

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Motivační název: „V životě dojdeme k mnoha zavřeným dveřím. Vzdělání je klíč.“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘÍBRAM VII 28. ŘÍJNA 1

Škola se zaměřením na hudební a výtvarnou výchovu

Přidružená škola UNESCO

Pilotní základní škola KEV jako centra modernizace vzdělávání

10. VERZE ŠVP ZV

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2023

V Příbrami dne: 31. srpna 2023

razítko:

ředitel školy: Mgr. Markéta Špaková

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY, UMÍSTĚNÍ	5
2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY (materiální, prostorové, technické, hygienické)	5
2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	6
2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ ŠKOLY	6
2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	7
2.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	9
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	9
3.2 VIZE ŠKOLY	9
Společné strategické cíle školy	9
Naše dlouhodobé cíle	9
3.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	10
Tabulka klíčových kompetencí	10
3.4 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	11
3.5 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	13
3.6 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	14
Tabulka průřezových témat	14
Tabulky naplňovaných tematických okruhů – 1. stupeň	15
Tabulky naplňovaných tematických okruhů – 2. stupeň	17
4. UČEBNÍ PLÁN ŠKOLY – 1. A 2. STUPEŇ	20
Tabulace učebního plánu – 1. stupeň	20
Tabulace učebního plánu – 2. stupeň	24
5. UČEBNÍ OSNOVY	26
5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA /Čj/ – 1. stupeň	26
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	26
5.1.1 – 1. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK a literatura	27
5.1.2 – 2. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK a literatura	28
5.1.3 – 3. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK a literatura	30
5.1.4 – 4. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK a literatura	32
5.1.5 – 5. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK a literatura	33
5.2 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA /Čj/ – 2. stupeň	35
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	35
5.2.1 – 6. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	37
5.2.2 – 7. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	38
5.2.3 – 8. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	40
5.2.4 – 9. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	42
5.3 ANGLICKÝ JAZYK /Aj/	44
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	44
5.3.1 – 2. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK	45
5.3.2 – 3. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK	46
5.3.3 – 4. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK	46
5.3.4 – 5. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK	47
5.3.5 – 6. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK	48
5.3.6 – 7. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK	49
5.3.7 – 8. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK	49
5.3.8 – 9. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK	50
5.4 NĚMECKÝ JAZYK /Nj/	51
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	51
5.4.1 – 7. ROČNÍK: NĚMECKÝ JAZYK	53
5.4.2 – 8. ROČNÍK: NĚMECKÝ JAZYK	54
5.4.3 – 9. ROČNÍK: NĚMECKÝ JAZYK	55
5.5 ITALSKÝ JAZYK /Ij/, ŠPANĚLSKÝ JAZYK /Šj/	56
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	56
5.5.1 – 7. ROČNÍK: ITALSKÝ JAZYK / ŠPANĚLSKÝ JAZYK	57
5.5.2 – 8. ROČNÍK: ITALSKÝ JAZYK / ŠPANĚLSKÝ JAZYK	58
5.5.3 – 9. ROČNÍK: ITALSKÝ JAZYK / ŠPANĚLSKÝ JAZYK	59
5.6 RUSKÝ JAZYK /Rj/	60
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	60
5.6.1 – 7. ROČNÍK: RUSKÝ JAZYK	61
5.6.2 – 8. ROČNÍK: RUSKÝ JAZYK	62
5.6.3 – 9. ROČNÍK: RUSKÝ JAZYK	63
5.7 MATEMATIKA /Ma/	65
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	65
5.7.1 – 1. ROČNÍK: MATEMATIKA	67
5.7.2 – 2. ROČNÍK: MATEMATIKA	68
5.7.3 – 3. ROČNÍK: MATEMATIKA	69
5.7.4 – 4. ROČNÍK: MATEMATIKA	70
5.7.5 – 5. ROČNÍK: MATEMATIKA	71
5.7.6 – 6. ROČNÍK: MATEMATIKA	72
5.7.7 – 7. ROČNÍK: MATEMATIKA	73
5.7.8 – 8. ROČNÍK: MATEMATIKA	74
5.7.9 – 9. ROČNÍK: MATEMATIKA	75
5.8 INFORMATIKA /Inf/	76
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	77
5.8.1 – 4. ROČNÍK: INFORMATIKA	78
5.8.2 – 5. ROČNÍK: INFORMATIKA	78
5.8.3 – 6. ROČNÍK: INFORMATIKA	79
5.8.4 – 7. ROČNÍK: INFORMATIKA	81
5.8.5 – 8. ROČNÍK: INFORMATIKA	81
5.8.6 – 9. ROČNÍK: INFORMATIKA	82
5.9 ČLOVĚK A SVĚT /Čas/	83
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	84
5.9.1 – 1. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT	85
5.9.2 – 2. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT	86
5.9.3 – 3. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT	87
5.9.4 – 4. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT	88
5.9.5 – 5. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT	90

5.10 DĚJEPIS /Dě/	93	5.16.10 ORCHESTR /Orch/	132
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	93	5.17 VÝTVARNÁ VÝCHOVA /Vv/	132
5.10.1 – 6. ROČNÍK: DĚJEPIS	94	Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	133
5.10.2 – 7. ROČNÍK: DĚJEPIS	95	5.17.1 – 1. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	134
5.10.3 – 8. ROČNÍK: DĚJEPIS	96	5.17.2 – 2. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	134
5.10.4 – 9. ROČNÍK: DĚJEPIS	97	5.17.3 – 3. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	135
5.11 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ /Vo/	98	5.17.4 – 4. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	135
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	99	5.17.5 – 5. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	136
5.11.1 – 6. ROČNÍK: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	100	5.17.6 – 6. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	136
5.11.2 – 7. ROČNÍK: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	100	5.17.7 – 7. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	137
5.11.3 – 8. ROČNÍK: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	101	5.17.8 – 8. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	137
5.11.4 – 9. ROČNÍK: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	102	5.17.9 – 9. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	138
5.12 FYZIKA /Fy/	103	5.18 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ /Vz/	138
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	103	Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	139
5.12.1 – 6. ROČNÍK: FYZIKA	104	5.18.1 – 6. ROČNÍK: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	140
5.12.2 – 7. ROČNÍK: FYZIKA	104	5.18.2 – 7. ROČNÍK: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	141
5.12.3 – 8. ROČNÍK: FYZIKA	105	5.19 TĚLESNÁ VÝCHOVA /Tv/	142
5.12.4 – 9. ROČNÍK: FYZIKA	106	Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	143
5.13 CHEMIE /Che/	107	5.19.1 – 1. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	144
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	107	5.19.2 – 2. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	145
5.13.1 – 8. ROČNÍK: CHEMIE	108	5.19.3 – 3. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	146
5.13.2 – 9. ROČNÍK: CHEMIE	109	5.19.4 – 4. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	147
5.14 PŘÍRODOPIS /Př/	111	5.19.5 – 5. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	148
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	111	5.19.6 – 6. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	150
5.14.1 – 6. ROČNÍK: PŘÍRODOPIS	112	5.19.7 – 7. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	151
5.14.2 – 7. ROČNÍK: PŘÍRODOPIS	113	5.19.8 – 8. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	152
5.14.3 – 8. ROČNÍK: PŘÍRODOPIS	114	5.19.9 – 9. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA	154
5.14.4 – 9. ROČNÍK: PŘÍRODOPIS	115	5.20 ČLOVĚK A PRÁCE /Čp/	156
5.15 ZEMĚPIS /Ze/	116	Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	157
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	116	5.20.1 – 1. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE	158
5.15.1 – 6. ROČNÍK: ZEMĚPIS	117	5.20.2 – 2. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE	158
5.15.2 – 7. ROČNÍK: ZEMĚPIS	118	5.20.3 – 3. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE	159
5.15.3 – 8. ROČNÍK: ZEMĚPIS	119	5.20.4 – 4. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE	160
5.15.4 – 9. ROČNÍK: ZEMĚPIS	120	5.20.5 – 5. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE	161
5.16 HUDEBNÍ VÝCHOVA /Hv/	122	5.20.6 – 6. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE	163
Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování	122	5.20.7 – 8. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE	163
5.16.1 – 1. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	123	5.20.8 – 9. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE	164
5.16.2 – 2. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	124	6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ ŠKOLY	165
5.16.3 – 3. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	125	6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	165
5.16.4 – 4. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	126	6.1.1 Obecné zásady hodnocení a sebehodnocení žáků	165
5.16.5 – 5. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	126	6.1.2 Způsob získávání podkladů pro hodnocení a sebehodnocení	165
5.16.6 – 6. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	127	6.1.3 Formy hodnocení a sebehodnocení žáka	165
5.16.7 – 7. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	128	PŘÍLOHA – SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	167
5.16.8 – 8. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	129		
5.16.9 – 9. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA	131		

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

/zpracovaný dle RVP ZV se změnami platnými od 1. 9. 2023/

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „V životě dojdeme k mnoha zavřeným dveřím. Vzdělání je klíč.“

PŘEDKLADATEL

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola, Příbram VII, 28. října 1

ADRESA ŠKOLY: Základní škola, Příbram VII, 28. října 1

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Markéta Špaková

KONTAKTY: tel.: +420 326 551 440, fax: +420 326 551 448, www.5zs-pb.cz, e-mail: info@5zs-pb.cz

PRÁVNÍ FORMA: příspěvková organizace (od roku 1994)

IČO, IZO: 47 07 43 70, 600 054 578

KOORDINÁTOR ŠVP: Mgr. Hana Kollertová

ZŘIZOVATEL

NÁZEV: Město Příbram

ADRESA, KONTAKTY: Tyršova 108, 261 19 Příbram I, tel.: +420 318 402 211, fax: +420 318 631 014

PLATNOST DOKUMENTU OD: 1. září 2023

podpis ředitele školy:

razítko:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY, UMÍSTĚNÍ

Škola byla otevřena 1. 9. 1958. Nachází se uprostřed městské části sídliště, vybudovaného v 50. – 60. letech 20. století. Jsme úplná základní škola se všemi ročníky 1. i 2. stupně, příspěvková organizace města Příbram od roku 1994. Areál školy tvoří hlavní třípatrová budova s půdní vestavbou. Budova je spojena chodbou s tělocvičnami. Samostatně v zahradě stojí další budova, kde se nachází školní jídelna a dvě třídy. V okolí školy jsou plochy s dostatečným množstvím zeleně. Ke škole patří rozsáhlá školní zahrada se sportovním hřištěm a zatravněnou plochou se vzrostlými ovocnými i neovocnými stromy a keři.

Výuka probíhá obvykle ve dvou, třech či čtyřech paralelních třídách. Od roku 1990 jsou ve škole zřízeny třídy s rozšířenou výukou hudební a výtvarné výchovy.

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Do samostatných oddělení **Školní družiny (ŠD)** jsou žáci zařazováni dle věku. ŠD si vytváří každoročně celoroční plán činnosti a pracuje podle vlastního vzdělávacího programu, který je součástí školního vzdělávacího programu školy. Napomáhá rozvíjení klíčových kompetencí a relaxační, rekreační a zájmové činnosti žáků. Pro svoji činnost využívá ŠD prostory v budově základní školy, v budově školní jídelny, školní pozemek s rozsáhlou zahradou. Činnost ŠD v jednotlivých odděleních koordinuje vedoucí vychovatelka. Činnost ŠD se uskutečňuje na základě zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), v platném znění, vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění a podle zásad tohoto školního vzdělávacího programu.

Školní jídelna se nachází v samostatně stojící budově ve školní zahradě. Činnost školní jídelny řídí vedoucí ŠJ. Strava odpovídá současným požadavkům na stravování dětí mladšího, staršího školního věku i dospělých.

Kapacita základní školy: 720 žáků IZO: 114 001 871

Kapacita školní družiny: 300 žáků IZO: 114 001 880

Kapacita školní jídelny: 750 jídel IZO: 114 001 898

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY (MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, TECHNICKÉ, HYGIENICKÉ)

Třípatrová budova školy s půdní vestavbou je poměrně prostorná a nabízí žákům volný pohyb a možnosti k relaxaci, zejména v prostorách, kde jsou rozšířené chodby. Škola disponuje kmenovými třídami a odbornými pracovnami (jazykové, multimediální, pracovny přírodovědných předmětů, hudební výchovy, školní kuchyňka, keramická dílna). K pohybovým aktivitám žáci využívají dvě tělocvičny s dostatečným zázemím (šatny, toalety), vlastní sportovní hřiště a velkou školní zahradu s ovocnými stromy a zatravněnými plochami. V roce 2021 byla provedena rekonstrukce jedné ze dvou tělocvičen (nová sportovní podlaha a nové obložení stěn). Byly vytvořeny relaxační místnosti. Předpokládá se další modernizace školy.

Pro veřejná koncertní vystoupení využívá škola prostory Divadla A. Dvořáka Příbram, s nímž nás pojí dlouholetá spolupráce. Pro výstavy výtvarných prací žáků jsou využívány vlastní prostory školy, případně nabídka ploch různých regionálních institucí.

Na vzhledu vnitřních prostor školy se do značné míry podílejí výtvarní pedagogové spolu s žáky školy, především ze tříd s výtvarným zaměřením, přispívají k nim též žáci a vyučující 1. stupně. Prostory pro výuku jsou v současné době dostatečné.

Škola disponuje standardním materiálním a technickým zázemím, postupně jsou doplňovány potřebné didaktické pomůcky. Byla zahájena modernizace školní počítačové sítě a současně i postupný nákup multifunkčního zařízení pro potřeby žáků i pedagogů. Zatím mohou využívat pedagogové běžně dataprojektory, interaktivní tabule, Wi-Fi, notebooky, tablety. Kabinety a pedagogické sborovny jsou též vybavovány výpočetní i kancelářskou technikou, která by měla sloužit pedagogům ke kvalitnější přípravě na vyučování. Postupně se obnovuje školní nábytek, modernizují chodby v jednotlivých patrech budovy a upravuje vestibul školy, vše v rámci probíhající postupné revitalizace školního prostředí. Škola má bezbariérový přístup.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

V čele školy stojí ředitel a dva zástupci. Zástupce pro pedagogickou a výchovnou činnost a zástupce pro organizační a ekonomickou činnost. Škola si vytváří dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogů, ve kterém stanovuje vedení školy hlavní priority pro dané období. Pedagogický sbor prošel společným vzděláváním zaměřeným na nové metody výuky a hodnocení, vzdělává se v oblasti ICT. Všichni učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech a mají základní kurz první pomoci. Ve škole pracuje speciální pedagog, školní psycholog a asistenti pedagoga.

2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ ŠKOLY

Žáci naší školy jsou především žáci z Příbrami, nejčastěji z okolních městských čtvrtí, ale výjimkou nejsou ani žáci ze vzdálenějších částí Příbrami. Příbramské žáky doplňují žáci z okolních i vzdálenějších obcí. Poskytujeme podporu žákům nadaným, žákům se zdravotním postižením či znevýhodněním i žákům se sociálním znevýhodněním. Vzděláváme také děti cizích státních příslušníků. V případě, že do školy nastoupí žák-cizinec s nedostačující znalostí češtiny, rozvíjíme jeho jazykové a sociokulturní kompetence a kompenzační strategie, aby se mohl zapojit do výuky. Škola může takovému žákovi nahradit *Další cizí jazyk* výukou *Češtiny jako druhého jazyka* (bez vypracování IVP).

Profil žáka Základní školy, Příbram VII, 28. října 1, kterého chceme společně dosáhnout

Na konci 9. ročníku žák:

- má všeobecný přehled, je vybaven znalostmi, dovednostmi a kompetencemi, které dokáže využít v běžném životě i při svém dalším vzdělávání
- je odpovědný za své činy a projevuje samostatnost při plnění úkolů a řešení problémů
- vyjadřuje se přesně, plynně a srozumitelně v běžných situacích
- jedná v souladu se zásadami udržitelného rozvoje
- přijímá osobní zodpovědnost za ochranu zdraví svého i ostatních
- samostatně a zodpovědně se rozhoduje v oblasti financí
- prokazuje dostatečnou úctu k sobě i k druhým, dodržuje pravidla
- je tolerantní k názorům a jednání druhých, dokáže obhájit názory vlastní
- v průběhu povinné školní docházky přiměřeně rozvinul estetické citění a umělecké dovednosti

2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Škola realizuje řadu projektů a aktivit:

- Preventivní program „Naše zdravá škola“ je zaměřený na prevenci nežádoucích jevů. Koordinuje ho školní metodik prevence. Klade si za cíl předcházet nežádoucím jevům jako je šikana, užívání návykových látek apod.
- Škola vede žáky k reprezentaci prostřednictvím účasti ve vybraných výtvarných a hudebních soutěžích, které podporují další růst žáků. Každá třída s hudebním zaměřením má svůj pěvecký sbor, žáci vystupují na veřejnosti a účastní se pěveckých soutěží. Žáci ze tříd s výtvarným zaměřením se účastní výtvarných soutěží. Tyto aktivity ukazují žákům, jak mohou smysluplně a aktivně trávit svůj volný čas a věnovat jej rozvíjení svého nadání.
- Škola je Přidruženou školou UNESCO. Každoročně se účastní týdne škol UNESCO, který má vždy stanovené společné téma. Koordinátor školy pro tento projekt koordinuje činnost školy v rámci týdne škol UNESCO, reprezentuje školu na setkáních Přidružených škol UNESCO a podílí se i na dalších aktivitách v rámci tohoto projektu.
- Každoročně se zařazují do celoročního plánu kulturně-vzdělávací akce, ale také exkurze podporující obsahovou náplň jednotlivých vzdělávacích předmětů.
- Jsme Pilotní škola KEV jako centra modernizace vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Škola realizuje pod vedením školního koordinátora EVVO akce a aktivity, které jsou připraveny vždy pro daný školní rok a řídí se Plánem environmentální výchovy s názvem „MODRÁ PLANETA“. Třídní kolektivy vyjíždějí na kurzy a ozdravné akce podporující rozvoj pohybových dovedností žáků. Tyto akce jsou z velké části zaměřeny též na zdravý životní styl, osobnostní a sociální výchovu, estetické aktivity, tvorbu třídních kolektivů a environmentální výchovu.

2.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

- Školská rada byla zřízena dle zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon). Má 6 členů – 2 zástupce zákonných zástupců žáků, 2 zástupce MěÚ Příbram, 2 zástupce pedagogů. Na webových stránkách školy poskytují její členové aktuální informace o činnosti školské rady a předseda školské rady nabízí individuální konzultace prostřednictvím e-mailu.
- Ve škole pracuje výbor SRPŠ, který úzce spolupracuje s vedením školy. V SRPŠ jsou zastoupeny všechny třídy školy svými zástupci. Spolupodílejí se na přípravě některých školních akcí a též na jejich finanční podpoře.
- Spolupráce s městem Příbram. Dle možností se žáci školy účastní řady kulturních i sportovních akcí pořádaných pod záštitou města Příbram nebo akcí pořádaných regionálními institucemi, zasíláme příspěvky do místního časopisu Kahan a Periskop, případně Příbramský deník. Snažíme se získat finanční prostředky v dotačním řízení vyhlášeném odborem školství, příp. životního prostředí. Spolupracujeme s Technickými službami města Příbram, Hornickým muzeem Příbram, se společností 1. SČV a.s., EKOKOM a dalšími subjekty při naplňování cílů environmentální výchovy (pravidelné exkurze, viz příloha ŠVP).
- Škola spolupracuje s šesti mateřskými školami v okolí formou vzájemných návštěv, pořádání koncertů, nabídky vzdělávacích a společenských akcí.
- Škola úzce spolupracuje s některými školskými poradenskými zařízeními – např.: Střediskem výchovné péče v Příbrami, PPP Příbram. Ve škole pracuje speciální pedagog a školní psycholog.
- V rámci třídních, ročníkových i celoškolních projektů a dalších akcí využívá škola spolupráce s některými regionálními institucemi, například s Knihovnou Jana Drdy, Divadlem A. Dvořáka Příbram, Plaveckou školou v Příbrami, Hornickým muzeem Příbram, Státním oblastním archivem apod.
- Zákonní zástupci žáků mohou školu po předchozí domluvě navštívit, využít konzultací s výchovným poradcem nebo speciálním pedagogem, domluvit si konzultaci s pracovníky PPP Příbram, využít různých forem spolupráce školy a rodiny, které jsou nabízeny v průběhu roku. Žáci mohou být v případě potřeby přítomni jednání rodičů a pedagogů.

- Škola zřizuje žákům školní e-mailový účet, jehož prostřednictvím se žáci přihlašují do G-suite (virtuální učebny předmětů, videokonference), a to nejen v době distanční výuky. Pokud během distanční výuky žáci nemohou využívat G-suite (jsou trvale off-line), škola jim materiály pro výuku poskytuje v tištěné podobě, případně dle možností nabízí individuální konzultace. V rámci podpory také větší měrou vyučující komunikují se zákonnými zástupci.
- Spolupráce školy a rodiny je prohloubena i v environmentální oblasti. Žáci jsou vedeni ke správnému třídění odpadu ve škole a získané dovednosti přenášejí do svých rodin. Škola každoročně organizuje pro rodiny žáků a veřejnost sběr vybraných druhotných surovin.
- Rodiče jsou o činnosti školy informováni na webových stránkách školy, na třídních schůzkách či konzultacích rodič – učitel – žák, případně při osobních návštěvách školy.
- Škola každoročně pořádá veřejná vystoupení žáků tříd se zaměřením na hudební výchovu (např. vánoční a jarní koncerty) a některé výtvarné výstavní akce pro rodiče i širší veřejnost.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola je Přidruženou školou UNESCO a Pilotní základní školou KEV (Klub ekologické výchovy) jako centra modernizace vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Od roku 1990 jsou ve škole zřízeny třídy s rozšířenou výukou hudební a výtvarné výchovy.

10. verze ŠVP zapracovává změny v RVP ZV platné od 1. 9. 2023. Upravuje podmínky pro vzdělávání žáků-cizinců s ohledem na znalost vyučovacího jazyka.

Vzhledem k tomu, že na veřejnosti se škola prezentuje jako škola s výtvarným a hudebním zaměřením, přicházejí do školy žáci, kteří se chtějí zaměřit ve větší míře po dobu povinné školní docházky na výtvarnou nebo hudební výchovu. Školní vzdělávací program nabízí těmto žákům od 1. ročníku navýšení hodin výtvarné nebo hudební výchovy, navíc rozšiřuje hudební zaměření nepovinným předmětem Orchester. Žáci mají možnost dále rozvíjet své nadání též v zájmových útvarech.

Jde nám o to, abychom byli nejen školou s estetickým zaměřením, ale školou otevřenou všem žákům a pomáhali jim v jejich všestranném rozvoji.

Environmentální výchova (ENV) má nezastupitelné místo v celém školním vzdělávání, jakožto pilotní škola zavádíme a ověřujeme některé způsoby a činnosti vedoucí žáky ke vztahu k přírodě i ochraně zdraví, ekologizaci školního provozu a napomáhání ochraně přírody i Země.

Mottem našeho ŠVP je: „*V životě dojdeme k mnoha zavřeným dveřím. Vzdělání je klíč.*“

Znamená to, že chceme pomáhat našim žákům objevit a rozvíjet jejich schopnosti, nadání, zájmy, chceme, aby poznávali sami sebe i druhé a postupně si uvědomovali, v čem je jedinečnost každého z nich a jakých cílů mohou dosáhnout, když budou chtít. Někdy sami, někdy společně s ostatními.

Pedagog by měl být na cestě za vzděláním žákovi průvodcem, radit mu a pomáhat, pomoci mu objevovat vše, co je v něm ukryto, naučit jej hodnotit schopnosti vlastní, ale také dokázat zhodnotit schopnosti druhých a respektovat je. Naučit jej stanovit si reálné cíle a pokusit se jich dosáhnout. Cílem každého pedagoga je vychovat žáka, který si váží sám sebe a respektuje ostatní živé bytosti.

3.2 VIZE ŠKOLY

Společné strategické cíle školy

- vybavit žáky souborem klíčových kompetencí, tedy znalostí, dovedností, postojů a hodnot na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti, v životě
- nadále podporovat a nabízet estetické předměty jako prostředek výchovného působení
- vytvářet povědomí žáků o udržitelném rozvoji a ekologii tak, aby získali základy ekologického myšlení a jednání
- usilovat o to, aby se škola stala zdrojem získávání informací a dovedností, místem vzájemné komunikace a tolerance

Naše dlouhodobé cíle

- poskytovat žákům kvalitní základní vzdělání směřující k všestrannému rozvoji každého žáka, poznání sebe sama, vlastních možností
- učit žáky poznávat, jednat, řešit problémy a žít společně s ostatními
- v souladu s potřebami žáků, reálnými podmínkami a tradicemi školy podporovat profilaci školy – hudební a výtvarnou
- udržovat a dále rozšiřovat a prohlubovat spolupráci se zákonnými zástupci a dalšími partnery školy
- podporovat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, nabízet jim poradenskou a konzultační činnost, individuálně přistupovat ke každému žákovi

3.3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie školy jsou společně dohodnutými postupy pedagogů, které vedou žáky k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, tvoří základ pro další vzdělávání, celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Tabulka klíčových kompetencí

Zkratka	Kompetence	Společné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvíjení klíčových kompetencí
KK1	k učení = efektivní práce s informacemi, strategie učení, motivace pro celoživotní vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů • rozvíjíme v žácích schopnost orientovat se v běžných situacích a posuzovat souvislosti • při hodnocení využíváme prvky pozitivní motivace, popisný jazyk, vedeme žáky k práci s chybou a povzbuzujeme je při stanovování a dosahování učebních cílů
KK2	k řešení problémů = tvořivé myšlení, řešení problémových situací, vyhledávání, ověřování a vyhodnocování postupů a strategií	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozložení problému na kroky a hledání odpovídajícího řešení, k vyjádření vlastních návrhů řešení, k ověřování správnosti • respektujeme různé přístupy a strategie, které dovedou žáka k vyřešení problému (včetně netradičních řešení a způsobů myšlení) • vedeme žáky postupně k rozvoji tvořivého a kritického myšlení (podložení názoru či způsobu řešení problému konkrétními argumenty), k zodpovědnosti za rozhodnutí
KK3	kunvikativní = účinná a všestranná komunikace	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům vhodnou formou vyjádřit vlastní názor, potřeby, dotazy • vedeme žáky k logické argumentaci, k užívání základní odborné terminologie jednotlivých předmětů • podporujeme schopnost žáků naslouchat druhým lidem a komunikovat s nimi • rozvíjíme verbální i neverbální složky komunikace
KK4	sociální a personální = spolupráce a respekt k práci druhých, týmová práce, porozumění sobě i druhým	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme podmínky k zastávání různých rolí při práci, pro spolupráci ve dvojicích/skupinách • požadujeme přijetí odpovědnosti za dokončení společné práce skupiny • vedeme žáky k poznávání vlastních reálných možností, k hodnocení vrstevníků i sebe, k dokončování započaté práce, k vyjadřování vlastního názoru i k odpovědnosti za činy
KK5	občanské = práva a povinnosti, zodpovědné chování k vlastnímu životu, životu druhých, k přírodě, svoboda osobnosti	<ul style="list-style-type: none"> • dáváme žákům prostor k tomu, aby se podíleli na stanovování školních pravidel, vyžadujeme jejich dodržování • umožňujeme žákům vyjádřit se ke školním problémům, podílet se aktivně na chodu školy • vedeme žáky k vystupování před ostatními, k naslouchání názorům druhých a jejich respektování • motivujeme žáky k ochraně životního prostředí, k porozumění udržitelnému rozvoji • problémy žáků narušující klima školy a soužití uvnitř školy řešíme ve spolupráci s třídním učitelem, zákonnými zástupci, výchovným poradcem a metodikem primární prevence, případně s dalšími orgány
KK6	pracovní = poznávání vlastních možností a schopností, rozhodování o dalším studiu, profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k dodržování pravidel a plnění povinností, k vhodnému zacházení se zapůjčenými pomůckami, k ochraně zdraví vlastního i ostatních • zadáváme úkoly s praktickým kontextem (běžné situace) • nabízíme činnosti vedoucí k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové práci • pomáháme žákům s rozhodnutím o následném vzdělávání, poskytujeme jim odborné informace o dalším vzdělávání prostřednictvím výchovného/kariérového poradce školy a dalších institucí
KK7	digitální = orientace v digitálním prostředí, využívání digitálních technologií	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům vyhledávání a zpracovávání informací z různých zdrojů • vedeme žáky k bezpečné práci v digitálním prostředí, k etickému jednání

3.4 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

a) Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu na základě stanovených podpurných opatření přizpůsobuje vzdělávací strategie. Pravidla pro použití podpurných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) je možné v rámci podpurných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpurné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpurnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními od třetího stupně podpurných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání.

K náhradě části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáka, se využívá podpurné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, a to prostřednictvím IVP u žáků s přiznanými podpurnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpurnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciaci vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická péče. Počet vyučovacích hodin předmětu speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpurná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

b) Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu ve spolupráci s výchovným poradcem a speciálním pedagogem. PLPP má písemnou podobu, vyučující s ním prokazatelně seznámí zákonné zástupce. PLPP je po stanovené lhůtě (nejdéle po 3 měsících) vyhodnocen vyučujícím ve spolupráci s výchovným poradcem, speciálním pedagogem a zákonným zástupcem žáka. PLPP je buď ukončen, pokračuje dále nebo je žák na doporučení školy vyslán na vyšetření do školského poradenského zařízení. PLPP je uložen v papírové podobě v dokumentaci výchovného poradce a v elektronické podobě v elektronickém matričním systému školy Bakaláři.

Školské poradenské zařízení zasílá škole doporučení, jímž nastavuje stupeň podpůrných opatření a druhy podpůrných opatření.

V případě žáka s přiznaným podpůrným opatřením IVP je tento vypracován bez odkladu na základě žádosti zákonného zástupce o jeho vypracování. IVP je písemně vypracován nejpozději do 30 dní od doručení doporučení ŠPZ. IVP je sestaven vyučujícími všech předmětů, kterých se podpůrné opatření týká. Finální podobu IVP dává třídní učitel žáka. Zákonný zástupce a žák jsou prokazatelně seznámeni s obsahem IVP. IVP je uložen v papírové podobě v dokumentaci výchovného poradce a v elektronické podobě v elektronickém matričním systému školy Bakaláři.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště, případně školského poradenského zařízení. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a žákem a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy a zaznamená je do školní matriky.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou integrováni do běžných tříd, výuka však probíhá diferencovaně s individuálním přístupem podle jejich schopností, nadání a zájmů. Za zajištění vzdělávání těchto žáků odpovídá výchovná poradkyně, speciální pedagog, třídní učitelé a vyučující jednotlivých předmětů, kterých se bezprostředně týká zabezpečení této výuky. Zákonným zástupcům žáků je nabízena podpora školního psychologa, speciálního pedagoga.

c) Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

- 1. v oblasti metod výuky** – respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, individuální přístup; metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi; respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- 2. v oblasti organizace výuky** – střídání forem a činností během výuky; v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka a využití relaxační místnosti s dohledem asistenta pedagoga; podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga; metodická podpora a konzultace pro zákonné zástupce žáků
- 3. zařazení předmětu speciálně pedagogické péče** – dle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory může být zařazen i předmět speciálně pedagogické péče, vzdělávací obsah bude v rámci IVP přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními

3.5 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

a) Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

b) Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka nadaného a mimořádně nadaného se shodují s pravidly pro PLPP a IVP žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Individuální vzdělávací plán nadaného nebo mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem a speciálním pedagogem.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

Pro nadané a mimořádně nadané žáky, kteří jsou integrováni v běžných třídách, jsou připraveny náročnější úkoly v rámci diferencované výuky v jednotlivých předmětech. Žákům umožňujeme využít schopnosti a tvůrčí síly v různých soutěžích (předmětové olympiády, sportovní soutěže), jak na úrovni školy, tak i na úrovni okresní, krajské a celorepublikové.

Nadanému nebo mimořádně nadanému žákovi lze umožnit předčasný nástup k povinné školní docházce. Skupiny mimořádně nadaných žáků je možné vyučovat v jednom či více vyučovacích předmětech. Žákovi lze umožnit účast na výuce jednoho nebo více předmětů ve vyšších ročnících školy či v jiné škole, případně dočasně nebo občasné volit skupiny pro vybrané předměty (v souladu s učebním plánem).

Mimořádně nadaní žáci mohou být na základě komisionální zkoušky přeřazeni do vyššího ročníku.

3.6 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata a tematické okruhy začleněné do ŠVP:

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)
2. Výchova demokratického občana (VDO)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
4. Multikulturní výchova (MKV)
5. Environmentální výchova (ENV)
6. Mediální výchova (MEV)

Všechna průřezová témata dle RVP ZV jsou zařazena do vzdělávání žáků jak na 1., tak na 2. stupni základní školy. Využíváme formu integrace průřezových témat a jejich tematických okruhů do jednotlivých vzdělávacích předmětů, kde doplňují a rozšiřují obsah předmětů. Některé tematické okruhy jsou naplňovány také aktivitami souvisejícími s běžným životem školy, jedná se zejména o průřezové téma OSV a ENV. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími obsahy vyučovacích předmětů a napomáhají rozvoji klíčových kompetencí.

Společné výchovné a vzdělávací strategie podporující naplňování průřezových témat jsou uvedeny v tabulce níže. Průřezová témata a tematické okruhy jsou začleněny do osnov jednotlivých vyučovacích předmětů, rozpracování konkrétních námětů je přílohou tohoto ŠVP.

Tabulka průřezových témat

Zkratka	Průřezové téma	Společné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování průřezových témat
PT1 OSV	Osobnostní a sociální výchova (kdo jsem já a druzí, komunikace)	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k sebepoznávání, k respektování druhých, k postupnému poskytování i přijímání zpětné vazby, k chápání práv a povinností • využíváme složky verbální i neverbální komunikace, respektující a pozitivní komunikaci, rozvíjíme dovednost naslouchání a vytváření příjemné a bezpečné atmosféry ve třídě • podporujeme originalitu, pružnost nápadů, tvořivost, vyjádření názoru vhodnou formou
PT2 VDO	Výchova demokratického občana (práva a povinnosti v demokratické společnosti, občanská gramotnost)	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme přednést a obhájit vlastní stanovisko, nápad, názor • vedeme žáky k respektování zásad slušnosti, společenských pravidel a norem, k toleranci, odpovědnosti za postoje a činy, angažování se v zájmu celku, k respektování kulturní, etnické a jiné odlišnosti, k uvědomění si hodnotového systému, práv a povinností • pomáháme k aktivnímu zapojení žáků do života školy, regionu • školní preventivní program klade důraz na předcházení nežádoucím jevům nabídkou zájmové činnosti a spoluprací rodina – škola, příp. družina
PT3 EGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (národní a evropská identita)	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k přípravě na celoživotní vzdělávání • pomáháme žákům objevovat hodnoty života lidí v jiných zemích, uvědomit si rozdíly ve zvycích a tradicích různých národů • upozorňujeme na globální problémy, podporujeme zájem o Evropu a svět
PT4 MKV	Multikulturní výchova (vztah k odlišnostem, jiným kulturám, tradicím a hodnotám)	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k respektování sociálních, kulturních, národnostních a jazykových rozdílů různých prostředí, práv druhých, k toleranci odlišností • umožňujeme žákům seznamovat se s různými kulturami, využíváme rozličné informační zdroje • podporujeme vzájemnou spolupráci a toleranci v mezilidských vztazích, rozvíjíme zájem o poznávání různých kultur • otevíráme školu žákům z jiných zemí, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

PT5 ENV	Environmentální výchova (vztah člověka a životního prostředí, odpovědnost za řešení problémů, za udržitelnost civilizace)	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k zájmu o aktivity a problémy související s životním prostředím (Den Země, třídění školního odpadu) • přispíváme k vytváření kladného postoje žáků k životnímu prostředí a přírodě, návyků podporujících hospodaření s odpady, surovinami a přírodními zdroji • umožňujeme žákům pochopit, že se nejedná pouze o ochranu přírody, ale že ENV je průnikem ekonomického, průmyslového a ekologického pohledu na lidský život
PT6 MEV	Mediální výchova (médiá a my, mediální komunikace)	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k základům kritického čtení, k orientaci v mediálním obsahu, k porovnání informací z různých zdrojů, k argumentaci a interpretaci • umožňujeme žákům využívat médiá k získávání informací, zařazujeme práci s rozmanitými prameny a texty • rozvíjíme u žáků dovednosti při práci s počítačem, specifické dovednosti obrany proti mediální manipulaci • podporujeme prezentaci práce žáků ve veřejném prostoru

Pozn.: Tabulka výchovných a vzdělávacích strategií k rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování průřezových témat se nachází u osnov každého vyučovacího předmětu v ŠVP. Obsahuje výčet průřezových témat integrovaných do daného vzdělávacího předmětu. Osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů obsahují informace o tematickém okruhu daného průřezového tématu zařazeném ke konkrétnímu výstupu.

Tabulky naplňovaných tematických okruhů – 1. stupeň

PT1 – OSV = Osobnostní a sociální výchova

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 Rozvoj schopností poznávání	Ma, Hv, Vv, Tv, Čp	Hv, Vv, Tv, Čp	Čjl, Hv, Vv, Tv, Čp	Aj, Čas, Vv, Čp	Inf, Hv, Vv, Čp
2 Sebepoznání a sebepečení	Čjl, Čas, Tv	Čjl, Aj, Tv	Aj, Čas, Tv	Čas, Tv	Čjl, Čas, Tv
3 Seberegulace a sebeorganizace	Čas, Tv	Ma, Tv	Tv	Čjl, Aj, Čas, Tv	Aj, Čas, Tv
4 Psychohygiéna			Ma, Čas, Hv	Inf, Čp	Čp
5 Kreativita	Vv, Čp	Čas, Hv, Vv, Čp	Vv, Čp	Ma, Hv, Vv, Čp	Inf, Hv, Čp
6 Poznávání lidí	Čas				
7 Mezilidské vztahy			Čas	Čjl, Tv	Čas, Tv
8 Komunikace	Hv	Čjl, Aj	Aj	Čjl, Aj, Tv	Čjl, Aj, Ma, Tv
9 Kooperace a kompetice	Tv	Tv	Čas, Tv		
10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			Čas		Čas
11 Hodnoty, postoje, praktická etika	Tv	Čas, Tv	Tv	Tv	Čjl, Tv

PT2 – VDO = Výchova demokratického občana

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 Občanská společnost a škola	Ma				Čas
2 Občan, občanská společnost a stát		Ma		Čas, Čp	Čp
3 Formy participace občanů v politickém životě			Čas	Ma	
4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Čjl		Ma, Čas

PT3 – EGS = Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 Evropa a svět nás zajímá	Ma		Čjl, Aj, Čas	Čjl, Aj, Čas, Čp	Čjl, Čas, Hv, Čp
2 Objevujeme Evropu a svět		Ma, Čas		Ma, Čas	Aj, Čas
3 Jsme Evropané			Ma	Čas	Ma

PT4 – MKV = Multikulturní výchova

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 Kulturní diference	Ma		Čas	Čp	Čas, Tv, Čp
2 Lidské vztahy	Čas	Ma, Čas	Aj	Aj, Tv	Čjl, Aj
3 Etnický původ	Čas		Čjl, Ma		
4 Multikulturalita		Aj		Ma	Čas
5 Princip sociálního smíru a solidarity				Čas	Ma

PT5 – ENV = Environmentální výchova

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 Ekosystémy	Ma, Čas, Vv	Ma, Čas, Vv	Aj, Čas	Čas	Aj, Vv
2 Základní podmínky života	Čp	Čp	Ma, Čas, Čp	Čas, Čp	Čjl, Ma, Čas, Čp
3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čas, Čp	Čas, Čp		Čas	Čjl, Čas
4 Vztah člověka k prostředí	Tv	Čas, Tv, Čp	Čas, Tv	Čjl, Ma, Čp	Čas

PT6 – MEV = Mediální výchova

Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Ma	Čjl	Čjl	Čjl, Aj, Inf, Čas	Čjl, Aj, Čas
2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čjl	Ma		Čas	Čjl, Inf
3 Stavba mediálních sdělení	Čas		Ma		Tv
4 Vnímání autora mediálních sdělení		Ma	Čas	Čjl	Inf
5 Fungování a vliv médií ve společnosti	Čas, Čp	Čas, Čp	Čas, Čp	Ma, Čp	Čp
6 Tvorba mediálního sdělení		Čas			Ma
7 Práce v realizačním týmu			Ma	Čjl	Čas

Tabulky naplňovaných tematických okruhů – 2. stupeň**PT1 – OSV = Osobnostní a sociální výchova**

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1 Rozvoj schopností poznávání	Aj, Ma, Inf, Dě, Vo, Př, Ze, Hv, Vv, Vz, Tv	Aj, Ma, Př, Tv	Aj, Ma, Vo, Př, Vv, Čp	Aj, Rj, Ma, Př, Vv
2 Sebepoznání a sebepojetí	Vo, Vz, Tv	Aj, Nj, Ij, Šj, Rj, Vz, Tv	Vo, Př, Čp	Aj, Čp
3 Seberegulace a sebeorganizace	Ze, Vz, Tv		Čp, Tv	Vo, Ze, Tv, Čp
4 Psychohygienu	Vz	Vz	Hv, Tv	
5 Kreativita	Hv, Čp	Hv, Vv, Vz	Čjl, Aj, Čp	Hv, Vv
6 Poznávání lidí	Aj, Vz	Vz	Ze	Nj, Ij, Šj
7 Mezilidské vztahy	Vo, Ze, Vz, Tv	Vo, Ze, Tv	Ze, Tv	Tv
8 Komunikace	Čjl, Aj, Vo, Vz, Tv	Čjl, Aj, Inf, Vz, Tv	Aj, Nj, Ij, Šj, Rj, Vv, Tv	Aj, Ze, Tv
9 Kooperace a kompetice	Aj, Inf, Tv	Aj, Tv	Che	Che, Ze
10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čjl	Vz		Aj, Ze
11 Hodnoty, postoje, praktická etika	Vo, Vz, Tv	Vz	Čjl, Aj, Vo	Čjl, Inf, Ze

PT2 – VDO = Výchova demokratického občana

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1 Občanská společnost a škola	Vz	Čjl, Rj		
2 Občan, občanská společnost a stát	Dě, Vo, Vz	Čjl, Dě, Vo, Tv	Vo, Tv	Čjl, Dě, Vo, Ze, Tv, Čp
3 Formy participace občanů v politickém životě			Vo	Aj, Ma, Dě
4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Dě	Inf, Dě, Vo, Ze

PT3 – EGS = Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1 Evropa a svět nás zajímá	Čjl, Hv, Vv, Vz	Čjl, Rj, Dě, Hv	Aj, Nj, lj, Šj, Hv	Che, Ze, Hv
2 Objevujeme Evropu a svět	Aj, Ma, Vo, Ze, Tv	Aj, Nj, lj, Šj, Ma, Dě, Ze, Tv	Rj, Dě, Ze, Čp	Aj, Nj, lj, Šj, Dě, Ze, Tv, Čp
3 Jsme Evropané	Dě, Vo, Vz	Dě	Dě, Vo, Ze, Hv	Aj, Rj, Dě, Ze

PT4 – MKV = Multikulturní výchova

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1 Kulturní diference	Vz, Tv	Čjl, Ze, Hv	Čjl, PŘ, Ze, Tv	Hv, Tv
2 Lidské vztahy	Aj, Vz	Aj, Vo, Ze, Vv	Čjl, Aj, Ze, Tv	Aj, Rj, Dě, Ze, Tv
3 Etnický původ	Dě, Ze		Dě, PŘ, Ze	Čjl, Nj, lj, Šj, Ze
4 Multikulturalita	Čjl,	Nj, lj, Šj	Čjl, Nj, lj, Šj	Ze
5 Princip sociálního smíru a solidarity		Vz		Dě, Ze

PT5 – ENV = Environmentální výchova

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1 Ekosystémy	Aj, Dě, PŘ	Dě, PŘ		
2 Základní podmínky života	Aj, Ma, Dě, PŘ, Ze	PŘ, Ze	Fy, Che, Ze	Dě, Fy, Che, PŘ, Ze
3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Dě, Ze, Čp	Aj, Ma, Dě	Rj, Dě, Tv	Ma, Dě, Che, PŘ, Ze, Vv, Tv
4 Vztah člověka k prostředí	Dě, PŘ, Vz	Dě, Vo, Ze, Tv	Aj, Ma, PŘ, Ze, Tv, Čp	Aj, Dě, Fy, Che, PŘ, Tv

PT6 – MEV = Mediální výchova

Tematický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čjl, Aj, Inf	Čjl, Aj, Vz	Čjl, Aj, Vo	Čjl, Aj, Nj, lj, Šj, Dě, Ze
2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Čjl, Inf, Vv	Rj, Ze
3 Stavba mediálních sdělení	Př			
4 Vnímání autora mediálních sdělení	Čjl	Rj	Čjl	Dě
5 Fungování a vliv médií ve společnosti	Vz	Vo		Inf
6 Tvorba mediálního sdělení	Inf, Př		Aj, Nj, lj, Šj	Aj,
7 Práce v realizačním týmu	Př, Tv	Tv	Inf	Aj, Inf, Ze

Použité zkratky předmětů:

Čjl = Český jazyk a literatura; Aj/Nj/lj/Šj/Rj = Anglický / Německý / Italský / Španělský / Ruský jazyk; Ma = Matematika; Inf = Informatika; Čas = Člověk a svět; Dě = Dějepis; Vo = Výchova k občanství; Fy = Fyzika; Che = Chemie; Př = Přírodopis; Ze = Zeměpis; Hv/Vv/Tv = Hudební / Výtvarná / Tělesná výchova; Vz = Výchova ke zdraví; Čp = Člověk a práce.

4. UČEBNÍ PLÁN ŠKOLY – 1. A 2. STUPEŇ

Tabulace učebního plánu – 1. stupeň

UČEBNÍ PLÁN – 1. stupeň ZŠ – hudební zaměření ¹⁾								
vzdělávací oblast	vyučovací předmět /zkratka/	ročník					celkem hodin	z toho disponibilní časová dotace ³⁾
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura /Čjl/	8	8	8	7	7	38	+5
	Anglický jazyk / Aj/	0	1	3	3	3	10	+1
Matematika a její aplikace	Matematika / Ma/	4	4	4	5	5	22	+2
Informatika	Informatika / Inf/	0	0	0	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a svět /Čas/	1	2	3	2	3	11	
Umění a kultura	Hudební výchova /Hv/ ²⁾	3	3	3	3	3	20	+8
	Výtvarná výchova / Vv/	1	1	1	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova /Tv/	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Člověk a práce / Čp/	1	1	1	1	1	5	
	celková povinná časová dotace	20	22	25	25	26	118	+16

Nepovinné předměty: navazující na učební plán

2. – 5. ročník – Orchestr /Orch/

1h

UČEBNÍ PLÁN - 1. stupeň ZŠ – výtvarné zaměření¹⁾

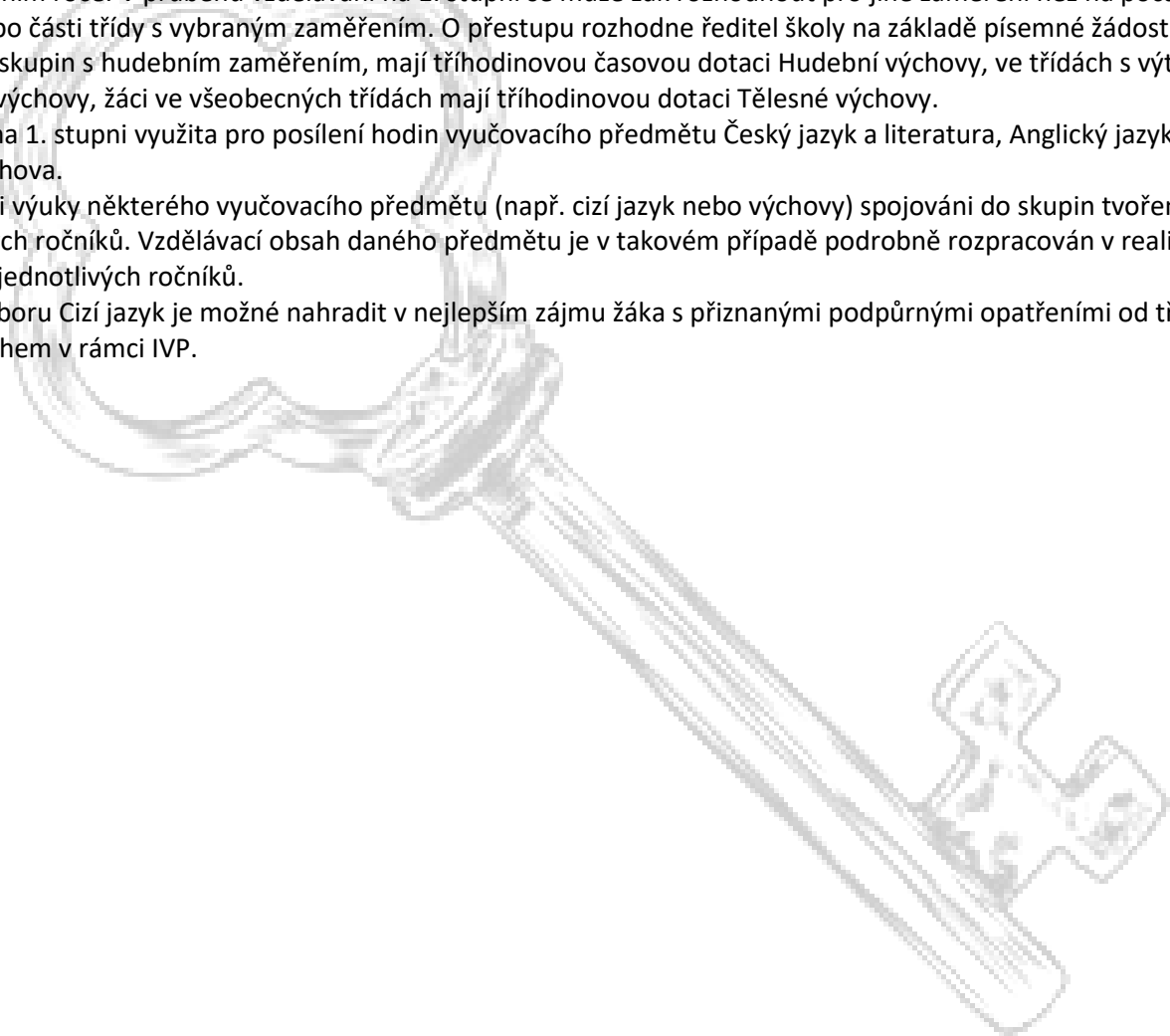
vzdělávací oblast	vyučovací předmět /zkratka/	ročník					celkem hodin	z toho disponibilní časová dotace ³⁾
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura /Čjl/	8	8	8	7	7	38	+5
	Anglický jazyk /Aj/	0	1	3	3	3	10	+1
Matematika a její aplikace	Matematika /Ma/	4	4	4	5	5	22	+2
Informatika	Informatika /Inf/	0	0	0	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a svět /Čas/	1	2	3	2	3	11	
Umění a kultura	Hudební výchova /Hv/	1	1	1	1	1	20	+8
	Výtvarná výchova /Vv/ ²⁾	3	3	3	3	3		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova /Tv/	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Člověk a práce /Čp/	1	1	1	1	1	5	
	celková povinná časová dotace	20	22	25	25	26	118	+16

UČEBNÍ PLÁN - 1. stupeň ZŠ – všeobecné zaměření¹⁾

vzdělávací oblast	vyučovací předmět /zkratka/	ročník					celkem hodin	z toho disponibilní časová dotace ³⁾
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura /Čj/	8	8	8	7	7	38	+5
	Anglický jazyk /Aj/	0	1	3	3	3	10	+1
Matematika a její aplikace	Matematika /Ma/	4	4	4	5	5	22	+2
Informatika	Informatika /Inf/	0	0	0	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a svět /Čas/	1	2	3	2	3	11	
Umění a kultura	Hudební výchova /Hv/	1	1	1	1	1	15	+3
	Výtvarná výchova /Vv/	2	2	2	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova /Tv/ ²⁾	3	3	3	3	3	15	+5
Člověk a svět práce	Člověk a práce /Čp/	1	1	1	1	1	5	
	celková povinná časová dotace	20	22	25	25	26	118	+16

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Žákům je na 1. stupni ZŠ nabízeno výtvarné, hudební nebo všeobecné zaměření. Do tříd s výtvarným nebo hudebním zaměřením (rozšířenou výukou dle vyhl. 48/2005 Sb.) jsou žáci zařazováni dle doporučení vyučujících daného předmětu na základě stanovených kritérií, se souhlasem zákonného zástupce žáka. Vyučující posuzují nadání žáka při zápisu do 1. ročníku nebo kdykoli později formou praktických úkolů. O zařazení či přeřazení žáka rozhoduje ředitel školy na základě doporučení vyučujících daného předmětu a vyhl. č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, §5, odst. 4, § 9. Ředitel školy si vyhrazuje právo rozhodnout o počtu tříd nebo skupin s daným zaměřením v daném školním roce. V průběhu vzdělávání na 1. stupni se může žák rozhodnout pro jiné zaměření než na počátku školní docházky za předpokladu, že je možný přestup do třídy nebo části třídy s vybraným zaměřením. O přestupu rozhodne ředitel školy na základě písemné žádosti zákonných zástupců žáka.
- 2) Žáci, kteří byli zařazeni do tříd či skupin s hudebním zaměřením, mají tříhodinovou časovou dotaci Hudební výchovy, ve třídách s výtvarným zaměřením se jedná o tříhodinovou dotaci Výtvarné výchovy, žáci ve všeobecných třídách mají tříhodinovou dotaci Tělesné výchovy.
- 3) Disponibilní časová dotace byla na 1. stupni využita pro posílení hodin vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Matematika, Tělesná výchova / Výtvarná výchova / Hudební výchova.
- 4) Žáci 1. stupně mohou být v rámci výuky některého vyučovacího předmětu (např. cizí jazyk nebo výchovy) spojováni do skupin tvořených žáky jedné třídy, žáky více tříd daného ročníku nebo žáky různých ročníků. Vzdělávací obsah daného předmětu je v takovém případě podrobně rozpracován v realizačním plánu pro daný školní rok s ohledem na očekávané výstupy jednotlivých ročníků.
- 5) Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Tabulace učebního plánu – 2. stupeň

UČEBNÍ PLÁN – 2. stupeň ZŠ – hudební zaměření ¹⁾							
vzdělávací oblast	vyučovací předmět /zkratka/	ročník				celkem hodin	z toho disponibilní časová dotace ²⁾
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura /ČjL/	5	5	5	5	20	+5
	Anglický jazyk /Aj/	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk /Nj, Ij, Šj, Rj/ ³⁾	0	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace	Matematika /Ma/	5	5	5	6	21	+6
Informatika	Informatika /Inf/	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost	Dějepis /Dě/	2	2	1	2	11	+1
	Výchova k občanství /Vo/	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika /Fy/	1	2	2	2	25	+5
	Chemie /Che/	0	0	2	2		
	Přírodopis /Př/	2	2	2	1		
	Zeměpis /Ze/	2	1	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova /Hv/	2	2	1	1	10	+1
	Výtvarná výchova /Vv/	1	1	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova /Tv/	2	2	2	2	10	
	Výchova ke zdraví /Vz/	1	1	0	0		
Člověk a svět práce	Člověk a práce /Čp/	1	0	1	1	3	
	celková povinná časová dotace	29	30	31	32	122	+18

Nepovinné předměty: navazující na učební plán

6. – 9. ročník – Orchestr /Orch/

1h

UČEBNÍ PLÁN – 2. stupeň ZŠ – výtvarné a všeobecné zaměření¹⁾

vzdělávací oblast	vyučovací předmět /zkratka/	ročník				celkem hodin	z toho disponibilní časová dotace ²⁾
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura /ČjI/	5	5	5	5	20	+5
	Anglický jazyk /Aj/	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk /Nj, lj, Šj, Rj/ ³⁾	0	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace	Matematika /Ma/	5	5	5	6	21	+6
Informatika	Informatika /Inf/	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost	Dějepis /Dě/	2	2	1	2	11	+1
	Výchova k občanství /Vo/	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika /Fy/	1	2	2	2	25	+5
	Chemie /Che/	0	0	2	2		
	Přírodopis /Př/	2	2	2	1		
	Zeměpis /Ze/	2	1	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova /Hv/	1	1	1	1	10	+1
	Výtvarná výchova /Vv/	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova /Tv/	2	2	2	2	10	
	Výchova ke zdraví /Vz/	1	1	0	0		
Člověk a svět práce	Člověk a práce /Čp/	1	0	1	1	3	
	celková povinná časová dotace	29	30	31	32	122	+18

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Žáci, kteří byli na 1. stupni zařazeni do tříd či skupin s hudebním nebo výtvarným zaměřením, pokračují v daném zaměření i v 6. a 7. ročníku dvouhodinovou časovou dotací. Žák, který byl na 1. stupni zařazen do třídy se všeobecným zaměřením, má v 6. a 7. ročníku předmět Výtvarná výchova s dvouhodinovou časovou dotací.
- 2) Disponibilní časová dotace byla použita k posílení vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura, Matematika, k posílení vyučovacích předmětů vzniklých ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda, Umění a kultura.
- 3) Nabídka Dalšího cizího jazyka obsahuje Německý, Italský, Španělský a Ruský jazyk. Žáci si volí daný předmět na konci 6. ročníku. Časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah vyučovacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b). Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepšího zájmu žáka – cizince vzdělávacím obsahem vyučovacího oboru Cizí jazyk nebo výukou Češtiny jako druhého jazyka.
- 4) V případě žáků s priznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li taková podpůrná opatření žákovi doporučena ŠPZ a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním.
- 5) Vzdělávací obsah vyučovacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepšího zájmu žáka s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

5. UČEBNÍ OSNOVY

Poznámka: Ve vypracovaných učebních osnovách pro jednotlivé vyučovací předměty jsou očekávané výstupy RVP ZV zapsány tučnou kurzívou, školní výstupy pak běžným písmem.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU – VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA /ČjI/ – 1. STUPEŇ

Předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících prvního stupně. Důraz je kladen na rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku, na osvojování spisovné podoby českého jazyka, kulturu jazykového projevu, rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře, zejména ke čtenářství. Mateřský jazyk je chápán jako zdroj pro rozvoj osobního i kulturního bohatství a jako nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání.

Výuka Českého jazyka a literatury má komplexní charakter a je rozdělena do tří složek, jejichž vzdělávací obsah se vzájemně prolíná a doplňuje: *Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova*. Upřednostňujeme analyticko-syntetickou metodu čtení, vázané písmo.

Předpokládají se též akce konané mimo školu, podporující jazykové vzdělávání a komunikaci, například návštěva divadla, knihovny, kina apod.

Vyučuje se celá třída, žáci pracují jednotlivě, ve dvojicích nebo skupinách, které vznikají dle různých kritérií. Jsou zařazovány tematické bloky i drobné třídní projekty.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována péče dle doporučení speciálního pedagoga a školského poradenského zařízení.

U žáků s priznanými podpůrnými opatřeními, kteří mají vypracován IVP, může výuka probíhat pod dohledem speciálního pedagoga 1 hodinu týdně, a to v samostatné skupině tvořené žáky jedné i více tříd, případně více ročníků. Je při ní naplňován obsah vyučovacího předmětu ČjI specifickými reedukačními metodami.

Týdenní hodinová dotace: 1. – 3. ročník – 8 hodin, 4. – 5. ročník – 7 hodin.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme žákům různé zdroje informací, ze kterých mohou čerpat • vedeme žáky k vyhledávání informací a jejich jednoduchému třídění, k aktivní práci s textem • motivujeme žáky k vyhledávání konkrétních problémů bránících jejich učení
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k aktivní prezentaci řešení problémů
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům vhodnou formou vyjádřit vlastní názor, potřeby, prožitky • vedeme žáky k naslouchání druhým lidem a odpovídající komunikaci s nimi • tvoříme společně vlastní pravidla komunikace v rámci třídy
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k práci ve dvojicích a skupinách • pomáháme žákům sestavit pravidla pro komunikaci ve skupině
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk využíváme k rozvoji osobnosti žáka, jeho schopnosti vyjádřit své pocity a myšlenky • dbáme na dodržování pravidel komunikace v rámci třídy i školy

KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke čtení s porozuměním, kultivovanému vyjadřování a odpovídajícímu písemnému projevu • rozvíjíme dovednost správných hygienických návyků
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům vyhledávání a zpracovávání informací z různých zdrojů • vedeme žáky k bezpečnému chování na internetu
PT OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k sebepoznání prostřednictvím četby, porovnávání se s hrdiny knih a diskuse o čteném • podporujeme osobnostní rozvoj žáků prostřednictvím četby, divadla, filmu, médií vůbec, dodržování zásad psychohygieny • využíváme složky verbální i neverbální komunikace v různých každodenních situacích
PT VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k uplatňování názorů v rámci společných diskusí i metod kritického myšlení • hovoříme s žáky o pravidlech komunikace a naslouchání si, vyžadujeme jejich naplňování • vedeme žáky ke slušné komunikaci
PT EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme komunikační témata o dění v regionu i v ČR, se staršími žáky i v dalších zemích Evropy • spolupracujeme s knihovnou a vedeme žáky k vyhledávání informací o regionu, ČR i Evropě • zařazujeme četbu literatury spisovatelů regionu i ČR
PT MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s různými etnickými a kulturními skupinami žijícími v ČR, Evropě prostřednictvím četby, diskuse, filmu, ... • vedeme žáky k vhodným verbálním i neverbálním projevům v rámci setkávání se s odlišnostmi mezi vrstevníky i dospělými, k respektování práv druhých, k toleranci odlišných názorů, k vyjadřování názorů vhodnou formou
PT ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme v hodinách texty zaměřené na vztah člověka a prostředí • vedeme žáky k diskusi o lidských aktivitách a problémech životního prostředí, porovnávání problémů, k poznávání přírody a ke komunikaci o viděném, čteném, slyšeném
PT MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • posuzujeme s žáky fungování a vliv médií ve společnosti, především médií zaměřených na mladší školní věk • vedeme žáky k základům kritického čtení, k orientaci v mediálním obsahu a poznávání stavby mediálních sdělení (např. dětský časopis, Tv pořad pro děti) • tvoříme s žáky jednoduchá mediální sdělení (např. příspěvek do tisku) • sledujeme se staršími žáky kulturu veřejné komunikace

5.1.1 – 1. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-1-03 Naslouchá projevům druhých, dokáže odpovědět na otázku.	praktické naslouchání	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2h
ČJL-3-1-04 Správně vyslovuje jednotlivé hlásky a slova podle pokynů učitele.	nácvik správného mluveného projevu - výslovnost	
ČJL-3-1-05 Dbá na správné dýchání a tempo řeči při čtení, při krátkém souvislém projevu podle pokynů učitele.	nácvik správné techniky mluveného projevu	
ČJL-3-1-07 Vypráví vlastní zážitky.	vyprávění	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1b

ČJL-3-1-08 Dodržuje hygienické návyky při psaní, hygienu zraku, správný posed.	základní hygienické návyky spojené se psaním	
ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře, spojuje správně písmena, slabiky.	technika písemného projevu – správné tvary písmen, číslic	
Výstupy Jazyková výchova		
ČJL-3-2-01 Při čtení správně používá krátké a dlouhé samohlásky, čte otevřené a zavřené slabiky.	správné čtení samohlásek, čtení slabik, sestavování a čtení slov	
ČJL-3-2-02 K danému slovu přiřadí slovo opačného významu.	význam slov, slova opačného významu	
ČJL-3-2-05 Opravuje svůj mluvený projev dle pokynů učitele- správné tvary podstatných a přídavných jmen, sloves.	správné gramatické tvary slov	
ČJL-3-2-07 Při čtení správně používá intonaci vět vzhledem ke znaménkům za větami.	čtení vět	
ČJL-3-2-08 Čte i/ y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, dbá na správnost při opisu. Píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	čtení a opis i/ y po tvrdých a měkkých souhláskách	
Výstupy Literární výchova		
ČJL-3-3-01 Zpaměti recituje říkanky a jednoduché básničky.	přednes	
ČJL-3-3-02 Na základě přečteného textu vyjádří verbálně i neverbálně své pocity.	čtení s porozuměním	
ČJL-3-3-03 Rozpozná báseň od prózy, pozná pohádku.	verš x próza, pohádka	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2a
ČJL-3-3-04 Pracuje tvořivě s textem- vypráví, dramatizuje, nakreslí ilustraci.	práce s textem	

5.1.2 – 2. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-1-01 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	plynulé čtení s porozuměním	
ČJL-3-1-02 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	věcné naslouchání a čtení	OSV – Komunikace 8c

ČJL-3-1-03 Přiměřeně odpovídá na danou otázku, při rozhovoru naslouchá druhým.	praktické naslouchání	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a
ČJL-3-1-04 Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	nácvik mluveného projevu	OSV – Komunikace 8e
ČJL-3-1-05 Při krátkém mluveném projevu se snaží mluvit ve správném tempu, správně dýchá.	technika mluveného projevu, správné dýchání	
ČJL-3-1-06 Pozdraví, poděkuje, omluví se, o něco požádá.	mluvený projev závislý na konkrétní situaci	
ČJL-3-1-07 Vlastními slovy převypráví svůj prožitek.	vlastní mluvený projev, vyprávění	
ČJL-3-1-08 Dodržuje základní hygienické návyky spojené s psaním – správné sezení, správné držení psacího náčiní, vzdálenost očí od podložky.	základní hygienické návyky při psaní	
ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, spojuje správně písmena i slabiky.	technika písemného projevu	
ČJL-3-1-10 Píše krátký pozdrav, adresu, blahopřání apod.	jednoduché formy společenského styku	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2h
ČJL-3-1-11 U jednoduchého příběhu nebo pohádky seřadí správně obrázky podle dějové posloupnosti, vypráví podle obrázkové osnovy.	dějová posloupnost	
Výstupy Jazyková výchova		
ČJL-3-2-01 Rozdělí slovo na hlásky, správně volí samohlásky ú, ů, používá dvojhlásky au, ou ve slovech, dokáže odůvodnit jejich psaní. Určí počet slabik ve slově, rozpozná samohlásky a souhlásky, slabikotvorné r, l. Rozlišuje znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slova, psaní odůvodní.	dělení slov na slabiky, hlásky, krátké a dlouhé samohlásky, abeceda, psaní a výslovnost znělých a neznělých souhlásek, psaní ú, ů, au, ou	
ČJL-3-2-02 Rozliší slovo nadřazené, podřazené, souřadné.	význam slov	
ČJL-3-2-03 Vyhledá slova podle významu.	porovnávání slov podle významu	
ČJL-3-2-04 V jednoduchých případech rozliší podstatné jméno, sloveso, předložku, spojku.	slovních druhy – podstatné jméno, sloveso, předložka, spojka	
ČJL-3-2-05 S pomocí učitele užívá spisovné koncovky podstatných a přídavných jmen, sloves.	užívání spisovných koncovek	
ČJL-3-2-06 Rozliší větu jednoduchou a souvětí.	věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-3-2-07 Rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího, zvolí správně znaménko za větou.	druhy vět podle postoje mluvčího, jejich rozlišení	

ČJL-3-2-08 Píše správně i/ y, í/ ý po tvrdých a měkkých souhláskách. V jednoduchých tvarech píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev. Píše správně slova s ú/ů. Píše velká písmena na začátku věty, v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	psaní i/y, í/ý po tvrdých a měkkých souhláskách psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě psaní velkých písmen	
Výstupy Literární výchova		
ČJL-3-3-01 Přečte, naučí se zpaměti básně nebo krátký text a přednese v přiměřeném tempu.	čtení jednoduchých vět, přednes básně, textu	
ČJL-3-3-02 Na základě poslechu nebo vlastní četby vyjádří pocity ústně, kresbou.	hlasité a tiché čtení, vyjádření vlastních pocitů z četby	
ČJL-3-3-03 Rozliší prózu a básně; vytvoří jednoduchý rým.	základní literární pojmy: básně, pohádka	
ČJL-3-3-04 Vytvoří ilustraci k přečtenému příběhu nebo pohádce. Vyhledá v textu hlavní postavy.	ilustrace k textu, práce s textem, knihou	

5.1.3 – 3. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-1-06 Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	verbální a jednoduché neverbální prostředky řeči	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4e
ČJL-3-1-07 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	vypravování	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1a
ČJL-3-1-08 Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	správné hygienické návyky při psaní	
ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	technika psaní, písemný projev	
ČJL-3-1-10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	věcná a formální správnost sdělení	
ČJL-3-1-11 Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	dějová posloupnost	
Výstupy Jazyková výchova		
ČJL-3-2-01 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	zvuková a grafická podoba slova, hlásky, členění slov	

ČJL-3-2-02 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	význam slov, porovnávání a třídění dle významu	
ČJL-3-2-03 Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	třídění slov podle významu	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1d
ČJL-3-2-04 Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	slovní druhy v základním tvaru	
ČJL-3-2-05 Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen, a sloves.	správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves	
ČJL-3-2-06 Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	spojování jednoduchých vět v souvětí pomocí spojek	
ČJL-3-2-07 Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	druhy vět	
ČJL-3-2-08 Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	vyjmenovaná slova slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slova s ú/ů velká písmena	
Výstupy Literární výchova		
ČJL-3-3-01 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	přednes	
ČJL-3-3-02 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	hlasité čtení, předčítání vyjádření vlastních pocitů z četby	
ČJL-3-3-03 Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	jednoduchý rozbor básně, rým, verš, odlišení pohádky od ostatních útvarů	
ČJL-3-3-04 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	charakteristika hlavních postav, klíčová slova tvořivá práce s textem	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a MKV – Etnický původ 3a

5.1.4 – 4. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně rychle a správně potichu i nahlas.	tiché a hlasité čtení čtení s porozuměním	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a
ČJL-5-1-02 Rozliší podstatné informace a přiměřeně věku zaznamená.	písemný záznam textu	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1h
ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost jednoduchého sdělení.	formy společenského styku	
ČJL-5-1-04 Zapamatuje si fakta z přiměřeně složitějšího sdělení a reprodukuje je.	reprodukce obsahu textu	
ČJL-5-1-05 Dodržuje základní komunikační pravidla při telefonování i v běžném hovoru.	základní komunikační pravidla	OSV – Komunikace 8f
ČJL-5-1-06 Odliší skutečnost od reklamního triku.	reklamní komunikace	OSV – Mezilidské vztahy 7c MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1c
ČJL-5-1-07 Používá správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo svého mluveného projevu.	technika mluveného projevu	
ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, snaží se o vhodné použití v komunikaci.	spisovná výslovnost	
ČJL-5-1-09 Volí vhodné jazykové prostředky při popisu.	popis	
ČJL-5-1-10 Sestaví vyprávění s využitím vhodných jazykových prostředků, vytvoří vlastní osnovu, dodrží časovou posloupnost.	vyprávění	MEV – Práce v realizačním týmu 7b
Výstupy Jazyková výchova		
ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, hlavně slova stejného nebo podobného významu, slova mnohoznačná a citově zbarvená.	význam slov	
ČJL-5-2-02 Ve slovech určí kořen, část příponovou a předponovou v jednoduchých případech.	stavba slov – kořen, předpona, přípona	
ČJL-5-2-03 Určí pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen, koncovky podstatných jmen se snaží používat správně. Určí osobu, číslo, čas (seznáme se se slovesným způsobem) sloves, určí infinitiv.	učování slovních druhů skloňování podstatných jmen, časování sloves	
ČJL-5-2-04 Rozliší slova spisovná a nespisovná v mluveném a písemném projevu.	spisovný jazyk	

ČJL-5-2-05 Určí základní skladební dvojici. Vyhledá podmět a přísudek.	základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-06 Poznává větu jednoduchou a souvětí.	stavba věty	
ČJL-5-2-07 Tvoří souvětí a užívá při tom vhodných spojovacích výrazů.	tvoření souvětí	
ČJL-5-2-08 Píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech i ve slovech příbuzných.	psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných	
ČJL-5-2-09 Dbá na shodu přísudku s podmětem v přičestí minulém.	shoda přísudku s podmětem	
Výstupy Literární výchova		
ČJL-5-3-01 Vyjadřuje své pocity a dojmy z četby.	čtení s porozuměním, záznam vlastních dojmů z četby	ENV – Vztah člověka k prostředí 4g
ČJL-5-3-02 Přečtený i slyšený text reprodukuje, vytvoří podle svých schopností vlastní literární text na dané téma.	reprodukce a tvorba textu	
ČJL-5-3-03 Umělecký text odliší od naučného.	čtení populárně-naučných textů a uměleckých textů	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1c MEV – Vnímání autora mediálních sdělení 4a
ČJL-5-3-04 Při rozboru básně používá pojmy: sloka, rým. Rozliší pohádku, pověst, příběh s dětským hrdinou.	jednoduchý rozbor básně a prózy	

5.1.5 – 5. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	čtení s porozuměním	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2g
ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	práce s textem	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1g
ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	formy společenského styku	MKV – Lidské vztahy 2a MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1e
ČJL-5-1-04 Reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	reprodukce textu	.

ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	pravidla komunikace	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí 3b
ČJL-5-1-06 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	reklamní trik a skutečnost	OSV – Komunikace 8ch MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1d MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2b
ČJL-5-1-07 Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	nácvik komunikace	OSV – Komunikace 8d
ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	spisovný jazyk	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11d
ČJL-5-1-09 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	komunikační žánry vyplňování tiskopisů, dopis, popis	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1f
ČJL-5-1-10 Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	osnova, vyprávění	
Výstupy Jazyková výchova		
ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	slova jednoznačná, mnohoznačná, význam slov	
ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	kořen, předponová a příponová část, koncovka	
ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	učování slovních druhů mluvnické kategorie podstatných jmen, druhy přídavných jmen, časování sloves, seznámení s druhy zájmen	
ČJL-5-2-04 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	spisovné a nespisovné tvary slov	
ČJL-5-2-05 Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	určování základních větných členů, skladební dvojice	
ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	věta, souvětí	

ČJL-5-2-08 <i>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</i>	psaní i/y po obojetných souhláskách	
ČJL-5-2-09 <i>Zvládá základní případy syntaktického pravopisu.</i>	shoda přísudku s podmětem	
Výstupy Literární výchova		
ČJL-5-3-01 <i>Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</i>	čtení a vyjádření vlastních pocitů z četby	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1d MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1b
ČJL-5-3-02 <i>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.</i>	reprodukce textu	
ČJL-5-3-03 <i>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.</i>	čtení uměleckých a naukových textů, typy textů	ENV – Základní podmínky života 2a
ČJL-5-3-04 <i>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární prvky.</i>	próza, poezie, hlavní a vedlejší postavy, čas a prostředí děje – práce s textem	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e

5.2 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA /ČjI/ – 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících 2. stupně. Důraz je kladen na osvojování spisovné podoby českého jazyka, kulturu jazykového projevu, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře.

Využíváme v hodinách metody, které vedou žáky k potřebě vyjadřovat se slovem i písmem, stát se aktivními čtenáři, posluchači i pisateli. V hodinách se zaměřujeme na vyhledávání informací z různých zdrojů, srozumitelné a přesné vyjadřování, čtení s porozuměním. Dovednosti, které si v rámci předmětu žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v tomto předmětu, ale umožňují získávání poznatků ve všech vyučovacích předmětech i v dalším vzdělávání.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří specifických složek, které se navzájem prolínají: *Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.*

Předpokládají se též akce mimo školu, například návštěva divadel, knihovny, filmových představení apod. Vyučující dle možnosti zařazují skupinovou práci a metody vedoucí k dovednosti aktivně a tvořivě využívat jazykových znalostí.

Týdenní hodinová dotace: 6. – 9. ročník – 5 hodin.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům samostatně získávat, posuzovat a zpracovávat informace z různých zdrojů • rozvíjíme v žácích pozitivní vztah k slovesným uměním a mateřskému jazyku • zařazujeme do výuky aktivizující metody • zapojujeme žáky do různých soutěží • rozvíjíme u žáků čtení s porozuměním, kultivovaný ústní i písemný projev s důrazem na spisovnost, užívání terminologie • vedeme žáky k plánování dílčích kroků při plnění úkolů, posuzování pokroku

KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme u žáků logické myšlení, přesné vyjadřování, argumentaci • učíme žáky pracovat s chybou • vedeme žáky k porovnávání jevů a jejich třídění (shody, odlišnosti), k ověřování výsledků
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům získávat a předávat informace, vnímat sdělení, sdílet čtenářské prožitky, formulovat a obhajovat vlastní názory • podporujeme využívání rozličných komunikačních prostředků • rozvíjíme verbální i neverbální složky komunikace
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke kultivovanému projevu, k vyjadřování pocitů, reakcí při prožitku díla, k prezentaci sebe sama, k získávání sebejistoty • podporujeme střídání rolí a týmovou kooperaci/komunikaci při skupinové práci
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • přibližujeme jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa • vedeme žáky k vystupování před ostatními, k naslouchání názorům druhých a jejich respektování • umožňujeme žákům chápat sdělení, odlišit fikci od skutečnosti • podněcujeme žáky, aby dokončili započatou práci
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • poskytujeme žákům prostor pro interpretaci a tvorbu literárních textů • vedeme žáky k dodržování pravidel • využíváme různé formy hodnocení a sebehodnocení žáků
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům využívat digitální zařízení jako možný zdroj při vyhledávání a zpracování informací • zadáváme žákům tvorbu/úpravu digitálního obsahu v různých formátech • vedeme žáky k bezpečné práci v digitálním prostředí, k etickému jednání
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k sebepoznání, k poznání druhých a vztahů mezi lidmi prostřednictvím komunikace i literatury, ke komunikaci se spolužáky i dospělými, k vhodnému vyjadřování prožitků a emocí, dbáme na dovednost naslouchat, dodržovat pravidla dialogu • podporujeme originalitu, pružnost nápadů a tvořivost v komunikaci, empatii a respekt k druhým při řešení problémů, chápání názorů ostatních • vedeme žáky k povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektu, k zamýšlení o rozhodování v eticky problematických situacích
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme přednést a obhájit vlastní stanovisko, nápad, názor • dbáme na rozpoznání příčiny nedorozumění, osvojení principů soužití se zaměřením na vhodnou formu komunikace • prostřednictvím literatury vedeme žáky k přemýšlení nad tématy odpovědnosti za postoje a činy, angažování se v zájmu celku
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky prostřednictvím vybraných literárních ukázek s kulturou a tradicemi národů Evropy, sledujeme život a zájmy dětí a mládeže jiných zemí • přibližujeme význam ústní lidové slovesnosti, shody a rozdíly v lidové tvorbě naší a ostatních národů
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • v mezilidských vztazích uplatňujeme principy slušného chování • prostřednictvím četby vedeme žáky k uvědomění si jedinečnosti člověka a rovnocennosti etnických skupin a kultur, k poznávání vlastního kulturní zakotvení
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme práci s rozmanitými jazykovými a literárními prameny a texty, které vedou k vnímání postojů autora textu • vedeme žáky ke kritickému přístupu ke zpravodajství a reklamě, k rozlišování zábavných, bulvárních prvků ve sdělení a prvků informativních či společensky významných • ve vyšších ročnících rozvíjíme specifické dovednosti obrany proti mediální manipulaci, schopnost argumentace a hodnocení

5.2.1 – 6. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
ČJl-9-1-01 Přiměřeně rychle a pozorně čte. Vyhledá v textu informace podporující odpověď.	čtení s porozuměním, vyhledávání informací v textu, orientace v textu praktické a kritické naslouchání (objektivní – subjektivní sdělení)	EGS – Evropa nás zajímá 1d
ČJl-9-1-02 Vnímá partnera při hovoru a odpovídajícím způsobem reaguje.		
ČJl-9-1-04 Volí vhodné jazykové prostředky v kratším jazykovém projevu.	zásady dorozumívání a kultivovaného projevu připravený jazykový projev jazyk spisovný a nespisovný verbální a neverbální prostředky řeči	
ČJl-9-1-05 Rozpozná nespisovné výrazy ve slyšeném projevu, zvažuje vhodnost jejich užití.		
ČJl-9-1-06 Zvažuje základní jazykové a mimojazykové prostředky užívané v komunikaci, snaží se je užívat přiměřeně situaci.		
ČJl-9-1-07 Drží se tématu při kladení otázek i odpovědí na otázky v diskusi.	pravidla diskuse	OSV – Komunikace 8f
ČJl-9-1-08 Vyhledá klíčová slova a hlavní myšlenky. Tvoří otázky ke studijnímu textu.	práce s textem – výpisky, hlavní myšlenky a klíčová slova Základní hygienické návyky, technika psaní a formální úprava, žánry písemného projevu - zpráva, oznámení, dopis, vypravování...	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a
ČJl-9-1-09 Zpracuje souvislý text na základě předem sestavené osnovy		
ČJl-9-1-10 Zpracovává tvořivě vybraná témata na základě svých dispozic a zájmů.		
Výstupy Jazyková výchova		
ČJl-9-2-01 Rozlišuje znělé a neznělé hlásky, spisovně vyslovuje souhláskové skupiny.	zvuková podoba jazyka - zásady spisovné výslovnosti	
ČJl-9-2-02 Prakticky si ověřuje obohacování slovní zásoby odvozováním.	obohacování slovní zásoby	
ČJl-9-2-03 Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu.	jazykové příručky	
ČJl-9-2-04 Určuje slovní druhy, tvoří spisovné tvary ohebných slov.	tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
ČJl-9-2-06 Určuje rozvíjející větné členy ve větě jednoduché. Rozlišuje a užívá řeč přímou a nepřímou. Vyhledá větu hlavní a vedlejší, doplní vhodné spojovací výrazy.	skladba - stavba věty, větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč	
ČJl-9-2-07 Procvičuje lexikální pravopis, zvládá základní příklady pravopisu slovtvorného a morfologického. V pravopise syntaktickém rozpozná shodu podmětu s přísudkem.	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický a slovtvorný	

Čjl-9-2-08 Pracuje s ukázkami spisovného jazyka a nářečí, porovnává je a vyhledává rozdílnosti.	obecné poučení o jazyce - jazyk národní, jazyk mateřský, slovanské jazyky, rozvrstvení slovní zásoby	MKV – Multikulturalita 4b
Výstupy Literární výchova		
Čjl-9-3-01 Reprodukuje vlastními slovy obsah přečteného textu.	tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, vytváření vlastních textů	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 10b
Čjl-9-3-04 Tvoří vlastní literární text s dodržением stanovených kritérií.		
Čjl-9-3-03 Vyjádří ústně i písemně názor na umělecké dílo.	způsoby interpretace literárních děl	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení 4a
Čjl-9-3-06 Rozlišuje na základě podstatných znaků některé literární druhy a žánry a jejich představitele.	literární druhy (epika, lyrika, drama), poezie, próza, typické žánry a jejich představitelé	
Čjl-9-3-09 Vyhledává informace v knihovně i dalších zdrojích.	základy literární teorie - literární hrdina, obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým	

5.2.2 – 7. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
Čjl-9-1-01 Přiměřeně rychle a pozorně čte. Sestaví otázky ke čtenému textu. Ověřuje si fakta porovnáváním různých textů.	čtení s porozuměním, odlišení fakt od názorů, porovnávání textů naslouchání, objektivní a subjektivní sdělení manipulativní komunikace v masmédiích	OSV – Komunikace 8c
Čjl-9-1-02 Odpovídajícím způsobem reaguje při hovoru, doplňujícími otázkami zjišťuje, zda jde o subjektivní nebo objektivní sdělení.		
Čjl-9-1-03 Porovnává zprávu se stejným obsahem v různých médiích a vyhledává případné rozdíly.		MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1d
Čjl-9-1-04 Volí vhodné prostředky v kratším jazykovém projevu.	jazyk spisovný a nespisovný verbální i neverbální prostředky řeči dialog na základě obrazového materiálu	
Čjl-9-1-05 Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ve svém ústním projevu, zvažuje jeho vhodnost podle situace.		
Čjl-9-1-06 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.		

Čjl-9-1-07 Zapojuje se do dialogu a diskuse s respektováním daných pravidel.	diskuse	VDO – Občanská společnost a škola 1a
Čjl-9-1-08 Formuluje hlavní myšlenky textu, vyhledá klíčová slova. Pořizuje si stručné poznámky a výpisky.	hlavní myšlenky textu, klíčová slova, poznámky, výpisek	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a, h
Čjl-9-1-09 Zpracuje souvislý text s dodržáním časové souvislosti, uspořádá informace z textu s ohledem na jeho účel.	žánry písemného projevu - popis, charakteristika, líčení, výtah, žádost, životopis, vypravování	
Čjl-9-1-10 Zpracovává vybraná témata na základě získaných poznatků o jazyce.		
Výstupy Jazyková výchova		
Čjl-9-2-01 Spisovně vyslovuje česká slova.	zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti	
Čjl-9-2-02 Rozpoznává přenesená pojmenování.	prakticky si ověřuje různé způsoby, obohacování slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, frazémy	
Čjl-9-2-03 Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu.	jazykové příručky	
Čjl-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci.	tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
Čjl-9-2-05 Určuje druhy vět podle komunikační funkce a vhodně je užívá.	druhy vět podle komunikační funkce	
Čjl-9-2-06 Užívá větné členy holé, rozvité i několikanásobné, nahrazuje větné členy vedlejšími větami. Určuje a užívá rozvíjející větné členy. Rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou.	skladba – věta a výpověď, stavba věty, větné členy, souvětí	
Čjl-9-2-07 Přiměřeně zvládá interpunkci na základě znalostí o stavbě věty jednoduché a základních znalostí o souvětí. Zvládá náročnější případy shody podmětu a přísudku a morfologického pravopisu.	pravopis – morfologický, syntaktický a slovtvorný	
Čjl-9-2-08 Pracuje s ukázkami spisovného jazyka i obecné češtiny, rozlišuje jejich užití.	slohové rozvrstvení slovní zásoby	
Výstupy Literární výchova		
Čjl-9-3-01 Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, reprodukuje obsah přečteného textu.	tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů dramatizace	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2a
Čjl-9-3-04 Tvoří vlastní literární text s dodržáním stanovených kritérií.	vytváření vlastních textů vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	

Čjl-9-3-03 Vyjádří ústně i písemně názor na umělecké dílo.	způsoby interpretace literárních děl	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e
Čjl-9-3-06 Rozlišuje na základě podstatných znaků některé literární druhy a žánry a jejich představitele.	literární druhy (epiky, lyrika, drama) typické žánry a jejich představitelé hlavní vývojová období národní a světové literatury	MKV – Kulturní diference 1a
Čjl-9-3-07 Rozlišuje významné představitele vybraných vývojových období české a světové literatury.		
Čjl-9-3-09 Vyhledává informace v knihovně i dalších zdrojích.	základy literární teorie a historie – struktura literárního díla – námět a téma díla, literární hrdina; jazyk literárního díla: rým	

5.2.3 – 8. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
Čjl-9-1-01 Ověřuje si fakta porovnáním různých textů. Vyhledá v textu informaci podporující odpověď.	argumentace, porovnávání, kritické čtení objektivní a subjektivní sdělení manipulace v mediálních sděleních	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2b MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1c
Čjl-9-1-02 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.		
Čjl-9-1-03 Porovnává komunikaci v různých médiích, vyhodnocuje svá zjištění.		
Čjl-9-04 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	modelové i reálné komunikační situace, výstižnost vyjádření jazyk spisovný a nespisovný verbální i neverbální prostředky řeči	
Čjl-9-1-05 Odlíší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.		
Čjl-9-06 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.		
Čjl-9-07 Zapojuje se do vedení diskuse, řídí se zásadami komunikace.	řízení diskuse, zásady komunikace	MKV – Lidské vztahy 2f
Čjl-9-08 Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Sestaví výtah ze studijního textu.	práce s textem, referát, výtah výtah, výklad, charakteristika literární postavy, líčení, úvaha... tvořivá práce s textem, vlastní tvořivé psaní	OSV – Kreativita 5a
Čjl-9-09 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, zpracuje souvislý text.		
Čjl-9-10 Zpracovává vybraná témata na základě vybraných poznatků o jazyce, tvořivě přistupuje k jejich zpracování.		

Výstupy Jazyková výchova		
Čjl-9-2-01 Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova.	zvuková podoba jazyka -zásady spisovné výslovnosti	MKV – Multikulturalita 4b
Čjl-9-2-02 Rozpoznává různé způsoby obohacování slovní zásoby, dokládá je v textu a využívá v praxi.	slohové rozvrstvení slovní zásoby, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	
Čjl-9-2-03 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny, využívá další dostupné slovníky a příručky.	jazyková norma a kodifikace, jazykové příručky	
Čjl-9-2-04 Tvoří spisovné tvary slov přejatých, užívá slovesa správného vidu.	tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
Čjl-9-2-05 Dodržuje komunikační pravidla a spisovnou jazykovou normu.	kultura jazyka a řeči, jazyková norma	
Čjl-9-2-06 Určuje a užívá věty hlavní a vedlejší a určí významový poměr mezi větami souřadně spojenými a mezi větnými členy. Doplní vhodné spojovací výrazy, tvoří i souvětí složitá.	skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, větné členy, souvětí, stavba textu	
Čjl-9-2-07 Píše správně frekventovaná slova cizího původu. Rozlišuje druhy souvětí, spojovací výrazy, odůvodní interpunkci.	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický a slovtvorný	
Čjl-9-2-08 Rozlišuje vrstvy národního jazyka a užívá je vhodně vzhledem ke komunikační situaci.	skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka	
Výstupy Literární výchova		
Čjl-9-3-01 Jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů; záznam a reprodukce hlavních myšlenek	
Čjl-9-3-04 Tvoří vlastní literární text s dodržением stanovených kritérií a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	vytváření vlastního textu na základě osvojených znalostí	
Čjl-9-3-03 Vyjádří vlastními slovy svůj názor na umělecké dílo, diskutuje o něm.	způsoby interpretace literárních děl	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení 4b
Čjl-9-3-05 Hodnotí literární texty na základě podložené argumentace.	hodnocení literárního díla	
Čjl-9-3-02 Rozpoznává styly některých autorů.	literární druhy (epika, lyrika, drama), poezie, próza, žánry lyrické, epické, dramatické	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11b MKV – Kulturní diference 1c
Čjl-9-3-06 Rozlišuje některé literární druhy a žánry, jejich funkci, porovnává vybrané texty mezi sebou.	v proměnách času – hlavní vývojová období	

ČJL-9-3-07 Rozlišuje některé vybrané představitele vybraných vývojových období české a světové literatury.	národní a světové literatury a jejich představitelé	
ČJL-9-3-08 Vyhledává odlišnosti a shody téhož námětu zpracovaného literárně i filmově.	základy literární teorie a historie - struktura literárního díla - námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, literární a filmové zpracování	
ČJL-9-3-09 Vyhledává si samostatně informace v knihovně i dalších informačních zdrojích.		

5.2.4 – 9. ROČNÍK: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Výstupy Komunikační a slohová výchova	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-1-01 <i>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.</i>	kritické čtení, argumentace, fakta x osobní názor, hodnocení, manipulace v mediálních sděleních	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1c
ČJL-9-1-03 <i>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.</i>		
ČJL-9-1-07 <i>Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.</i>	diskuse, rozhovor	
ČJL-9-1-08 <i>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.</i>	sestavení textu s oporou o studijní čtení – výklad, proslov, vybrané slohové útvary – fejeton, strukturovaný životopis, úvaha, tvořivá práce s textem, vlastní tvořivé psaní	
ČJL-9-1-09 <i>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.</i>		
ČJL-9-1-10 <i>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.</i>		
Výstupy Jazyková výchova		
ČJL-9-2-01 <i>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.</i>	zvuková podoba jazyka – modulace souvislé řeči - přízvuk slovní a větný, intonace	

ČJL-9-2-02 Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov; rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	slovní zásoba a tvoření slov – slohové rozvrstvení slovní zásoby, přenesená pojmenování	
ČJl-9-2-03 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	jazyková norma a kodifikace, jazykové příručky	
ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
ČJL-9-2-05 Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	druhy vět podle komunikační funkce, jazyková norma	
ČJL-9-2-6 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.	skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	
ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.	pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický a slovotvorný	
ČJL-9-2-08 Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	původ a základy vývoje češtiny	
Výstupy Literární výchova		
ČJl-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2f
ČJl-9-3-04 Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.		
ČJl-9-3-03 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	interpretace a hodnocení literárního díla	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1b
ČJl-9-3-05 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.		
ČJl-9-3-02 Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	literární druhy a žánry	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11d
ČJl-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	hlavní vývojová období národní a světové literatury a jejich představitelé	

Čjl-9-3-07 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.		
Čjl-9-3-08 Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	základy literární teorie a historie – struktura literárního díla - námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, jazyk literárního díla - obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, volný verš, literární, filmové a dramatické zpracování díla	MKV – Etnický původ 3a
Čjl-9-3-09 Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích.		

5.3 ANGLICKÝ JAZYK /Aj/

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk stanovených RVP ZV. Vyučuje se od 2. do 9. ročníku. Výuka anglického jazyka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do komunikace v rámci Evropy i světa, s výhledem na využití při celoživotním vzdělávání / v práci.

Žáci postupně rozvíjejí schopnost vnímat a správně interpretovat slyšené i čtené anglické texty a přiměřeně své jazykové úrovni na ně reagovat. Učitelé rozvíjejí u žáků dovednost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci každodenních situací, a to jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejbližší normě, schopnost písemně formulovat běžné typy sdělení s uplatněním osvojených pravidel. Žáci se seznamují se základními poznatky z reálií anglicky mluvících zemí, s běžnými zvyky a sociálními konvencemi. Osvojují si učební postupy potřebné k efektivnímu studiu jazyka. Mají příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování a rozšiřovat si svůj kulturní rozhled.

Výuka probíhá v kmenových nebo odborných jazykových učebnách. Žáci mohou být v rámci ročníku děleni do skupin. Do výuky začleňujeme různé formy práce. Akcentujeme spisovnou podobu britské angličtiny.

Týdenní hodinová dotace: 2. ročník – 1 hodina, 3. – 9. ročník – 3 hodiny.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům samostatně získávat, posuzovat a zpracovávat informace z různých zdrojů • zařazujeme do výuky aktivizující metody • rozvíjíme u žáků čtení s porozuměním, kultivovaný ústní i písemný projev s důrazem na spisovnou podobu britské angličtiny • zaměřujeme se na nácvik správné výslovnosti, používání adekvátní slovní zásoby a gramatiky • uvádíme do souvislostí dříve získané dovednosti a poznatky s novými, poukazujeme na mezipředmětové souvislosti • vedeme žáky k plánování dílčích kroků při plnění úkolů, posuzování pokroku
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k porovnávání jevů a jejich třídění (shody, odlišnosti), k ověřování výsledků, k navrhování řešení, jeho obhajobě jednoduchou argumentací • podporujeme žáky při práci s chybou • podněcujeme žáky k praktickému využívání získaných znalostí
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňujeme pravidla kultivované komunikace, rozvíjíme dovednost reprodukovat čtený / slyšený text • umožňujeme žákům získávat a předávat informace, vnímat sdělení, sdílet čtenářské prožitky, formulovat a obhajovat vlastní názory • podporujeme kooperaci na různých aktivitách, využívání rozličných komunikačních prostředků

KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke kultivovanému projevu, k prezentaci sebe sama, k získávání sebejistoty • rozvíjíme verbální i neverbální složky komunikace • podporujeme týmovou kooperaci/komunikaci při skupinové práci
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • přibližujeme jazyk jako svébytný historický jev, uvádíme reálie anglicky mluvících zemí, podporujeme žáky v respektování kulturní rozmanitosti • vedeme žáky k vystupování před ostatními při prezentaci vlastní práce, k formulování myšlenek a pocitů, k naslouchání názorům ostatních a jejich respektování
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme úkoly s praktickým kontextem (běžné situace) • akcentujeme potřebu osvojení si základů cizího jazyka s výhledem na využití při celoživotním vzdělávání / v práci • vedeme žáky k dodržování pravidel, k činění rozhodnutí podložených dostatkem informací • využíváme různé formy hodnocení a sebehodnocení žáků
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům využívat také digitální zařízení při vyhledávání a zpracování informací • zadáváme žákům tvorbu/úpravu digitálního obsahu v různých formátech • vedeme žáky k bezpečné práci v digitálním prostředí, k etickému jednání
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • nabízíme komunikační modelové situace, využívání verbální i neverbální komunikaci • podporujeme respektování druhých při řešení pracovních problémů ve skupinách • vedeme žáky k vyjádření i přijímání názorů, dovednosti naslouchat, k sebehodnocení
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k respektování společenských pravidel a norem
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky prostřednictvím vhodných ukázek s kulturou a tradicemi národů Evropy, se životy a zájmy dětí v anglicky mluvících zemích • vedeme žáky k přípravě na celoživotní vzdělávání
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme vhodné ukázky v angličtině k vzájemnému porozumění, poznání různých etnických a kulturních skupin • seznamujeme žáky se specifickými rysy anglického jazyka, vedeme je k jeho aktivnímu užívání • trváme na uplatňování principů slušného chování
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme témata týkající se vztahu člověka a životního prostředí, životního stylu • vedeme žáky k poznávání různých krajin
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • poskytujeme rozmanité prameny a texty, různé typy sdělení • vedeme žáky k vyhledávání klíčových slov, k hodnocení a reprodukci textu, k výběru a kombinaci výrazových prostředků

5.3.1 – 2. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK

Výstupy Řečové dovednosti	Učivo	Průřezová témata
CJ-3-1-01 Reaguje na jednoduché pokyny, každodenní situace.	přiřazování slov k obrázkům, nácvik výslovnosti, přídavná jména, předložky místa	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a OSV – Komunikace 8c, d MKV – Multikulturalita 4d
CJ-3-1-02 Správně čte a vyslovuje slova a slovní spojení, píše jednoduchá slova dle předlohy.		

CJ-3-1-05 Spojí obrázek s mluvenou a psanou podobou slova, využívá známou slovní zásobu.	tematické okruhy: pozdravy, pokyny ve třídě, školní potřeby, rodina, jídlo, mazlíčci, části obličeje, oblečení, bydlení, čísla do 10, barvy, hračky, reálie vybraných anglicky mluvících zemí (svátky)
--	--

5.3.2 – 3. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK

Výstupy Řečové dovednosti	Učivo	Průřezová témata
<i>CJ-3-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</i>	jednoduchá reakce na otázku, slovosled, jednoduchá interpretace textu (česky), doplňování textu, nácvik výslovnosti, spelling, vybrané fonetické znaky (pasivně), zvuková a grafická podoba slov	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a OSV – Komunikace 8c, d EGS – Evropa a svět nás zajímá 1d MKV – Lidské vztahy 2f, ch ENV – Ekosystémy 1i
<i>CJ-3-1-02 Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</i>	gramatické struktury (pamětně): slovesa be, can, like, have got, předložky místa, vazba <i>there is/are</i> , množné číslo, přídavná jména, přivlastňovací pád a zájmena, neurčitý člen	
<i>CJ-3-1-03 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.</i>	tematické okruhy: pozdravy, pokyny ve třídě, představení se, školní potřeby, rodina, jídlo, části těla, barvy, bydlení, čísla do 20, hračky, reálie vybraných anglicky mluvících zemí	
<i>CJ-3-1-04 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</i>		
<i>CJ-3-1-05 Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</i>		
<i>CJ-3-1-06 Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</i>		

5.3.3 – 4. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
CJ-5-1-01 Reaguje na pokyny.	nácvik výslovnosti, hlasité čtení, práce s poslechem, se slovníkem, stručná reprodukce textu, klíčová slova, spelling, jednoduché rozhovory	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1d OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3b OSV – Komunikace 8f EGS – Evropa a svět nás zajímá 1a MKV – Lidské vztahy 2f, ch MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a
CJ-5-1-03 Rozumí hlavnímu obsahu poslechového textu, vyhledá v něm známá slova.	gramatické struktury (pamětně): slovesa be, can, like, have got, předložky místa, vazba <i>there is/are</i> , množné číslo, přídavná jména k porovnání (komparativ),	
Výstupy Mluvení		
CJ-5-2-01 Reaguje v jednoduché konverzaci, vyslovuje správně.		
CJ-5-2-02 Sdělí základní informace o vybraných základních tématech.		

CJ-5-2-03 Odpoví na otázky v rámci vybraných základních témat, vyjádří smysl textu.	zájmena some/any, přítomné časy, tvoření otázek, příslovce tematické okruhy: rodina, jídlo, zvířata, město, instrukce (popis cesty), aktivity, oblečení, režim dne, povolání, čísla do 100, určování času (rok, týden, hodiny po čtvrtinách), realie vybraných anglicky mluvících zemí
Výstupy Čtení s porozuměním	
CJ-5-3-01 Orientuje se v krátkém jednoduchém textu, vyhledá výrazy ve slovníku.	
CJ-5-3-02 Odhadne hlavní obsah krátkého jednoduchého textu.	
Výstupy Psaní	
CJ-5-4-01 Vhodně doplní text, zapíše informace z autentických materiálů.	
CJ-5-4-02 Sestaví krátký text (pozdrav, blahopřání, týdenní plán aktivit, ...).	

5.3.4 – 5. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
<i>CJ-5-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.</i>	návčik výslovnosti, hlasité čtení, práce s poslechem, se slovníkem, klíčová slova, stručná reprodukce textu, spelling, slovosled, jednoduché rozhovory, práce s formulářem gramatické struktury (pamětně): předložky místa, vazba <i>there is/are</i> , množné číslo, přivlastňování, přítomné časy, tázací výrazy, frekvenční příslovce, členy tematické okruhy: zvířata, bydlení, město, státy, popis osoby, aktivity, režim dne, čísla do 100, vyjádření času (rok, týden, hodiny), věci kolem nás, škola, nakupování, oblečení, realie vybraných anglicky mluvících zemí	OSV – Komunikace 8f OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3b EGS – Objevujeme Evropu a svět 2g MKV – Lidské vztahy 2f, ch ENV – Ekosystémy 1i MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a
<i>CJ-5-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</i>		
<i>CJ-5-1-03 Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</i>		
Výstupy Mluvení		
<i>CJ-5-2-01 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</i>		
<i>CJ-5-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</i>		
<i>CJ-5-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.</i>		
Výstupy Čtení s porozuměním		
<i>CJ-5-3-01 Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.</i>		
<i>CJ-5-3-02 Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</i>		

Výstupy Psaní		
<i>CJ-5-4-01 Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.</i>		
<i>CJ-5-4-02 Vyplní osobní údaje do formuláře.</i>		

5.3.5 – 6. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
CJ-9-1-01 Vyhledá známé výrazy v jednoduchém poslechu.	návčik výslovnosti, hlasité čtení, práce s poslechem, se slovníkem, klíčová slova, stručná reprodukce textu, spelling, slovosled, jednoduché rozhovory, modelové situace	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1c, d OSV – Poznávání lidí 6b OSV – Komunikace 8g OSV – Kooperace a kompetice 9a EGS – Objevujeme Evropu a svět 2h MKV – Lidské vztahy 2a, f, ch ENV – Ekosystémy 1j MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a, h
CJ-9-1-02 Odhadne obsah promluvy.		
Výstupy Mluvení	gramatické struktury:	
CJ-9-2-01 Zeptá se na základní údaje, odpoví na otázky.	základní slovesné časy, různé typy otázek,	
CJ-9-2-02 Využije známou slovní zásobu ke krátké promluvě.	vybraná nepravidelná slovesa, řadové číslovky, předložky, příslovce, vybraná modální slovesa, různé druhy zájmen,	
CJ-9-2-03 S návodnými otázkami převypráví jednoduchý příběh.	počitatelnost + výrazy množství, určovatele, stupňování přídavných jmen, přirovnání	
Výstupy Čtení s porozuměním	tematické okruhy:	
CJ-9-3-01 Orientuje se v učebních materiálech.	sport, aktivity, kalendář (měsíce, datum, svátky), péče o zvířata, volný čas, jídlo,	
CJ-9-3-02 Vyhledá neznámé výrazy ve slovníku.	nakupování, počasí, zábava, plány, návrhy, realie vybraných anglicky mluvících zemí	
Výstupy Psaní		
CJ-9-4-01 Vyplní členskou kartu dle zadání.		
CJ-9-4-02 Doplní text na dané téma.		
CJ-9-4-03 Obmění věty s využitím osvojené slovní zásoby.		

5.3.6 – 7. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
CJ-9-1-01 Odhadne smysl neznámých výrazů v poslechu.	<p>nácvik výslovnosti, hlasité čtení, práce s poslechem, se slovníkem, klíčová slova, stručná reprodukce textu, spelling, slovosled, jednoduché rozhovory, modelové situace</p> <p>gramatické struktury: základní slovesné časy, vybraná modální a nepravidelná slovesa, příslovce, předložky, členy, různé druhy zájmen</p> <p>tematické okruhy: rodina, popis osob, věci, děje, bydlení, plány/rozhodnutí, vyjádření oblíbenosti, bezpečí v digitálním prostředí, obec, doprava, popis cesty, ekologie, potíže a rady, pravidla, realie vybraných anglicky mluvících zemí</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání 1c, d OSV – Sebepoznání a sebepečení 2a OSV – Komunikace 8g OSV – Kooperace a kompetice 9b EGS – Objevujeme Evropu a svět 2c, h MKV – Lidské vztahy 2f, ch ENV – Ekosystémy 1i ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3d MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a, h</p>
CJ-9-1-02 Vyhledá klíčová slova v konverzaci.		
Výstupy Mluvení		
CJ-9-2-01 Jednoduchým způsobem reaguje v běžných situacích.		
CJ-9-2-02 Jednoduše popíše danou skutečnost.		
CJ-9-2-03 Na základě osnovy popíše subjekt.		
Výstupy Čtení s porozuměním		
CJ-9-3-01 Vyhledá informace v tištěném materiálu.		
CJ-9-3-02 Zjistí pravdivost tvrzení o textu, vyhledá klíčová slova.		
Výstupy Psaní		
CJ-9-4-01 Vytvoří rodinný strom s popisem.		
CJ-9-4-02 Napíše neformální dopis/e-mail dle zadání.		
CJ-9-4-03 Odpoví na otázky k textu.		

5.3.7 – 8. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
CJ-9-1-01 Odpoví na otázky podle poslechu.	<p>nácvik výslovnosti, hlasité čtení, klíčová slova, práce s poslechem, se slovníkem, stručná reprodukce textu, slovosled, jednoduché rozhovory, modelové situace, formální dopis, CV</p> <p>gramatické struktury: základní slovesné časy, vybraná modální</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání 1c, d OSV – Kreativita 5a OSV – Komunikace 8g OSV – Hodnoty, postoje, prakt. etika 11a EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e MKV – Lidské vztahy 2f, ch ENV – Vztah člověka k prostředí 4e</p>
CJ-9-1-02 Vyhledá informace ve slyšeném textu.		
Výstupy Mluvení		
CJ-9-2-01 Reaguje na partnera v rozhovoru.		
CJ-9-2-02 Hovoří o vybraných tématech s využitím osvojené slovní zásoby.		

CJ-9-2-03 Samostatně převypráví jednoduchý příběh.	a nepravidelná slovesa, různé druhy zájmen, tázací dovětky, struktury s -ing, adjektiva typu -ed/-ing, trpný rod, podmínkové věty typu I	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a, h MEV – Tvorba mediálního sdělení 6a
Výstupy Čtení s porozuměním	tematické okruhy:	
CJ-9-3-01 Vyhledá informace na internetu.	svět práce, věci kolem nás, nakupování, oblečení, výrazy času, tělo, zdraví, životní styl, popis věcí, místa, ekologie, vyjádření (ne)souhlasu, život mladých, udílení rady, reálie vybraných anglicky mluvících zemí	
CJ-9-3-02 Pracuje s textem, na jeho základě řeší úkoly.		
Výstupy Psaní		
CJ-9-4-01 Vyplní CV.		
CJ-9-4-02 Reprodukce hlavní myšlenky textu svými slovy.		
CJ-9-4-03 Napíše formální dopis (reakce na inzerát).		

5.3.8 – 9. ROČNÍK: ANGLICKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
<i>CJ-9-1-01 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</i>	nácvik výslovnosti, hlasité čtení, klíčová slova, práce s poslechem, se slovníkem, stručná reprodukce textu, slovosled, jednoduché rozhovory, modelové situace, formální dopis, práce s formulářem	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1c, d OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2c, f OSV – Komunikace 8g OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 10a
<i>CJ-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat.</i>	gramatické struktury:	VDO – Formy participace občanů v politickém životě 3a EGS – Objevujeme Evropu a svět 2c, h EGS – Jsme Evropané 3b
Výstupy Mluvení	slovesné časy, trpný rod, členy, určovatele, předložky, podmínkové věty typu I, II, vybraná frázová slovesa, různé typy otázek, různé druhy zájmen, nepřímá řeč (informativně)	MKV – Lidské vztahy 2f, ch MKV – Multikulturalita 4d ENV – Vztah člověka k prostředí 4e
<i>CJ-9-2-01 Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</i>	tematické okruhy:	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a, h
<i>CJ-9-2-02 Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</i>	vyjádření oblíbenosti, sport, život mladých, nakupování + reklamace, změna termínu u lékaře, charakteristika osoby, svět práce, životní styl, plány, média, ekologie, varování, rady, cestování, vynálezy	MEV – Tvorba mediálního sdělení 6a MEV – Práce v realizačním týmu 7b
<i>CJ-9-2-03 Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</i>	reálie vybraných anglicky mluvících zemí	
Výstupy Čtení s porozuměním		
<i>CJ-9-3-01 Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</i>		

CJ-9-3-02 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.		
Výstupy Psaní		
CJ-9-4-01 Vyplní osobní údaje do formuláře.		
CJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.		
CJ-9-4-03 Reaguje na jednoduché písemné sdělení.		

5.4 NĚMECKÝ JAZYK /Nj/

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk stanovených RVP ZV.

Cílem výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí žáka, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jednoduchá jazyková sdělení, rozumět jim, adekvátně na ně reagovat a vhodně se vyjadřovat k základním komunikačním tématům.

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objevení skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování německého jazyka pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

V předmětu Německý jazyk umožňujeme žákům pochopit cizí jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání. Rozvíjíme pozitivní vztah žáků k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti. Vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jejich potřeb i prožitků a ke sdělování názorů. Prohlubujeme zvládnutí pravidel mezilidské komunikace. Podporujeme žáky v samostatném získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými prameny i s texty různého zaměření.

Týdenní hodinová dotace: 7. – 9. ročník – 2 hodiny.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • představujeme žákům různé způsoby a metody efektivního učení • vedeme žáky k tomu, aby si plánovali a organizovali vlastní učení • dáváme do souvislosti získané vědomosti a dovednosti s novými poznatky • pomáháme žákům posoudit vlastní pokrok v učení a určit překážky či problémy bránící jim v učení • diskutujeme se žáky o smyslu a cíli učení cizích jazyků, hovoříme se žáky o výsledcích jejich učení
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme žákům jednoduché jazykové problémy, které mohou samostatně řešit • při řešení problémů vedeme žáky k užívání logických postupů • zařazujeme do výuky činnosti, při nichž žáci rozvíjejí kritické myšlení, uvážlivě se rozhodují a svá rozhodnutí obhajují, hodnotí výsledky svých činů

KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s kultivovaným ústním i písemným projevem v cizím jazyce, vedeme je k výstižné a logické formulaci myšlenek a názorů v cizím jazyce s přihlédnutím ke stupni zvládnutí jazyka • povzbuzujeme žáky k zapojování se do diskuse a jednoduché obhajobě názorů, k aktivnímu naslouchání a k vhodné reakci na promluvy ostatních • předkládáme žákům různé typy textů, používáme různé komunikační a informační prostředky, obrazové a zvukové záznamy
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • do výuky zařazujeme skupinovou práci, vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu, motivujeme žáky k přijetí role v týmu • povzbuzujeme žáky k vytváření příjemné pracovní atmosféry • zdůrazňujeme důležitost efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí a jejich vnitřních hodnot • přibližujeme žákům tradice a kulturní i historické dědictví německy mluvících zemí
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností • zdůrazňujeme žákům nezbytnost ochrany zdraví vlastního i druhých
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k využívání digitálních technologií při vhodných příležitostech, k vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálních obsahů • motivujeme žáky k volbě vhodných postupů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pomáháme žákům s plánováním učení, hledáním obtíží a využíváním různých učebních strategií • vedeme žáky ke správné technice řeči, využívání osvojené slovní zásoby, ale i řeči těla • podporujeme respektující a pozitivní komunikaci, rozvíjíme dovednost naslouchání, respektování pravidel vzájemného dialogu
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky prostřednictvím vhodných ukázek s kulturou a tradicemi národů německy mluvících zemí • vedeme žáky k získání vlastních zážitků a zkušeností z cizích zemí, hovoru o nich, porovnávání • vedeme žáky k objevování hodnot života lidí evropských zemí
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k vyhledávání zdrojů informací o německy mluvících zemích a jejich kulturách • seznamujeme žáky s rozmanitostí kultur, jejich tradicemi a hodnotami, se specifickými rysy německého jazyka • zařazujeme do výuky komunikativní cvičení různých situací, ve kterých žáci využívají slovní zásobu cizího jazyka
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme různá média, předkládáme žákům rozmanité mediální prameny, různé typy sdělení, seznamujeme je s jejich odlišnostmi a funkcí

5.4.1 – 7. ROČNÍK: NĚMECKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
DCJ-9-1-01 Aдекватně reaguje na základní pokyny učitele pro práci ve třídě, se kterými se opakovaně setkal.	fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (já a moje rodina, bydlení, domácí mazlíčci, Evropa), krátké poslechové texty, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, tvoření tázacích a oznamovacích vět, jednoduché německé texty s vizuální oporou, práce se slovníkem, přítomný čas, osobní zájmena, použití určitého/neurčitého členu, zápor	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a EGS – Objevujeme Evropu a svět 2g MKV – Multikulturalita 4b
DCJ-9-1-01 Sluchově rozpozná hlásky odlišné od češtiny, spojí je s grafickou podobou.		
DCJ-9-1-02 Rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým, pomalu a zřetelně pronášeným větám, které se týkají základních osobních údajů, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		
DCJ-9-1-03 Vyhledá základní informace z krátkých poslechových textů týkajících se probíraných tematických okruhů.		
Výstupy Mluvení		
DCJ-9-2-01 Pomocí osvojených frází se zapojí do jednoduchého rozhovoru o své osobě.		
DCJ-9-2-02 Sdělí pomocí předem připravených frází základní informace týkající se jeho samotného a jeho rodiny.		
DCJ-9-2-03 Jednoslovně nebo pomocí jednoduchých vět odpovídá na základní otázky týkající se jeho samotného a jeho rodiny, podobné základní otázky pokládá.		
Výstupy Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-02 Na základě přečteného textu krátkého rozsahu posoudí pravdivost uvedených výroků.		
DCJ-9-3-03 Na základě přečteného textu krátkého rozsahu odpoví na jednoduché otázky k textu.		
Výstupy Psaní		
DCJ-9-4-02 Napíše krátký text týkající se jeho samotného a rodiny, ve kterém využije předem připravené osvojené fráze.		
DCJ-9-4-03 Stručně odpoví na jednoduchý e-mail.		

5.4.2 – 8. ROČNÍK: NĚMECKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
DCJ-9-1-01 Reaguje na běžné pokyny učitele při výuce a jednoduché otázky, se kterými se opakovaně setkal a které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností.	fonetické znaky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (škola, jídlo a pití, průběh dne, sport, cestování, počasí), krátké poslechové texty, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, tvoření tázacích a oznamovacích vět, jednoduché německé texty, práce se slovníkem, přítomný čas sloves, skloňování ve 4. pádě, tvoření množného čísla podstatných jmen, předložky, časové údaje, datum	OSV – Komunikace 8c, d EGS – Evropa a svět nás zajímá 1c MKV – Multikulturalita 4d MEV – Tvorba mediálního sdělení 6a
DCJ-9-1-01 Zapíše známá slova, která učitel pronáší pomalu a s pečlivou výslovností.		
DCJ-9-1-02 Rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.		
DCJ-9-1-03 Zaznamená požadované informace z krátkých poslechových textů týkajících se probíraných tematických okruhů.		
Výstupy Mluvení		
DCJ-9-2-01 Zapojí se do krátkých rozhovorů o své osobě a probíraných tématech, využije jednoduché otázky a odpovědi, které si osvojil.		
DCJ-9-2-02 Sdělí pomocí jednoduchých vět základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času.		
DCJ-9-2-03 Pomocí naučených frází odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a školy, podobné jednoduché otázky pokládá.		
Výstupy Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-02 Na základě přečteného textu posoudí pravdivost uvedených výroků.		
DCJ-9-3-03 Na základě přečteného textu odpoví na otázky.		
Výstupy Psaní		
DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě v jednoduchém a krátkém formuláři.		
DCJ-9-4-02 Po předchozí přípravě napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času.		
DCJ-9-4-03 Písemně reaguje na jednoduchý e-mail, vzkaz.		

5.4.3 – 9. ROČNÍK: NĚMECKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
<i>DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.</i>	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (zdravý životní styl, části těla, nemoci, příprava pokrmů, orientace ve městě, popis cesty), krátké poslechové texty, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, tvoření tázacích a oznamovacích vět, jednoduché německé texty, práce se slovníkem, časování sloves v přítomném a minulém čase, skloňování ve 3. a 4. pádě, vedlejší věty	OSV – Poznávání lidí 6a EGS – Objevujeme Evropu a svět 2g MKV – Etnický původ 3d MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a
<i>DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</i>		
<i>DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</i>		
Výstupy Mluvení		
<i>DCJ-9-2-01 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</i>		
<i>DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</i>		
<i>DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</i>		
Výstupy Čtení s porozuměním		
<i>DCJ-9-3-01 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</i>		
<i>DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.</i>		
<i>DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</i>		
Výstupy Psaní		
<i>DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</i>		
<i>DCJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</i>		
<i>DCJ-9-4-03 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</i>		

5.5 ITALSKÝ JAZYK /Ij/, ŠPANĚLSKÝ JAZYK /Šj/

Vyučovací předmět Italský / Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk stanovených RVP ZV.

Cílem výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí žáka, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jednoduchá jazyková sdělení, rozumět jim, adekvátně na ně reagovat a vhodně se vyjadřovat k základním komunikačním tématům.

Další cizí jazyk přispívá k chápání a objeovávání skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování italského / španělského jazyka pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

V předmětu Italský / Španělský jazyk umožňujeme žákům pochopit cizí jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání. Rozvíjíme pozitivní vztah žáků k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti. Vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jejich potřeb i prožitků a ke sdělování názorů. Prohlubujeme zvládnutí pravidel mezilidské komunikace.

Týdenní hodinová dotace: 7. – 9. ročník – 2 hodiny.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k tomu, aby si plánovali a organizovali vlastní učení • pomáháme žákům posoudit pokrok v učení a určit jeho překážky, dávat do souvislosti osvojené vědomosti a dovednosti s novými poznatky • diskutujeme se žáky o smyslu a cíli učení cizích jazyků
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme žákům jednoduché jazykové problémy, které mohou samostatně řešit • při řešení problémů vedeme žáky k užívání logických postupů • zařazujeme do výuky činnosti, při nichž žáci rozvíjejí kritické myšlení, uvážlivě se rozhodují a svá rozhodnutí obhajují, hodnotí výsledky svých činů
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s kultivovaným ústním i písemným projevem v cizím jazyce, vedeme je k výstižné a logické formulaci myšlenek v cizím jazyce s přihlédnutím ke stupni zvládnutí jazyka • povzbuzujeme žáky k zapojování se do diskuse a jednoduché obhajobě názorů, k aktivnímu naslouchání a k vhodné reakci na promluvy ostatních • předkládáme žákům různé typy textů, používáme různé komunikační a informační prostředky, obrazové a zvukové záznamy
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • do výuky zařazujeme skupinovou práci, vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu, motivujeme žáky k přijetí role v týmu • povzbuzujeme žáky k vytváření příjemné pracovní atmosféry • zdůrazňujeme důležitost efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí a jejich vnitřních hodnot • přibližujeme žákům italské / španělské tradice a kulturní i historické dědictví
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností • zdůrazňujeme žákům nezbytnost ochrany zdraví vlastního i druhých
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k využívání digitálních technologií při vhodných příležitostech, k vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálních obsahů, k volbě vhodných postupů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pomáháme žákům s plánováním učení, hledáním obtíží a využíváním různých učebních strategií • vedeme žáky ke správné technice řeči, využívání osvojené slovní zásoby, ale i řeči těla • podporujeme respektující a pozitivní komunikaci, rozvíjíme dovednost naslouchání, respektování pravidel vzájemného dialogu
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky prostřednictvím vhodných ukázek s italskou / španělskou kulturou a tradicemi • vedeme žáky k získání vlastních zážitků a zkušeností z cizích zemí, hovoru o nich, porovnávání • vedeme žáky k objevování hodnot života lidí evropských zemí
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s italskou / španělskou kulturou, jejími tradicemi a hodnotami, se specifickými rysy italského / španělského jazyka • zařazujeme do výuky komunikativní cvičení různých situací, ve kterých žáci využívají slovní zásobu cizího jazyka
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme různá média, předkládáme žákům rozmanité mediální prameny, různé typy sdělení, seznamujeme je s jejich odlišnostmi a funkcí

5.5.1 – 7. ROČNÍK: ITALSKÝ JAZYK / ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.	fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (základní komunikační situace, já a moje rodina, bydlení, zvířata, oblečení), krátké poslechové texty, rozvíjení srozumitelné výslovnosti, přítomný čas – tázací a oznamovací věty, zápor, zájmena, číslovky, určitý / neurčitý člen, jednoduché texty s vizuální oporou, práce se slovníkem	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a EGS – Objevujeme Evropu a svět 2g MKV – Multikulturalita 4b
DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají základních osobních údajů (s vizuální oporou).		
DCJ-9-1-03 Vyhledá základní informace z krátkých poslechových textů týkajících se probíraných tematických okruhů.		
Výstupy Mluvení		
DCJ-9-2-01 Pomocí osvojených frází se zapojí do jednoduchého rozhovoru o sobě.		
DCJ-9-2-02 Sdělí pomocí předem připravených frází základní informace týkající se jeho samotného a jeho rodiny.		
DCJ-9-2-03 Jednoslovně nebo pomocí jednoduchých vět odpovídá na otázky týkající se jeho samotného a jeho rodiny, podobné základní otázky pokládá.		
Výstupy Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-02 Vyhledá v textu klíčová slova.		
DCJ-9-3-03 Ověří význam neznámých slov ve slovníku.		

Výstupy Psaní		
DCJ-9-4-02 Napíše krátký text o sobě a rodině, využije předem připravené fráze.		
DCJ-9-4-03 Stručně odpoví na jednoduchý e-mail.		

5.5.2 – 8. ROČNÍK: ITALSKÝ JAZYK / ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
DCJ-9-1-01 Reaguje na běžné pokyny učitele při výuce a jednoduché otázky, s nimiž se opakovaně setkal a které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností.	fonetické znaky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (škola, jídlo a pití, průběh dne, volný čas, sport, cestování, počasí), krátké poslechové texty, rozvíjení srozumitelné výslovnosti, tvoření tázacích a oznamovacích vět, přítomný čas, tvoření množného čísla podstatných jmen, zájmena, předložky, časové údaje, datum, jednoduché texty, práce se slovníkem	OSV – Komunikace 8c, d EGS – Evropa a svět nás zajímá 1c MKV – Multikulturalita 4d MEV – Tvorba mediálního sdělení 6a
DCJ-9-1-01 Zapiše známá slova, která učitel pronáší pomalu a s pečlivou výslovností.		
DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám o osvojovaných tématech (s vizuální oporou).		
DCJ-9-1-03 Zaznamená požadované informace z krátkých poslechových textů týkajících se probíraných tematických okruhů.		
Výstupy Mluvení		
DCJ-9-2-01 Zapojí se do krátkých rozhovorů, využije jednoduché otázky a odpovědi.		
DCJ-9-2-02 Sdělí pomocí jednoduchých vět základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času.		
DCJ-9-2-03 Pomocí naučených frází odpovídá na otázky o sobě, rodině a škole, podobné jednoduché otázky pokládá.		
Výstupy Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-02 Na základě přečteného textu posoudí pravdivost uvedených výroků.		
DCJ-9-3-03 Na základě přečteného textu odpoví na otázky.		
Výstupy Psaní		
DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.		
DCJ-9-4-02 Po předchozí přípravě napíše jednoduchý text o probíraných tématech.		
DCJ-9-4-03 Písemně reaguje na jednoduchý e-mail, vzkaz.		

5.5.3 – 9. ROČNÍK: ITALSKÝ JAZYK / ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo (prolíná všemi dovednostmi)	Průřezová témata
<i>DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</i>	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (zdravý životní styl, části těla, nemoci, příprava pokrmů, objednávka v restauraci, orientace ve městě, popis cesty), krátké poslechové texty, rozvíjení srozumitelné výslovnosti, tvoření tázacích a oznamovacích vět, čas přítomný, budoucí a minulý, stupňování adjektiv, věty předmětné a účelové, jednoduché texty, práce se slovníkem	OSV – Poznávání lidí 6a EGS – Objevujeme Evropu a svět 2g MKV – Etnický původ 3d MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a
<i>DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.</i>		
Výstupy Mluvení		
<i>DCJ-9-2-01 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</i>		
<i>DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</i>		
<i>DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.</i>		
Výstupy Čtení s porozuměním		
<i>DCJ-9-3-01 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.</i>		
<i>DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.</i>		
<i>DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.</i>		
Výstupy Psaní		
<i>DCJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</i>		
<i>DCJ-9-4-03 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.</i>		

5.6 RUSKÝ JAZYK /RJ/

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk stanovených RVP ZV.

Umožňujeme postupné osvojování si základů ruského jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků, které pomáhá překonávat jazykové bariéry, přispívá ke zvýšení mobility žáka i k jeho dalšímu studiu a budoucímu pracovnímu uplatnění.

Ve výuce jde především o praktické dovednosti, žák se učí přirozeně reagovat v běžných situacích každodenního života. Pozornost je věnována rozvoji všech řečových dovedností, čtení i písemnému vyjadřování. Při výuce pracujeme s autentickými materiály různého druhu. Prohlubujeme povědomí žáka o cizí kultuře. Vyučující využívá odlišnosti žáků v různých individuálních a skupinových činnostech. Dle možností podporuje komunikaci žáků s rodilými mluvčími.

Týdenní hodinová dotace: 7.-9. ročník – 2 hodiny.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • představujeme žákům různé způsoby a metody efektivního učení • vedeme žáky k tomu, aby si plánovali a organizovali vlastní učení • dáváme do souvislosti získané vědomosti a dovednosti s novými poznatky • pomáháme žákům posoudit vlastní pokrok v učení a určit překážky či problémy bránící jim v učení • diskutujeme se žáky o smyslu a cíli učení cizích jazyků, hovoříme se žáky o výsledcích jejich učení
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme žákům jednoduché jazykové problémy, které mohou samostatně řešit • při řešení problémů vedeme žáky k užívání logických postupů • zařazujeme do výuky činnosti, při nichž žáci rozvíjejí kritické myšlení, uvážlivě se rozhodují a svá rozhodnutí obhajují, hodnotí výsledky svých činů
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s kultivovaným ústním i písemným projevem v cizím jazyce, vedeme je k výstižné a logické formulaci myšlenek a názorů v cizím jazyce s přihlédnutím ke stupni zvládnutí jazyka, předkládáme žákům různé typy textů • povzbuzujeme žáky k zapojování se do diskuse a jednoduché obhajobě názorů, k aktivnímu naslouchání a k vhodné reakci na promluvy ostatních • v hodinách používáme různé komunikační a informační prostředky, obrazové a zvukové záznamy
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • do výuky zařazujeme skupinovou práci, vedeme žáky k vytváření pravidel práce v týmu, motivujeme žáky k přijetí role v týmu • povzbuzujeme žáky k vytváření příjemné pracovní atmosféry • zdůrazňujeme důležitost efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí a jejich vnitřních hodnot • přibližujeme žákům tradice a kulturní i historické dědictví ruských mluvčích zemí
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění povinností • zdůrazňujeme žákům nezbytnost ochrany zdraví vlastního i druhých
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k využívání digitálních technologií při vhodných příležitostech, k vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálních obsahů • motivujeme žáky k volbě vhodných postupů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme v modelových situacích schopnosti poznávání, pozornosti a soustředění při zdokonalování se v komunikaci, dovednosti naslouchat, chápat pravidla vzájemného dialogu, využívat osvojenou slovní zásobu, ale i řeč těla • vedeme žáky k zaujímání vztahu ke spolužákům při hodnocení společné práce v hodinách • podporujeme empatii a respektování druhých, chápání ostatních názorů při řešení problémů ve skupinách
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům rozpoznat příčiny nedorozumění plynoucí z nedostatečné znalosti cizího národa či jazyka, osvojit si principy soužití v cizích zemích nebo s cizinci na našem území • vedeme k poznávání kultury a života v rusky mluvících zemích (reálie)
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme prostřednictvím vhodných ukázek žáky s kulturou a tradicemi národů Evropy mluvících rusky, se životem a zájmy dětí v těchto zemích • vedeme žáky k získání vlastních zážitků a zkušeností z cizích zemí, k hovoru o nich, porovnávání • vedeme k objevování hodnot života lidí evropských zemí (příp. i mimo Evropu)
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme vhodné úryvky při četbě k vzájemnému porozumění, poznání různých etnických a kulturních skupin • vedeme žáky k respektování sociálních, kulturních, národnostních a jazykových rozdílů různých prostředí, k seznamování se se specifickými rysy ruského jazyka • poskytujeme žákům dle možností příležitost komunikovat s rodilými mluvčími
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k zájmu o aktivity a problémy související s životním prostředím, např. dopravu, vlivu průmyslu na prostředí • vedeme k vyjadřování se o změnách v krajině, srovnáváme naši krajinu s krajinou a životním prostředím rusky mluvících zemí
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme rozmanité jazykové prameny a texty, různé typy sdělení, seznamujeme s jejich odlišnostmi a funkcí médií, umožňujeme žákům přiměřený text hodnotit • starší žáky vedeme k sestavování jednoduchých příspěvků podle zpravodajských principů, výběru a kombinaci výrazových prostředků

5.6.1 – 7. ROČNÍK: RUSKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo	Průřezová témata
DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.	základní výslovnostní návyky – přízvuk, intonace vět tázacích a oznamovacích, reakce na pokyny učitele, pozdravy, oslovení, seznamování, představování se, poděkování, domov, rodina, zvířata, příroda, počasí	
DCJ-9-1-02 Orientuje se v poslouchaných textech v ruském jazyce za pomoci obrázků.	poslechová a doplňovací cvičení, odpovídající slovní zásoba k porozumění a k mluvení o všedních tématech	MEV – Vnímání autora mediálního sdělení 4a
DCJ-9-1-03 Odhaduje obsah textu při poslechu.	poslechová a doplňovací cvičení, slovesa	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1d

Výstupy Mluvení		
DCJ-9-2-01 Používá osvojenou slovní zásobu k mluvení o známých tématech, vyjadřuje se foneticky správně.	používání každodenních frází, časování sloves „mluvit, znát, žít“, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny)	
DCJ-9-2-02 Tvoří v ruském jazyce jednoduché věty o sobě, o své rodině, o volném čase a škole.	pravidla tvoření jednoduchých vět, přízvuk, intonace	
DCJ-9-2-03 Tvoří jednoduché otázky, odpovídá na ně.	otázky a odpovědi týkající se žáka samotného, rodiny, školy, volného času	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a
Výstupy Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-01 Rozumí základním pokynům.	orientace v učebnici	VDO – Občanská společnost a škola
DCJ-9-3-02 Vyhledává význam slov.	práce se slovníkem, číslovky, podstatná jména	
DCJ-9-3-03 Odhaduje hlavní obsah při čtení.	čtení a reprodukce textu	
Výstupy Psaní		
DCJ-9-4-01 Používá azbuku k napsání základních údajů a informací.	psaní slov a jednoduchého textu za pomoci osvojené slovní zásoby a frází	VDO – Občanská společnost a škola 1a
DCJ-9-4-02 Zapiše znaky azbuky.	psaní písmen azbuky	
DCJ-9-4-03 Sestavuje jednoduché písemné sdělení.	psaní blahopřání, život a kultura v rusky mluvících zemích	

5.6.2 – 8. ROČNÍK: RUSKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním		
DCJ-9-1-02 Orientuje se v poslouchaných textech v ruském jazyce s odpovídající slovní zásobou.	slovní zásoba k všedním tématům základní slovesa	OSV – Komunikace 8c
DCJ-9-1-03 Odhaduje obsah slyšeného textu.	vyhledávání klíčových slov a informací ve slyšeném textu	
Výstupy Mluvení		
DCJ-9-2-01 Podá informace na požadované téma, používá komunikačních strategií, žádá o pomoc, používá mimojazykových prostředků komunikace.	vyprávění v přítomném čase, tvoření dialogu, gramaticky správné tvoření vět	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2b

DCJ-9-2-02 Používá slovní zásobu a hovoří na připravené téma.	stavba jazyka, obzvláště pořádek slov ve větě a časování sloves, popis známé situace, lidské tělo, zdraví, obec, dopravní prostředky	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3b
DCJ-9-2-03 Klade jednoduché otázky, odpovídá na ně.	vyjadřování základních informací	OSV – Komunikace 8f
Výstupy Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-01 Rozumí základním pokynům, pozoruje rozdíly mezi ruštinou a češtinou – zaměřuje se na zvukovou i grafickou podobu jazyka.	každodenní výrazy a fráze	
DCJ-9-3-02 Využije vědomě slovní zásobu k porozumění známým tématům, správně vyjádří obsah sdělení při čtení.	vyjádření obsahu sdělení, překlad a interpretace textu	
DCJ-9-3-03 Rozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu.	porozumění obsahu textu, práce se slovníkem	
Výstupy Psaní		
DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	aktivní používání azbuky, základní informace o sobě, pravopis slabik ги, ки, хи	
DCJ-9-4-02 Procvičuje psaní slov a jednoduchých textů azbukou, poznává vztahy mezi grafickou a zvukovou podobou slov.	zdokonalování psaní azbukou, správné psaní vět na dané téma, sestavování písemného projevu	
DCJ-9-4-03 Písemně odpovídá na otázky, reaguje na obsah sdělení, na základě textů vnímá život a kulturu v Rusku, poznává její odlišnosti od kultury naší.	základy písemného projevu, historie a kultura Ruska, informační technologie k psaní a komunikaci v ruském jazyce	

5.6.3 – 9. ROČNÍK: RUSKÝ JAZYK

Výstupy Poslech s porozuměním	Učivo	Průřezová témata
DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	poslech textu s porozuměním, rozšiřování slovní zásoby	
DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	orientace v poslouchaných textech v ruském jazyce	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a

Výstupy Mluvení		
DCJ-9-2-01 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	výslovnost, intonace, rozdíly ve výslovnosti mezi ruským a českým jazykem, nepřívzvučné o, a, e, pohyblivý přízvuk sloves, používání slovních druhů a tvoření gramaticky správných vět, zájmena кто, что, škola, volný čas, povolání	
DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.	odpovídající slovní zásoba k porozumění a k mluvení o všedních tématech, vyprávění a rozhovory na dané téma, vyjádření minulého času, základní znalosti o životě, normách a hodnotách v rusky mluvících zemích	EGS – Jsme Evropané 3a
DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	otázky a odpovědi na ně, používání slovníku, orientace v gramatických přehledech	MV – Lidské vztahy 2g
Výstupy Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-01 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	slovní zásoba k daným tématům	
DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	práce s textem – tvoření otázek, odpovědi, sestavování rozhovorů, práce se slovníkem	
DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	porozumění obsahu textu, překlad a vyprávění textu, práce se slovníkem historie a kultura rusky mluvících zemí jídlo, oblékání, nákupy	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2a
Výstupy Psaní		
DCJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.	zdokonalování psaní azbukou, psaní jednoduchých vět, časování sloves, práce se základními gramatickými strukturami a typy vět, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce)	
DCJ-9-4-03 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	používání slovních druhů a tvoření gramaticky správných vět, vztahy mezi grafickou a zvukovou podobou slov, používání informačních technologií a médií ke psaní, ke komunikaci a k hledání informací	

5.7 MATEMATIKA /Ma/

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících. Předmět Matematika umožňuje žákům rozvíjet základní vědomosti a dovednosti potřebné k orientaci v běžném životě. Rozvíjí jejich intelektuální schopnosti, paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, slovně i písemně vyjadřovat výsledky svého pozorování, učí se sebedůvěře. Postupně si osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Vyučujeme klasickou metodou výuky s prvky Hejného metody.

Žáci jsou vedeni k vytrvalosti, pracovitosti, hledání nových cest a přístupů k problému, systematickosti, přesnosti apod. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli matematika prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium, umožňuje získávat matematickou a finanční gramotnost.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů: na prvním stupni *Číslo a početní operace*, na což na druhém stupni navazuje a dále jej prohlubuje tematický okruh *Číslo a proměnná; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy*. Tematické okruhy prolínají všemi ročníky ve vzájemné návaznosti. V 9. ročníku je posílena časová dotace, aby si žáci mohli procvičit a prohloubit osvojené poznatky a lépe se tak připravit na další studium.

Týdenní hodinová dotace: 1. – 3. ročník – 4 hodiny, 4. - 8. ročník – 5 hodin, 9. ročník – 6 hodin.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • 1. stupeň: nabízíme žákům škálu metod k výběru vhodného postupu a vlastního ověření • vedeme žáky k využití sebekontroly a sebehodnocení • seznamujeme žáky s finanční gramotností • podněcujeme žáky k účasti v různých soutěžích <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • 2. stupeň: zařazujeme vhodné úlohy, které využívají informace z různých zdrojů a praxe • důsledně používáme matematickou terminologii, znaky a symboly • směřujeme žáky ke kritickému zhodnocení výsledků učení a formulaci patřičných závěrů
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • motivujeme žáky problémovými úlohami • rozvíjíme tvořivé myšlení • dodáváme žákům sebedůvěru při řešení problémů <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • provádíme plán řešení problému, odhadujeme výsledek, volíme vhodný postup, který zpětně vyhodnocujeme • zapojujeme žáky dle zájmu do školních kol olympiád a matematických soutěží • zařazujeme úlohy, které vedou k různým variantám řešení, a vybíráme společně nejefektivnější řešení
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • užíváme matematického jazyka, včetně matematických symbolů • vedeme žáky k prezentaci výsledků a obhajobě názorů, k věcné argumentaci <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k obhajobě jejich názorů • vedeme s žáky řízený dialog, žáci se vyjadřují pomocí odborné terminologie

KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • navykáme žáky základům týmové práce • posilujeme sebedůvěru ve vlastní schopnosti při řešení matematických úloh <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme úlohy vedoucí ke spolupráci dvou nebo více žáků • vytváříme vhodné pracovní prostředí
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • žáky vedeme k dodržování stanovených pravidel • zařazujeme vhodné úlohy reagující na aktuální dění
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme kreativní pracovní prostředí • vedeme žáky ke správnému užití pomůcek v praktických činnostech <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • používáme získané matematické znalosti a dovednosti v praktických činnostech běžného života • předvádíme správnou manipulaci s rýsovacími pomůckami a kladně hodnotíme žákovu svědomitou a pečlivou práci s nimi
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme dovednosti v práci s digitálními technologiemi • pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • seznamuje žáky s možnostmi využívání různých digitálních technologií při řešení matematických úloh • vedeme žáky k vyhledávání a analýze informací pomocí digitálních technologií a následně k orientaci v matematických portálech, k bezpečnému využívání sociálních sítí a informačních zdrojů • poskytujeme odkazy na vhodné výukové materiály
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme poznávání vlastní osobnosti • používáme efektivní řešení problému • vedeme ke spolupráci <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme tvořivost zadáváním zajímavých matematických úkolů • napomáháme rozvíjení paměti • vyžadujeme, aby žáci dodržovali daná pravidla
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme k naslouchání a přijímání argumentů, k obhajobě vlastního postupu a řešení <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • vedeme starší žáky k posuzování aktuálních společenských jevů souvisejících s matematikou a její aplikací do běžného života
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k orientaci v evropském prostředí
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme schopnost žáků udržovat tolerantní vztahy
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • pomáháme žákům porozumět aktuálním environmentálním problémům a řešit je <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci zadávání práce využíváme v matematice témata voda, náš životní styl, doprava • zadáváme starším žákům úlohy týkající se matematického výpočtu souvisejícího s ochranou životního prostředí, zdrojů výživy apod. (reálné, aktuální životní situace)
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k orientaci v tabulkách a grafech prezentovaných v médiích

5.7.1 – 1. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a početní operace	Učivo	Průřezová témata
M-3-1-01 Orientuje se v číselné představě do 20.	číselná řada 0-20, pojmy více, méně, stejně	
M-3-1-02 Čte, píše, porovnává přirozená čísla do 20.	zavedení znamének =, <, >, číselné řady – postavení čísla v číselné řadě, porovnávání čísel do 20	
M-3-1-03 Využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo.	číselná řada, číselná osa	
M-3-1-04 Sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes 10.	součet čísel, rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku), znaménka +, -	
M-3-1-05 Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy.	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1c, d MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a, b, c
Výstupy Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-3-2-01 Orientuje se v čase.	struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1a, e
M-3-2-02 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	závislosti	ENV – Ekosystémy 1a, b, c
M-3-2-03 Doplní zadanou tabulku.	tabulky a schémata	MKV – Kulturní diference 1a VDO – Občanská společnost a škola 1a, b
Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
M-3-3-01 Pojmenuje a načrtne základní geometrické tvary v rovině, užívá prostorové pojmy.	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole	
M-3-3-02 Třídí rovinné útvary podle velikosti. Odhaduje a srovnává délky úseček.	velikost rovinných útvarů, délka úsečky	
M-3-3-03 Dokreslí jednoduchý obrazec.	souměrnost	

5.7.2 – 2. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a početní operace	Učivo	Průřezová témata
M-3-1-01 Počítá prvky daného konkrétního souboru do 100.	obor přirozených čísel 0-100	
M-3-1-02 Čte a píše čísla do 100, porovnává čísla a zapisuje vztah pomocí symbolů, zaokrouhlí dané číslo na desítky.	číselná řada 0 - 100, znaménka <, >, =, zaokrouhlování čísel na 10	
M-3-1-03 Upevňuje si představu čísla a jeho obrazu na číselné ose v oboru do 100.	Číselné řady, číselná osa	
M-3-1-04 Sčítá a odčítá v oboru do 100. Násobí jako opakované sčítání. Dělí v oboru probraných násobílek.	sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes desítky, seznámení s různými způsoby řešení, násobení, dělení	
M-3-1-05 Řeší a tvoří slovní úlohy.	sčítání, odčítání, násobení, dělení, zápis, výpočet	MKV – Lidské vztahy 2g, h
Výstupy Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-3-2-01 Čte časové údaje na různých typech hodin.	časové údaje - den, hodina, minuta, sekunda, kalendář	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3b, c
M-3-2-02 Sleduje a hodnotí jednoduché závislosti.	jednoduché závislosti, praktické úlohy	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2a, f MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2a, b
M-3-2-03 Navrhne a použije tabulku k organizaci údajů.	zpracování údajů do tabulky	ENV – Ekosystémy 1d, e MEV – Vnímání autora mediálních sdělení 4a, d
Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
M-3-3-01 Pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, pozná jednoduchá tělesa v praxi.	rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka, tělesa	
M-3-3-02 Změří délku úsečky, používá jednotky délky – provádí odhad délky úsečky.	jednotky délky- cm, m	
M-3-3-03 Doplní souměrný rovinný obrazec.	souměrnost	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a

5.7.3 – 3. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a početní operace	Učivo	Průřezová témata
<i>M-3-1-01 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</i>	obor přirozených čísel 0 - 1000	
<i>M-3-1-02 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</i>		
<i>M-3-1-03 Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</i>	číselná řada, číselná osa, zaokrouhlování čísla na stovky a desítky	
<i>M-3-1-04 Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</i>	sčítání a odčítání v oboru do 1000, dvojciferná čísla bez přechodu i s přechodem násobků sta, násobení a dělení 0, 6, 7, 8 a 9, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek, algoritmus odčítání, užití závorek, násobení a dělení v oboru násobílek	
<i>M-3-1-05 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</i>	užití početních operací na modelování slovních úloh	ENV – Základní podmínky života 2a, b, c
Výstupy Závislosti, vztahy a práce s daty		
<i>M-3-2-01 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</i>	časové údaje – sekunda, minuta, hodina	OSV – Psychohygienu 4c, d, e
<i>M-3-2-02 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</i>	jednoduché závislosti z praktického života	EGS – Jsme Evropané 3f MEV – Stavba mediálních sdělení 3a, c
<i>M-3-2-03 Doplnuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.</i>	práce s tabulkou	MKV – Etnický původ 3d
Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
<i>M-3-3-01 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.</i>	bod, přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky, jednotky délky, měření úseček, rýsování úseček dané délky, rovinné obrazce ve čtvercové síti, obvod rovinného obrazce, převod jednotek délky	
<i>M-3-3-02 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.</i>	odhady délek, vzdáleností	MEV – Práce v realizačním týmu 7a, b
<i>M-3-3-03 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.</i>	souměrné obrazce	

5.7.4 – 4. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a početní operace	Učivo	Průřezová témata
M-5-1-01 Zamění pořadí sčítanců nebo činitelů při pamětném i písemném sčítání nebo násobení.	sčítání, odčítání (z paměti, písemně) v oboru do 1 000 000, násobení, dělení (z paměti, písemně) v oboru do 1 000 000	
M-5-1-02 Sčítá, odčítá, násobí i dělí vícecifernými přirozenými čísly v oboru do 1 000 000.		
M-5-1-03 Orientuje se na číselné ose, zaokrouhluje přirozená čísla.	zaokrouhlování, číselná osa	
M-5-1-04 Tvoří a řeší slovní úlohy s více početními operacemi.	slovní úlohy	ENV – Vztah člověka k prostředí 4c, e MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5d, h
M-5-1-05 Vyznačí a určí část celku a zapíše ji zlomkem.	zlomky – čtení, zápis, určení části celku	
M-5-1-06 Porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny).	porovnávání zlomků	
Výstupy Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-5-2-01 Provádí a zapisuje jednoduchá pozorování.	třídění dat	MKV – Multikulturalita 4c, d EGS – Objevujeme Evropu a svět 2e, f
M-5-2-02 Najde jednoduchá data a zapíše je do tabulky nebo diagramu.	jednoduché závislosti, algoritmy, jízdní řády	VDO – Formy participace občanů v politickém životě 3a
Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
M-5-3-01 Narýsuje a znázorní čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici s daným středem a poloměrem.	rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)	OSV – Kreativita 5a, b
M-5-3-02 Sčítá a odčítá graficky úsečky, odhadne obvod, změří a spočítá obvod rovinného obrazce.	sčítání a odčítání úseček, odhady	
M-5-3-03 Rozezná vzájemnou polohu přímek.	vzájemná poloha dvou přímek v rovině, průsečík, kolmice	
M-5-3-04 Určí obsah základních rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, vypočítá základní jednotky obsahu.	obsah čtverce, obdélníku ve čtvercové síti, jednotky obsahu, jednoduché slovní úlohy na výpočet obsahu	
M-5-3-05 Rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích.	osa souměrnosti, osová souměrnost, vybraná tělesa	

Výstupy Nadstandardní aplikační úlohy a problémy		
M-5-4-01 Využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů.	slovní úlohy, magické čtverce, rozpočet, příjmy, výdaje reklamace (Hospodaření domácnosti – SFG)	

5.7.5 – 5. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a početní operace	Učivo	Průřezová témata
<i>M-5-1-01 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</i>	užití závorek, sčítání a násobení písemné i pamětné, zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě	
<i>M-5-1-02 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</i>	pamětné a písemné sčítání a odčítání, pamětné a písemné dělení a násobení	
<i>M-5-1-03 Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.</i>	číselná osa, číselná posloupnost, zaokrouhlování, zápis a čtení čísel, odhad a kontrola výpočtů	
<i>M-5-1-04 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</i>	řešení slovních úloh	OSV – Komunikace 8f, g ENV – Základní podmínky života 2l, m
<i>M-5-1-05 Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.</i>	zlomky	
<i>M-5-1-06 Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.</i>		
<i>M-5-1-07 Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.</i>		
<i>M-5-1-08 Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.</i>		
Výstupy Závislosti, vztahy a práce s daty		
<i>M-5-2-01 Vyhledává, sbírá a třídí data.</i>	třídění dat	MEV – Tvorba mediálních sdělení 6c
<i>M-5-2-02 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.</i>	sestavování tabulek, soustava souřadnic	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity 5a, b

Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
<i>M-5-3-01 Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.</i>	konstrukce obdélníku, čtverce, trojúhelníků	
<i>M-5-3-02 Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.</i>	sčítání a odčítání úseček, lomená čára, obvod obdélníku a čtverce	
<i>M-5-3-03 Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</i>	rovnoběžky, kolmice	
<i>M-5-3-04 Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.</i>	obsah čtverce a obdélníku, povrch kvádru a krychle, převody jednotek obsahu	
<i>M-5-3-05 Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</i>	osa souměrnosti, osově souměrné útvary	
Výstupy Nadstandardní aplikační úlohy a problémy		
<i>M-5-4-01 Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.</i>	slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost, <u>hotovostní a bezhotovostní forma peněz, úspory, půjčky</u> (Peníze, Finanční produkty – SFG)	EGS – Jsme Evropané 3e, f VDO – Občanská společnost a škola 4a, e

5.7.6 – 6. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a proměnná	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 Čte a zapisuje desetinná čísla, provádí s nimi početní operace a znázorní je na číselné ose.	desetinná čísla	ENV – Základní podmínky života 2a
M-9-1-02 Zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností.		
<i>M-9-1-03 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.</i>	dělitelnost přirozených čísel, pojmy, znaky	
Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
M-9-3-01 Používá geometrické symboly. Vyznačí a vypočítá vnitřní a vnější úhel trojúhelníku, rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů a určí jejich vlastnosti, sestrojí osu úhlu.	základní rovinné útvary, úhel a jeho velikost, trojúhelníky	
M-9-3-02 Rozdělí trojúhelníky podle vlastností stran a vnitřních úhlů, popíše vlastnosti těžnice a výšky trojúhelníku.		
<i>M-9-3-03 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.</i>		

M-9-3-06 Narýsuje těžnici a výšku trojúhelníku, sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku.		
M-9-3-08 Načrtne a sestrojí obraz geometrického útvaru v osově souměrnosti, rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti.	osová souměrnost	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2e
M-9-3-09 Určí vlastnosti krychle a kvádrů.	krychle, kvádr	
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle, převádí jednotky objemu.		
M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle.		
M-9-3-12 Načrtne a sestrojí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání.		
M-9-3-13 Vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům povrchů a objemů krychle a kvádrů.		
Výstupy Nadstandardní aplikační úlohy a problémy		
M-9-4-01 Samostatně řeší praktické úlohy.	slovní úlohy (desetinná čísla, krychle, kvádr)	

5.7.7 – 7. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a proměnná	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 Čte a zapisuje racionální čísla (zlomky, smíšená a celá čísla), provádí s nimi početní operace a znázorní je na číselné ose.	racionální čísla	
M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	poměr, zlomek, procenta	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2c
M-9-1-05 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	poměr, trojčlenka	
M-9-1-06 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	procenta	ENV – Lidské aktivity a problémy 3d
M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	racionální čísla	
Výstupy Závislosti, vztahy a práce s daty		
M-9-2-03 Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	poměr, úměra, trojčlenka	

Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
M-9-3-02 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	trojúhelníky, čtyřúhelníky	
M-9-3-04 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku		
M-9-3-06 Narýsuje trojúhelník a čtyřúhelník.		
M-9-3-07 Používá věty o shodnosti trojúhelníků a trojúhelník sestrojí.	shodnost trojúhelníků	
M-9-3-08 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	středová souměrnost	
M-9-3-09 Určí vlastnosti hranolu.	hranoly	
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem hranolu.		
M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť hranolu.		
M-9-3-13 Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům povrchů a objemů hranolů.		
Výstupy Nadstandardní aplikační úlohy a problémy		
M-9-4-01 Hledá různá řešení předložených situací.	poměr, procenta, hranoly	

5.7.8 – 8. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a proměnná	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	druhá mocnina a odmocnina	
M-9-1-02 Určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulatoru.		
M-9-1-07 Určí hodnotu výrazu, zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými, provádí operace s mnohočleny, použije algebraické vzorce.	výrazy	
M-9-1-08 Vyřeší lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav, provede zkoušku dosazením do rovnice. Provede rozbor slovní úlohy, sestaví a vyřeší rovnici, provede zkoušku správnosti svého řešení a formuluje závěr.	lineární rovnice	ENV – Vztah člověka k prostředí 4e
Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
M-9-3-01 Vypočítá třetí stranu pravoúhlého trojúhelníku a vyřeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty.	Pythagorova věta	

<i>M-9-3-04 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i>	kruh, kružnice	
<i>M-9-3-05 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.</i>	konstrukční úlohy	
<i>M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary.</i>	kruh, kružnice, Thaletova věta	
M-9-3-09 Určí vlastnosti válce.	válec	
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem válce.		
M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť válce.		
M-9-3-12 Načrtne válec ve volném rovnoběžném promítání.		
M-9-3-13 Vyřeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům povrchu a objemu válce.		

5.7.9 – 9. ROČNÍK: MATEMATIKA

Výstupy Číslo a proměnná	Učivo	Průřezová témata
<i>M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.</i>	goniometrické funkce	
<i>M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.</i>	lomené výrazy rovnice s neznámou ve jmenovateli soustavy rovnic	
<i>M-9-1-08 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.</i>		
Výstupy Závislosti, vztahy a práce s daty		
<i>M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.</i>	statistická šetření	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3b
<i>M-9-2-02 Porovnává soubory dat.</i>	tabulky, grafy	
<i>M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.</i>	funkce, funkční vztah, graf úměrnosti	VDO – Formy participace občanů v politickém životě 3a
<i>M-9-2-05 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.</i>		
Výstupy Geometrie v rovině a prostoru		
<i>M-9-3-01 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.</i>	goniometrické funkce	

M-9-3-07 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	podobnost	
M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	jehlan, kužel, koule	
M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.		
M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť základních těles.	jehlan, kužel	
M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	tělesa	
M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.		
Výstupy Nadstandardní aplikační úlohy a problémy		
M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	soustavy rovnic, goniometrické funkce, číselné a logické řady	
M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	praktické slovní úlohy – jehlan, kužel, koule, logické a netradiční geometrické úlohy	

5.8 INFORMATIKA /Inf/

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informatika. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Informatika stanovených RVP ZV. Předmět Informatika je vyučován od 4. do 9. ročníku. Třídy jsou děleny na skupiny. Výuka probíhá v počítačových učebnách, některá témata lze probírat též bez počítače.

Výuka je orientována činnostně, předmět dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá žákům porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí jsou digitální technologie. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení se složkami abstrakce, algoritmizace apod. Praktická činnost spojená s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi je vnímána jako prostředek k získání zkušeností, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola rozvíjí digitální gramotnosti také v ostatních předmětech, k tomu přispívá Informatika svým specifickým dílem.

Týdenní hodinová dotace: 4. – 9. ročník – 1 hodina.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • používáme internet k získávání informací z důvěryhodných zdrojů • vedeme žáky k uvádění informací do souvislostí a samostatnému zpracování ve vhodně zvolených programech a aplikacích, ke správné organizaci, třídění a filtrování informací a dat, k efektivnímu plánování řešení úkolu • vybízíme žáky k hodnocení a prezentování práce
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k analýze jevů a situací v okolním světě, vybízíme je k hledání řešení za použití vhodných informací, k vytrvání při řešení komplexních problémů, motivujeme k zvládnutí nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem • posilujeme u žáků otevřenost novým možnostem • jednotlivé úlohy rozdělujeme na dílčí problémy od jednodušších ke složitějším
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme k používání moderních „komunikačních“ programů, k rozhodování na základě dostatku informací, k vhodné argumentaci, ke komunikaci efektivním způsobem, respektování názorů ostatních • ukazujeme žákům možnosti kódové komunikace, zápis kódů, piktogramů, symbolický zápis dat • seznamujeme žáky s komunikací pomocí formálního zápisu jazyka, s převáděním problému do jazyka, kterému stroj rozumí
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • aktivizujeme žáky k podílení se na zadaném úkolu, spolu s žáky posuzujeme technické řešení z pohledu jiných lidí, podporujeme spolupráci a respektování nápadů druhých při hledání vhodných řešení • vedeme žáky k vyhodnocování problémů v souvislostech
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k využívání vhodných a bezpečných zdrojů informací, klademe důraz na dodržování etických pravidel a morálky • upozorňujeme na právní a bezpečnostní úskalí při práci s informacemi, zejména při jejich sdílení a publikování
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vybízíme žáky k vypracování vlastních materiálů pro sebe či pro ostatní • hledáme s žáky nové cesty a nástroje k vlastnímu postupnému zlepšování • akcentujeme dodržování domluvených pravidel
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k efektivnímu využití digitálních technologií pro usnadnění a zkvalitnění vzdělávání, k chápání jejich významu pro společnost • důraz klademe na bezpečnou práci s informacemi a daty, na volbu vhodných aplikací a programů • využíváme standardizovaných postupů pro usnadnění práce, zautomatizování rutinních činností • upozorňujeme na přínosy i úskalí práce s digitálními technologiemi
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k chápání práv a povinností v souvislosti s užíváním výpočetní techniky, informačních a komunikačních technologií • vedeme k respektování druhých jako partnerů, k odpovědnosti za práci a dodržování autorských práv (přiměřeně školnímu prostředí)
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke kolegiálnímu chování – nabídnutí rady, pomoci • napomáháme efektivnímu vyjádření žáků při prezentaci práce s užitím dostupných informačních prostředků a technologií • motivujeme žáky k využití originálních nápadů, pomáháme jim s jejich realizací • vedeme žáky k bezpečné práci s počítačem, k diskusi o problémech a jejich řešení
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k chápání médií jako dalšího zdroje informací, k práci s různými mediálními informacemi získanými prostřednictvím internetu • motivujeme žáky k vybírání správné informace, k porovnání informací z různých zdrojů i kritickému zhodnocení, k vytváření jednoduchých mediálních sdělení

5.8.1 – 4. ROČNÍK: INFORMATIKA

Výstupy Data, informace a modelování	Učivo	Průřezová témata
<i>I-5-1-01 Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat.</i>	data, druhy dat, data a informace	
I-5-1-02 Sdělí informaci obrázkem, zakódovanou pomocí textu či čísel.	piktogramy, emodži, kód	
I-5-1-03 Zakóduje/zašifruje a dekáduje/dešifruje text, jednoduchý obrázek pomocí mřížky; složí obrázek z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	přenos na dálku, šifra, pixel, rastr, rozlišení, tvary, skládání obrazce	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a, b
Výstupy Digitální technologie		
<i>I-5-4-01 Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.</i>	digitální zařízení a jejich využití, ovládání myši, kreslení čar, vybarvování, kreslení bitmapových obrázků, psaní na klávesnici, editace textu, používání ovladačů, přehrávání zvuku, videa, práce se soubory (otevření, uložení), ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom), využití digitálních technologií v různých oborech a situacích (při vzdělávání, zábavě, v zaměstnání rodičů)	
<i>I-5-4-02 Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.</i>	ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele, bezpečnostní rizika propojení technologií, internet, hesla a jejich zabezpečení, uživatelské účty, sdílení dat při práci s grafikou a textem, cloud, online aplikace	
<i>I-5-4-03 Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.</i>	zvláštní chování počítače, technické problémy a přístupy k jejich řešení, bezpečnost práce s digitálním zařízením a v učebně	OSV – Psychohygiena 4d, e

5.8.2 – 5. ROČNÍK: INFORMATIKA

Výstupy Data, informace a modelování	Učivo	Průřezová témata
<i>I-5-1-02 Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.</i>	graf, hledání cesty, schémata, vztahy mezi objekty, znázornění jevu obrázkem	MEV – Vnímání autora mediálních sdělení 4d, e
<i>I-5-1-03 Vyčte informace z daného modelu.</i>	obrázkové modely k řešení problému	

Výstupy Algoritmizace a programování		
<i>I-5-2-01 Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů.</i>	jednoduchý program v blokově orientovaném programovacím jazyce, typy, posloupnost a význam příkazů, symbolický zápis postupu řešení	
<i>I-5-2-02 Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení.</i>	popis problému a návrh řešení v krocích, posloupnost příkazů, větvení, spojování, podmínky	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a-d
<i>I-5-2-03 V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy.</i>	cykly a opakování příkazů, pevný počet opakování, sestavování vlastního programu, náhodné hodnoty, programovací projekt, vlastní bloky a jejich vytváření, různé algoritmy pro stejný cíl	OSV – Kreativita 5a, b
<i>I-5-2-04 Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.</i>	kombinace procedur, modifikace programu, ladění programu, hledání a oprava chyb, čtení programů	
Výstupy Informační systémy		
<i>I-5-3-01 V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.</i>	systém, struktura, prvky, vztahy mezi nimi	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2a
<i>I-5-3-02 Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.</i>	doplňování tabulky a datových řad, kritéria kontroly dat, řazení dat v tabulce, seznamu, číselné řadě	

5.8.3 – 6. ROČNÍK: INFORMATIKA

Výstupy Data, informace a modelování	Učivo	Průřezová témata
<i>I-9-1-01 Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat.</i>	evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce, kontrola hodnot v tabulce, vyhledávání a oprava chyb, filtrování, řazení a třídění dat, porovnání dat v tabulce a grafu, řešení problémů s daty	OSV – Kooperace a kompetice 9a, b
I-9-1-02 Rozpozná zakódované informace kolem sebe, zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady, zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer.	přenos informací, standardizované kódy, znakové sady, přenos dat, symetrická šifra	

Výstupy Informační systémy		
I-9-3-01 Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů.	školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1a-h
I-9-3-04 Navrhne tabulku pro záznam dat, propojí data z více tabulek či grafů.	návrh tabulky a grafu, práce s tabulkovými procesory	
Výstupy Digitální technologie		
I-9-4-01 Vyjmenuje a popíše základní díly a jejich funkci, vysvětlí fungování počítače, význam a princip operačního systému, vyjmenuje běžně využívané systémy pro jednotlivá zařízení; pracuje v prostředí běžných operačních systémů.	složení počítače, HW, SW, operační systémy, základní funkce, ovládání, běžně využívané OS, prostředí a ovládání OS využívaného ve škole	
I-9-4-02 Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos.	správa textových, grafických, zvukových a multimediálních souborů, struktura složek, formáty souborů	MEV – Tvorba mediálního sdělení 6a-c
I-9-4-03 Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě; vybere vhodný způsob připojení zařízení do poč. sítě; pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy; orientuje se v cloudovém prostředí.	počítačová síť, domácí a školní síť, fungování a služby internetu, princip e-mailu, způsoby připojení k poč. síti, účty a uživatelé, cloudové prostředí	
I-9-4-04 Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.	nastavení systému či aplikace, postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna), aplikace a jejich správa (instalace)	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a-d
I-9-4-05 Porovná různé metody zabezpečení účtů, spravuje sdílení souborů.	přístup k datům: zabezpečení, role a přístupová práva (vidět / číst obsah, měnit obsah / práva), sdílení souborů	

5.8.4 – 7. ROČNÍK: INFORMATIKA

Výstupy Data, informace a modelování	Učivo	Průřezová témata
<i>I-9-1-02 Navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.</i>	identifikace barev, barevný model, kódování obrázku barvami, tvary, vektorová grafika, binární kód, číselné soustavy (dvojková, osmičková, šestnáctková)	
<i>I-9-1-03 Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní.</i>	standardizovaná schémata a modely jevů, situací, činností (např. mapa), ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu, orientované grafy, automaty, modely, paralelní činnost	
<i>I-9-1-04 Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.</i>	modely, hledání a oprava chyb	
Výstupy Algoritmizace a programování		
I-9-2-01 Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná.	čtení programu	
<i>I-9-2-02 Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení.</i>	návrh a vytvoření programu, zápis problému, rozdělení na části	
I-9-2-03 Diskutuje různé programy pro řešení problému, vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	hledání vhodného řešení	OSV – Komunikace 8f, g
I-9-2-05 V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví jednoduchý program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost; používá cyklus s pevným počtem opakování, vhodně začlení jednoduché podmínky, spustí program událostí, používá jednoduchých souřadnic; vytvoří proměnnou a využije ji v programu.	sestavení jednoduchého programu, události, opakování, úvod do práce se souřadnicemi, jednoduché podmiňování, základy práce s proměnnými	

8.8.5 – 8. ROČNÍK: INFORMATIKA

Výstupy Algoritmizace a programování	Učivo	Průřezová témata
I-9-2-01 Určí, pro řešení jakého problému je algoritmus navrhnout.	vytvoření a čtení programu	MEV – Práce v realizačním týmu 7b, c
I-9-2-03 Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech; hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.	vytváření vlastních bloků, hledání vhodného řešení, podprogramy	

I-9-2-05 V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; používá cyklus s pevným počtem opakování, vhodně začlení podmínky a větvení programu; spustí program myší, klávesnicí, interakcí postav, používá souřadnice pro programování postav; vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu.	sestavení programu, opakování, cykly, podmiňování, větvení, souřadnice, proměnné	
I-9-2-06 Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.	návrh programu, hledání chyb	
Výstupy Informační systémy		
I-9-3-02 Seřadí tabulku dat podle daného kritéria, používá filtr na výběr dat z tabulky.	tabulkové procesory, řazení dat v tabulce (dle velikosti, abecedně), filtrování dat v tabulce	
I-9-3-03 Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky; řeší problémy výpočtem s daty, sestaví jednoduchou tabulkou pro evidenci dat.	tabulkové procesory, návrh a formát tabulky, relativní a absolutní adresy buněk, použití jednoduchých vzorců	
<i>I-9-3-04 Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.</i>	vkládání záznamu do databázové tabulky	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2a

5.8.6 – 9. ROČNÍK: INFORMATIKA

Výstupy Algoritmizace a programování	Učivo	Průřezová témata
<i>I-9-2-01 Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.</i>	vytvoření a čtení pokročilého programu	
<i>I-9-2-03 Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.</i>	vytváření vlastních složitějších bloků, hledání vhodného řešení, podprogramy	MEV – Práce v realizačním týmu 7b, c
<i>I-9-2-05 V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.</i>	sestavení komplexního programu s využitím opakování, cyklů, podmiňování, větvení, souřadnic, proměnných	
<i>I-9-2-06 Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.</i>	návrh programu, hledání chyb u své programu i v jiných	

Výstupy Informační systémy		
I-9-3-02 Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat.	tabulkové procesory, filtrování dat v tabulce, zpracování výstupů z velkých souborů dat (výpočet, porovnání, vizualizace), sestavení kritéria pro řešení úlohy	
I-9-3-03 Vymezi problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat.	tabulkové procesory, návrh a formát tabulky, grafu, funkce s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, počet, když...)	
Výstupy Digitální technologie		
I-9-4-01 Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě.	složení počítače, HW, SW, operační systémy, funkce, různé typy OS (shody, odlišnosti)	
I-9-4-03 Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky.	počítačová síť, domácí a školní síť, fungování inovativních technologií z okolí, internetové služby, model posílání dat po síti	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5a
I-9-4-05 Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení.	přístup k datům, metody zabezpečení dat a počítače, digitální stopa, bezpečný internet	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4c OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11a

5.9 ČLOVĚK A SVĚT /Čas/

Vyučovací předmět Člověk a svět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících prvního stupně. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a bezpečí. Navazuje na osobní zkušenost žáků, získanou v rodině a mateřské škole. Formuje základní vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů. Pěstuje základy uvědomování si vlastní individuality i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich. Svým obsahem i výchovným zaměřením otevírá cestu k utváření základních životních postojů a hodnotových orientací žáka. Připravuje základy pro specializovanou výuku na 2. stupni ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů: 1. *Místo, kde žijeme* (poznávání nejbližšího okolí, chápání organizace života v rodině, škole, v obci, ve společnosti, praktické poznávání místních a regionálních skutečností, vyhledávání informací o evropských státech, včetně měny, kladný vztah k místu bydliště); 2. *Lidé kolem nás* (normy vhodného chování a jednání mezi lidmi, význam tolerance, pomoci a vzájemné úcty, hospodaření a používání peněz v běžných situacích); 3. *Lidé a čas* (zájem o minulost a kulturní bohatství regionu i celé země, vyhledávání informací z rodiny a od lidí z nejbližšího okolí); 4. *Rozmanitost přírody* (vzájemný soulad a rovnováha života na Zemi, role a vliv člověka); 5. *Člověk a jeho zdraví* (odpovědnost člověka za zdraví a bezpečnost jak jeho samotného, tak druhých lidí, prevence, bezpečné chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí). Předpokládají se i akce mimo školu, jako jsou přírodovědné exkurze, návštěvy památek, muzeí, knihoven.

Týdenní hodinová dotace: 1. ročník – 1 hodina, 2. ročník – 2 hodiny, 3. ročník – 3 hodiny, 4. ročník – 2 hodiny, 5. ročník – 3 hodiny.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme činnosti, při kterých žák pozorování a zkušenosti z poznávání světa dále využívá • vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby • podnikáme exkurze rozličného typu jako další zdroj informací • vedeme žáky k orientaci v základních formách vlastnictví
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • v hodinách navozujeme modelové situace z oblasti společenského života • vedeme žáky k samostatnému řešení dopravních situací v roli chodců a cyklistů, k odpovědnosti za bezpečnost • na příkladech ukážeme vhodné a nevhodné způsoby využívání rodinného rozpočtu
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům získávat informace z různých zdrojů, dáváme jim prostor pro vyjádření vlastních názorů a prožitků odpovídající formou • navozujeme modelové situace, které umožňují žákům samostatné vystupování, zvládnutí pravidel komunikace
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme podmínky pro práci v týmu a podílení se na vytváření pravidel skupinové práce • vedeme k poznávání a dodržování pravidel vzájemného soužití a slušného chování, k vzájemnému respektu • vedeme k uvědomování si odlišnosti a jedinečnosti člověka a k odpovědnosti za zdraví vlastní i druhých
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme u žáků smysl pro respektování a ocenění národních tradic, kulturního a historického dědictví, vztah k životnímu prostředí
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • nabízíme činnosti vedoucí k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové práci • seznamujeme žáky se základy bezpečnosti práce s jednoduchými nástroji
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům využívat digitální technologie pro vyhledávání a zpracování informací • nabádáme žáky k bezpečnému a etickému chování v digitálním prostředí
PT OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme modelové situace z každodenního života, zapojujeme žáky do činností rozvíjejících smyslové vnímání, pozornost, soustředění, umožňujeme žákům rozvíjet schopnost poznávání • rozvíjíme sebepoznání, sebehodnocení a uvědomování si postavení v rodině, ve třídě, ve společnosti • vedeme ke správným životním návykům, zařazujeme plánování času pro odpočinek a učení, relaxační a uvolňovací činnosti • vedeme žáky k vzájemné komunikaci, k naslouchání, pomáhání si a vytváření příjemné atmosféry ve třídě
PT VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme podmínky pro samostatnost a aktivitu žáků, umožňujeme posuzovat a hodnotit společenské jevy ve třídě
PT EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům vzájemně se seznamovat se zážitky z poznávání evropských zemí, porovnávat zvyky, tradice a život dětí v jiných zemích s životem u nás
PT MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky se životem různých etnických a kulturních skupin • vedeme žáky k dodržování zásad slušného chování, uvědomování si práv a povinností, vzájemné respektování • informujeme o životě v sousedních zemích, seznamujeme žáky s cizími jazyky jako nástroji komunikace, využíváme různé informační zdroje
PT ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky se základními ekosystémy, se základními podmínkami života a jejich významem pro člověka

		<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme kladný postoj žáků k životnímu prostředí a přírodě
PT MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme starší žáky ke kritickému přístupu k reklamě a vnímání médií jako zdroje informací • využíváme dětské časopisy jako dalšího zdroje informací • přibližujeme dětem, že sledování televize i ostatních médií ovlivňuje náš každodenní život

5.9.1 – 1. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT

Výstupy Místo, kde žijeme	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-1-01 Orientuje se ve škole a v nejbližším okolí, seznamuje se s cestou do školy.	vstup do školy – změna v dosavadním způsobu života, přecházení vozovky	OSV – Poznávání lidí 6a
ČJS-3-1-02 Pojmenuje nejdůležitější části a místa obce.	název obce, adresa	ENV – Ekosystémy 1i
Výstupy Lidé kolem nás		
ČJS-3-2-02 Orientuje se rámcově v profesi svých rodičů.	pracovní činnosti lidí, různá povolání, úcta k práci	MKV – Lidské vztahy 2c
Výstupy Lidé a čas		
ČJS-3-3-01 Pojmenuje názvy dnů v týdnu, rozlišuje části dne, charakterizuje roční období.	orientace v čase – části dne, dny v týdnu, roční doby, denní režim, volný čas a jeho využití	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3b MEV – Stavba mediálních sdělení 3d
ČJS-3-3-02 Navštíví některé zajímavosti v místě svého bydliště a reprodukuje některou pověst z Příbramska.	památky Příbrami a pověsti Příbramska	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5d
ČJS-3-3-03 V kalendáři vyhledá data významných dnů v roce, poznává tradice, které se s nimi pojí, seznámí se s tradicemi horníků.	Vánoce, Velikonoce, narozeniny – rodinné fotografie	
Výstupy Rozmanitost přírody		
ČJS-3-4-01 Porovná životní projevy živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích.	změny v přírodě v ročních obdobích	
ČJS-3-4-02 Roztřídí některé živočichy podle způsobu jejich života a prostředí, ve kterém žijí, v modelových situacích uplatní pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými zvířaty.	domácí zvířata a volně žijící živočichové	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí 3a
Výstupy Člověk a jeho zdraví		
ČJS-3-5-01 Popíše základní rozdíly mezi lidmi a ukáže na sobě základní části	různé typy lidí, lidské tělo, části lidského těla,	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2c

lidského těla, dodržuje základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života.	pitný a pohybový režim, správná výživa, osobní hygiena, aktivity v přírodě	MKV – Etnický původ 3b
ČJS-3-5-02 Vysvětlí pojmy zdraví, nemoc, úraz, na příkladech uvede možnosti předcházení nemocím a úrazům, při akcích mimo školu a na dopravním hřišti se chová podle pravidel bezpečnosti pro chodce.	prevence předcházení úrazům a nemocím, rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, pravidla bezpečného chování v silničním provozu	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí 3b
ČJS-3-5-03 Modeluje situace vhodného chování při snaze neznámého člověka o navazování kontaktů.	pravidla osobního bezpečí	

5.9.2 – 2. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT

Výstupy Místo, kde žijeme	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-1-01 Orientuje se v obci, určí umístění významných budov a objektů, dodržuje správné návyky chodce.	domov, bydliště, okolí bydliště a školy, dopravní značení a signalizace	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a ENV – Vztah člověka k prostředí 4d
ČJS-3-1-02 Pozoruje dopad základních činností člověka v krajině.	změny prostředí v obci a nejbližší krajině	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3j
Výstupy Lidé kolem nás		
ČJS-3-2-01 Popíše role rodinných příslušníků, při skupinových pracích uplatňuje základní pravidla slušného chování.	život a funkce rodiny, vzájemné pochopení, pomoc	OSV – Hodnoty postoje 11c OSV – Kreativita 5b
ČJS-3-2-02 Rozlišuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, orientuje se v jejich užití, poznává volnočasové činnosti lidí.	práce dospělých, volný čas, záliby, koníčky, odpočinek, rekreace	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2c MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5e
Výstupy Lidé a čas		
ČJS-3-3-01 Rozlišuje kalendářní a školní rok, vymezí časové úseky.	orientace v čase podle kalendáře a hodin a podle pravidelných denních činností	
ČJS-3-3-03 Na příkladech porovnává minulost a současnost, využívá vlastních zážitků, hledá důvody změny chování ke členům rodiny, k místu a prostředí.	významné dny v rodině, ve společnosti, státní svátky, významné dny	MKV – Lidské vztahy 2g MEV – Tvorba mediálního sdělení 6b
Výstupy Rozmanitost přírody		
ČJS-3-4-01 Vyjmenuje některé zástupce rostlin a živočichů a porovná jejich životní projevy v různých ročních obdobích.	změny v přírodě – les, louka, pole, rybník	ENV – Ekosystémy 1a, b, d
ČJS-3-4-02 Pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, roztřídí ovoce a zeleninu.	hospodářská a volně žijící zvířata, zahrada, sad, ochrana přírody	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3a

Výstupy Člověk a jeho zdraví		
ČJS-3-5-01 Uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny, uvede možnosti a způsoby ochrany zdraví, na modelové situaci poskytne první pomoc při drobném poranění, dovede přivolat pomoc policie, zdravotníků, hasičů.	péče o zdraví – nemoc, úraz, osobní hygiena, péče o chrup, zdravý životní styl, první pomoc, důležitá telefonní čísla	ENV – Vztah člověka k prostředí 4ch
ČJS-3-5-02 V modelových situacích poukáže na zdravotní rizika alkoholu, tabáku, léků a návykových látek, na způsoby jednání k ochraně zdraví, modeluje dopravní situace a řídí se základními pravidly chování chodce.	prevence nemocí a úrazů, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, bezpečnostní prvky	OSV – Komunikace 8g
ČJS-3-5-03 V modelových situacích si osvojuje způsoby odmítání různých návrhů a lákání cizími lidmi.	riziková místa a situace	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1c
ČJS-3-5-04 V modelových situacích procvičuje dovednosti chování člověka v život ohrožujících situacích.	varovný signál, evakuace, zkouška sirén	

5.9.3 – 3. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT

Výstupy Místo, kde žijeme	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-1-01 Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	plán okolí školy, orientace v místě bydliště a okolí školy, cesta do školy, světové strany, směrová růžice, mapy	VDO – Formy účasti občanů v politickém životě 3b MVK – Kulturní diference 1c
ČJS-3-1-02 Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	poloha obce v krajině, vybrané regiony, EU	ENV – Ekosystémy 1i
Výstupy Lidé kolem nás		
ČJS-3-2-01 Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	příklady řešení konfliktních situací mezi lidmi, blízké příbuzenské vztahy	OSV – Mezilidské vztahy 7a MEV – Vnímání autora mediálních sdělení 4b
ČJS-3-2-02 Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	nejběžnější povolání a pracovní činnosti	OSV – Kooperace a kompetice 9a
Výstupy Lidé a čas		
ČJS-3-3-01 Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	průběh lidského života, orientace v čase	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2h
ČJS-3-3-02 Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	historie obce – tradice, významné dny a státní svátky	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5f EGS – Evropa a svět nás zajímá 1a

ČJS-3-3-03 Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	krásky a památky obce, domov, rodina, vlast, různé lidské činnosti	OSV – Mezilidské vztahy 7d
Výstupy Rozmanitost přírody		
ČJS-3-4-01 Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	ochrana životního prostředí, životní projevy rostlin a živočichů v ročních obdobích	ENV – Základní podmínky života 2i
ČJS-3-4-02 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	hospodářský význam hornin a nerostů, domácí a volně žijící zvířata, ovoce a zelenina, rozdíl mezi dřevinami a bylinami	ENV – Ekosystémy 1k
ČJS-3-4-03 Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	pokusy s vodou a nerosty podle návodu	
Výstupy Člověk a jeho zdraví		
ČJS-3-5-01 Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	hygienické návyky, popis zdravotních potíží, ošetření drobných poranění	
ČJS-3-5-02 Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	bezpečné chování v rizikovém prostředí, první pomoc při drobných poranění, bezpečnost silničního provozu	OSV – Psychohygiena 4c ENV – Vztah člověka k prostředí 4ch
ČJS-3-5-03 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	bezpečné chování v rizikovém prostředí, nebezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 10a
ČJS-3-5-04 Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	situace hromadného ohrožení, integrovaný záchranný systém	OSV – Psychohygiena 4e

5.9.4 – 4. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT

Výstupy Místo, kde žijeme	Učivo	Průřezová témata
ČJS-5-1-01 Pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny.	místní krajina, zeměpisná poloha, vodstvo, povrch ČR	ENV – Ekosystémy 1d, i

ČJS-5-1-02 Orientuje se v barevné grafice a značkách turistické mapy, určí světové strany. Vyhledává základní informace o přírodních podmínkách ČR. Uvede regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství.	světové strany, mapa ČR, poloha, sousední státy nížiny a pohoří, region – historie, kultura, přírodní zdroje a jejich využití	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1b EGS – Evropa a svět nás zajímá 1c VDO – Občan, občanská společnost a stát 2c
ČJS-5-1-05 Popíše hlavní přírodní a společenské aktivity cestovního ruchu ČR.	rekreační oblasti a regiony, nejvýznamnější chráněná území ČR	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3j
ČJS-5-1-06 Vyjmenuje a popíše státní symboly České republiky, používá základní státoprávní pojmy.	státní symboly ČR	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2e
Výstupy Lidé kolem nás		
ČJS-5-2-01 Procvičuje základy společenského chování ve škole i mimo školu.	vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2h
ČJS-5-2-02 Rozliší práva a povinnosti žáků školy, v modelových situacích poukáže na negativní projevy chování.	práva a povinnosti žáků, školy, školní řád, rizikové situace, rizikové chování, konflikty	OSV – Mezilidské vztahy 7b MKV – Princip sociálního smíru a solidarity 5e
ČJS-5-2-03 Rozliší věci v osobním vlastnictví a ve společném vlastnictví, vysvětlí vývoj a funkci peněz, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, vysvětlí důvod spoření, půjček a vrácení dluhů.	vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, vznik peněz, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka, úspory, půjčky	MKV – Lidské vztahy 2f
Výstupy Lidé a čas		
ČJS-5-3-01 Vysvětlí na příkladech rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, vyhledává časové údaje a informace, orientuje se v kalendáři.	nejstarší osídlení naší vlasti, Staré pověsti české, práce s encyklopedií, s kalendářem	EGS – Jsme Evropané 3a
ČJS-5-3-02 Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení života v minulosti.	hornická Příbram, Hornické muzeum Příbram	
ČJS-5-3-03 Popíše svými slovy život ve středověku, charakterizuje změnu způsobu života na zámcích a ve městech.	Velká Morava, České království, život ve městech a na zámcích	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2e
Výstupy Rozmanitost přírody		
ČJS-5-4-01 Vysvětlí nutnost šetření přírodních zdrojů a důležitost recyklace surovin, uvede hlavní nerostné suroviny v regionu a vyvodí negativní vliv těžby nerostných surovin na přírodní prostředí, vysvětlí význam a základní vlastnosti vody a vzduchu.	porovnání živé a neživé přírody, recyklace surovin, horniny a nerosty, zvětrávání hornin, vznik půdy a humusu, voda a vzduch	ENV – Základní podmínky život 2a ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3ch

ČJS-5-4-02 Vysvětlí vliv Slunce na podmínky života na Zemi, pozoruje měnící se délku dne a noci v průběhu roku, popíše změny, které nastávají v ročních obdobích.	roční období, střídání a délka dne a noci	
ČJS-5-4-03 Zkoumá vztahy v základních ekosystémech; určí běžné druhy živočichů, rostlin a hub, vysvětlí základní vztahy mezi organismy a neživou přírodou.	přírodní společenstva – les, pole, zahrada, okolí vod a lidských sídel	ENV – Ekosystémy 1a, b, d
ČJS-5-4-04 Určuje a třídí vybrané živočichy, rostliny a houby, porovná jejich základní projevy života, k třídění používá encyklopedie a jednoduché klíče.	základní projevy života, třídění živočichů, rostlin a hub, rozmnožování vybraných rostlin, živočichů a hub	
ČJS-5-4-05 Pozoruje důsledky činností člověka na prostředí v regionu, vysvětlí význam lesa.	voda v krajině, zemědělské plodiny, péče o les, recyklace surovin, těžba nerostných surovin na Příbramsku	ENV – Ekosystémy 1a, d
ČJS-5-4-06 Založí, vyhodnotí pokus a vysvětlí výsledky pokusu, sbírá rostlinný materiál.	jednoduché pokusy s vodou, praktické měření venkovním teploměrem, klíčení a růst rostlin v závislosti na základních podmínkách života	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
Výstupy Člověk a jeho zdraví		
ČJS-5-5-04 V modelových situacích nebo na dopravním hřišti vnímá a vyhodnotí správné závěry pro chování chodce, cyklisty, vysvětlí a uplatní způsoby správného chování v situacích ohrožujících život.	bezpečné chování v silničním provozu, živelné pohromy	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3c
ČJS-5-5-05 V modelových situacích uplatňuje zásady odmítání návykových látek, upozorní na nebezpečí vzniku závislostí.	naše tělo a zdraví – návykové látky, hrací automaty, počítače, duševní hygiena	

5.9.5 – 5. ROČNÍK: ČLOVĚK A SVĚT

Výstupy Místo, kde žijeme	Učivo	Průřezová témata
ČJS-5-1-01 Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	poloha bydliště na mapě, začlenění obce do příslušného kraje	
ČJS-5-1-02 Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	základní typy map, bezpečnost při pobytu v přírodě	
ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	povrch, vodstvo, podnebí ČR a Evropy	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a

ČJS-5-1-04 <i>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.</i>	chráněná krajinná oblast, muzea, skanzen, pamětihodnosti regionu	MKV – Kulturní diference 1c
ČJS-5-1-05 <i>Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</i>	rozmanitost přírodních a životních podmínek v ČR a v Evropě, měny ve státech Evropy	MKV – Multikulturalita 4d EGS – Evropa a svět nás zajímá 1c
ČJS-5-1-06 <i>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</i>	symboly ČR, orgány státní moci	
Výstupy Lidé kolem nás		
ČJS-5-2-01 <i>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</i>	dodržování pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci	OSV – Mezilidské vztahy 7c VDO – Občanská společnost a škola 1a
ČJS-5-2-02 <i>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.</i>	šikana, podvod, pomoc při konfliktu	
ČJS-5-2-03 <i>Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</i>	nákup, vrácení peněz, spoření, půjčky, splácení dluhů, sestavení osobního rozpočtu	
Výstupy Lidé a čas		
ČJS-5-3-01 <i>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</i>	nejstarší osídlení našeho území, Staré pověsti české	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1h
ČJS-5-3-02 <i>Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti.</i>	Hornické muzeum v Příbrami, práce s encyklopedií, péče o památky	
ČJS-5-3-03 <i>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík.</i>	muzeum, archiv, knihovny, kulturní, historické a přírodní památky	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4a
Výstupy Rozmanitost přírody		
ČJS-5-4-01 <i>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</i>	prvky živé a neživé přírody, recyklace surovin, vyčerpitelné a nevyčerpitelné zdroje surovin	ENV – Lidské aktivity 3ch ENV – Základní podmínky života 2o
ČJS-5-4-02 <i>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.</i>	Slunce, Sluneční soustava, denní doba a čas, roční období, střídání délek dne a noci	

ČJS-5-4-03 Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	potravní vztahy – potravní řetězec, rovnováha v přírodě	
ČJS-5-4-04 Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	základní podmínky a projevy života, jméno rodové a druhové, třídění organismů, výživa hub, rostlin, živočichů	ENV – Základní podmínky života 2j
ČJS-5-4-05 Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	ochrana přírody na Příbramsku, zdravý životní styl, rekreace, likvidace odpadů, pohromy a katastrofy	ENV – Vztah člověka k prostředí 4e
ČJS-5-4-06 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	pokusy se známými látkami, změny látek a skupenství	
Výstupy Člověk a jeho zdraví		
ČJS-5-5-01 Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	stavba lidského těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	
ČJS-5-5-02 Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	lidský život – etapy, oplození, vývoj dítěte	
ČJS-5-5-03 Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	naše tělo a zdraví – denní režim	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2c
ČJS-5-5-04 Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	naše tělo a zdraví – návykové látky, mimořádné situace, chodec a cyklista v dopravě, vyhodnocení dopravní situace	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 10b
ČJS-5-5-05 Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	alkohol, cigarety, drogy	MEV – práce v realizačním týmu 7b
ČJS-5-5-06 Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	naše tělo a zdraví, ochrana před infekcemi, prevence úrazů a nemocí	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a
ČJS-5-5-07 Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	ošetření poranění a zajištění pomoci	

5.10 DĚJEPIS /Dě/

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Dějepis stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících druhého stupně a navazuje na základy, které žáci získali v předmětu Člověk a svět na 1. stupni. Předmět Dějepis přesahuje do dalších vyučovacích předmětů, nejčastěji se prolíná se společenskými vědami (předmět Výchova k občanství – v tématech stát a právo, mezinárodní vztahy, aj.), ale i s Českým jazykem a literaturou (světová a národní literatura a významní autoři), Zeměpisem (historická geografie), Matematikou (orientace na časové ose a historická data) a Fyzikou (technické vynálezy).

Hlavním záměrem je kultivace a uchování kontinuity historického vědomí jedince, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. Kritickým analýzám jsou podrobována významná období a důležité historické mezníky, jež napomáhají formovat vlastenecké cítění a usnadňují chápání odlišností jiných kultur. V této souvislosti se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace, jedná se tak potažmo o přípravu žáků na život v integrované Evropě.

Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Výuka žáky vede ke kritickému přístupu a hodnocení národního a světového kulturního a přírodního dědictví, k základním principům demokracie a občanského života. Porozumění historickým souvislostem eliminuje rasistické, extrémistické a xenofobní tendence, naopak vede žáky k toleranci druhých.

Do výuky jsou dle potřeby zahrnovány samostatné a skupinové projekty krátkodobého i dlouhodobého charakteru. Předpokládají se též akce mimo školu, například exkurze s historickým zaměřením, návštěva muzea, archivu a významných památek, besedy aj.

Týdenní hodinová dotace: 6., 7., 9. ročník – 2 hodiny; 8. ročník – 1 hodina.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • podněcujeme zájem a pozitivní vztah k historii • umožňujeme žákům pracovat s různými historickými prameny a pomůckami • zařazujeme do výuky aktivizující metody • vedeme žáky k chápání historických souvislostí a k základní historické kritice
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k zobecňování informací a jejich praktické aplikaci • zadáváme žákům konkrétní problémové situace a vedeme je k základům logického vyvozování • podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • klademe důraz na správné používání odborné terminologie • vedeme žáky k věcnému formulování a obhajobě závěrů
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • zapojujeme žáky do skupinové práce a navykáme je na zastávání různých rolí • vedeme žáky k sebehodnocení
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme u žáků kladný vztah k památkám z minulosti • podněcujeme u žáků zájem o aktuální dění ve společnosti
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k vhodnému zacházení se zapůjčenými pomůckami a k dodržování daných pravidel a zásad slušného chování

KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme do hodin práci s digitálními technologiemi • apelujeme na bezpečné a etické chování v digitálním prostředí
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme do výuky aktivizační metody ke zlepšení schopnosti zapamatování zlomových historických událostí
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • probíráme s žáky princip demokratických voleb a účast občanů v politickém životě • vedeme žáky k rozpoznávání demokracie a jejímu porovnávání s diktaturami a fungováním monarchií
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s kořeny a zdroji evropských civilizací a vedeme je k schopnosti vyhledat mezníky evropské historie • vedeme žáky k poznávání národních dějin v souvislosti s evropskými dějinnými událostmi a pojmenovávání shodných a rozdílných kroků
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům všimnout si v daných obdobích kulturních rozdílů v různých prostředích • vedeme žáky k rozpoznávání důvodů vzniku rasové nesnášenlivosti, doložení jejích projevů i historicky
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k porovnávání ekosystémů na různých místech planety v různých dobách, období před a po průmyslové revoluci a vlivu průmyslu na prostředí • umožňujeme žákům poznávat rozdílný společenský vývoj na Zemi v souvislosti s podmínkami prostředí, zabývat se vztahem regionu i lidí ke kulturním památkám, kulturní tradici, vyjadřovat se k problémům zásahu člověka do životního prostředí v jednotlivých obdobích dějin
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k uvědomění si nutnosti médií v životě lidské společnosti, k rozpoznávání dezinformace (na konkrétních příkladech) • zařazujeme práci s médii jako důležitého zdroje historického poznání

5.10.1 – 6. ROČNÍK: DĚJEPIS

Výstupy Člověk v dějinách	Učivo	Průřezová témata
<i>D-9-1-01 Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.</i>	význam dějin pro jednotlivce a společnost	
<i>D-9-1-02 Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.</i>	způsoby výzkumu; význam archeologie; práce s dějepisnými zdroji; instituce uchováající historické prameny	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1b
<i>D-9-1-03 Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.</i>	periodizace dějin; čtení v dějepisné mapě a atlasu	
Výstupy Počátky lidské společnosti		
<i>D-9-2-01 Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.</i>	periodizace pravěku a jeho základní charakteristika; vývoj člověka; paleolit; mezolit; neolit; vývoj zemědělství; život v neolitu; eneolit a vývoj řemesel; doba bronzová, kovy, obchod	ENV – Ekosystémy 1b, c, i, k

D-9-2-02 <i>Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.</i>	život v době bronzové; formování evropských etnik; doba železná, diferenciacie společnosti; Keltové; Germáni, doba římská; příchod Slovanů	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3a, g, i, j
Výstupy Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		
D-9-3-01 <i>Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.</i>	civilizace a typy starověkých států; nejstarší civilizace – Mezopotámie, Sumer, Asýrie, Babylonie, Palestina; Židé a význam judaismu pro evropskou civilizaci	MKV – Etnický původ 3a-e ENV – Ekosystémy 1c-e, j ENV – Základní podmínky života 2a-c, o
D-9-3-02 <i>Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.</i>	starověký Egypt, Indie a Čína	MKV – Etnický původ 3d
D-9-3-03 <i>Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství.</i>	starověké Řecko; řecká kolonizace; Sparta a Atény; řecko-perské války; peloponéská válka; Alexandr Makedonský; helénismus; řecká kultura. Starověký Řím; punské války; Spartakovo povstání; občanské války; Julius Caesar; Augustus; vznik a šíření křesťanství; římská kultura	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2a, c-f EGS – Jsme Evropané 3a, b
D-9-3-04 <i>Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.</i>	formy vlády antických civilizací	ENV – Vztah člověka k prostředí 4i, j EGS – Jsme Evropané 3a, b

5.10.2 – 7. ROČNÍK: DĚJEPIS

Výstupy Křesťanství a středověká Evropa	Učivo	Průřezová témata
D-9-4-01 <i>Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.</i>	stěhování národů; počátky feudální společnosti; Francká říše; Byzantská říše; zrod a expanze islámu	EGS – Jsme Evropané 3a-c
D-9-4-02 <i>Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.</i>	Sámova říše; Velká Morava; Cyril a Metoděj; počátky českého státu a první Přemyslovci; Kyjevská Rus a státy jižních Slovanů; Svatá říše římská; anglické a francouzské království	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a-c ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3a, g, i, l
D-9-4-03 <i>Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.</i>	diferenciacie západního a východního křesťanství; papežství; křížové výpravy; reconquista	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a, c, d

D-9-4-04 Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	středověká města, kolonizace a zemědělství; vznik českého království; poslední Přemyslovci; nástup Lucemburků; Karel IV.; románská a gotická kultura; vrcholný středověk	ENV – Ekosystémy 1a-c ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3b, d
Výstupy Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
D-9-5-01 Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve.	humanismus a renesance; české království za posledních Lucemburků; Jan Viklef; reformní hnutí; dílo a odkaz Jana Husa	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1a, b
D-9-5-02 Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	husitská revoluce; vláda Jiřího z Poděbrad; Jagellonci; nástup Habsburků	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2d, f
D-9-5-03 Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	zámořské objevy; dobytí Latinské Ameriky a první koloniální říše	ENV – Vztah člověka k prostředí 4i, j
D-9-5-04 Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	rekatolizace; boj Anglie, Francie a Nizozemí proti Habsburkům; Rudolf II. a české země; Třicetiletá válka; české stavovské povstání; Bílá hora a její důsledky	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a, b, d
D-9-5-05 Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	vláda Habsburků po třicetileté válce; české baroko; rekatolizace a germanizace Čech	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a
D-9-5-06 Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.	kultura a památky pozdního středověku – rozvoj umění a vědy	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1b, e

5.10.3 – 8. ROČNÍK: DĚJEPIS

Výstupy Modernizace společnosti	Učivo	Průřezová témata
D-9-6-01 Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	průmyslová revoluce v Anglii a světě; vznik USA; Velká francouzská revoluce; napoleonské války; české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3e-g
D-9-6-02 Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě.	Vídeňský kongres; národně osvobozenická hnutí	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2g ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3f
D-9-6-03 Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evrop. národů.	národní obrození; emancipace čs. národa v Rakouském císařství; sjednocení Německa, Itálie; občanská válka v USA; revoluce 1848	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2c, d MKV – Etnický původ 3 b, d MKV – Multikulturalita 4b

D-9-6-04 Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií.	viktoriánská Anglie a konflikty mezi velmocemi, politické a společenské proudy; koloniální expanze; změny na Balkánském poloostrově	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2c
Výstupy Moderní doba		
D-9-7-01 Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	1. světová válka, rozvoj válečné techniky; revoluce a bolševická diktatura v Rusku; čs. legie, domácí a zahraniční odboj	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3f VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4e
D-9-7-02 Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	nová mapa Evropy po 1. sv. válce; vznik ČSR	EGS – Jsme Evropané 3 b, c EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a, c, g MKV – Kulturní diference 1c ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3I

5.10.4 – 9. ROČNÍK: DĚJEPIS

Výstupy Moderní doba	Učivo	Průřezová témata
D-9-7-03 Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	důsledky 1. světové války a meziválečná Evropa; bolševismus, fašismus, nacismus; Velká hospodářská krize, vzestup fašismu a krize demokracie	EGS – Jsme Evropané 3f MKV – Lidské vztahy 2d MKV – Princip sociálního smíru a solidarity 5a
D-9-7-04 Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	druhá světová válka; nacistický holocaust; důsledky války a poválečné uspořádání světa	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2a-f
D-9-7-05 Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	první republika; Mnichov a zánik ČSR; 2. sv. válka v Protektorátu Čechy a Morava; domácí a zahraniční odboj; poválečný vývoj u nás; únorový převrat 1948	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a, c-e MEV – Vnímání autora mediálních sdělení 4a, c
Výstupy Rozdělený a integrující se svět		
D-9-8-01 Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.	formování mocenských sfér a počátky studené války; nástup komunistických režimů v Evropě a ČSR; bipolární rozdělení světa; horké konflikty studené války; komunistický režim v ČSR a jeho pád v roce 1989	VDO – Formy participace občanů v politickém životě 3 a, c VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4 a-e EGS – Jsme Evropané 2b, f MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1 c-e

D-9-8-02 Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	vznik NATO a Varšavské smlouvy; rozpad komunistického bloku; vznik EU; ČR po roce 1989; vznik státu Izrael; arabsko-izraelské války	VDO – Formy participace občanů v politickém životě 3a EGS – Jsme Evropané 3c, d, g ENV – Vztah člověka k prostředí 4a, d, j
D-9-8-03 Posoudí postavení rozvojových zemí.	dekolonizace, rozpad koloniálního systému v Asii a v Africe	ENV – Lidské aktivity 3I
D-9-8-04 Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	svět po studené válce; rozdělení ČSR a vznik ČR; problém mezinárodního terorismu; integrace a globalizace	ENV – Lidské aktivity 3a, b, f, i ENV – Vztah člověka k prostředí 4c, e, f, h, j

5.11 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ /Vo/

Vyučovací předmět Výchova k občanství vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova k občanství stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících 2. stupně. Výchova k občanství vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Vyučovací předmět Výchova k občanství ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na předmět Člověk a svět, který je vyučován na 1. stupni. Zaměřujeme se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Vedeme žáky k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamujeme žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Vedeme žáky k respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití a přebírání zodpovědnosti za vlastní názory a chování. V hodinách rozvíjíme občanské a právní vědomí žáků, motivujeme je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti, především na životě regionu. Žáci jsou vedeni k uvědomování si hodnoty a významu peněz. V hodinách se seznamují s využíváním financí ve veřejném i osobním životě, s fungováním finančních institucí potřebných pro ekonomiku demokratického státu.

Týdenní hodinová dotace: 6. – 9. ročník – 1 hodina.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů • rozvíjíme v žácích schopnost orientovat se v běžných situacích a posuzovat souvislosti
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • zaměřujeme se na logické myšlení, argumentaci, srozumitelné vyjadřování žáků • napomáháme žákům rozpoznat a řešit problém • rozvíjíme žákovu finanční gramotnost
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k účasti v diskuzi, k vyslechnutí názorů ostatních, k dodržování pravidel slušné komunikace
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozvíjení sebepoznávání a sebehodnocení, k respektu k ostatním lidem • nabádáme žáky k dodržování lidských práv
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k dodržování pravidel a zákonných norem • akcentujeme potřebu celoživotního vzdělávání
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme do hodin témata týkající se odpovědnosti žáků za jejich rozhodnutí, za zdraví vlastní i druhých
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozvíjení dovedností v užívání digitálních technologií a bezpečnému chování v prostoru internetu a sociálních sítí
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k samostatnému řešení problémů a hledání pomoci při obtížích, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • pomáháme k aktivnímu zapojení žáků do života školy, regionu, mluvíme s nimi o událostech v regionu • zaměřujeme se na orientaci žáků v otázkách zákonů, práv a povinností, které z nich vyplývají
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • pomáháme žákům uvědomit si rozdíly ve zvycích a tradicích národů Evropy • seznamujeme žáky s institucemi EU a jejich fungováním
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje žáky s právy a povinnostmi občanů, se základními dokumenty o lidských právech • podporujeme toleranci v mezilidských vztazích, rozvíjíme zájem o poznávání různých kultur
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • podněcujeme konkrétní aktivity žáků vedoucí ke zlepšování přírodního prostředí • vedeme žáky k pochopení významu ochrany přírody a kulturních památek
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke kritickému přístupu ke zpravodajství a reklamě • umožňujeme žákům využívat média k získávání informací

5.11.1 – 6. ROČNÍK: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Výstupy Člověk ve společnosti	Učivo	Průřezová témata
<i>VO-9-1-01 Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.</i>	státní symboly	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2c EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a, e
<i>VO-9-1-02 Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.</i>	pojem vlast a vlastenectví	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a
<i>VO-9-1-04 Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.</i>	mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, způsoby řešení konfliktů	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1c OSV – Komunikace 8c, g, h
<i>VO-9-1-05 Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.</i>	přirozené a kulturní rozdíly mezi lidmi, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi	OSV – Mezilidské vztahy 7b VDO – Občan, občanská společnost a stát 2e
Výstupy Člověk jako jedinec		
<i>VO-9-2-03 Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.</i>	osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2d
<i>VO-9-2-04 Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.</i>	vrozené předpoklady, osobní potenciál	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11a
Výstupy Mezinárodní vztahy, globální svět		
<i>VO-9-5-01 Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.</i>	mezinárodní společenství, význam Evropské unie	EGS – Jsme Evropané 3d

5.11.2 – 7. ROČNÍK: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Výstupy Člověk ve společnosti	Učivo	Průřezová témata
<i>VO-9-1-03 Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.</i>	kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5d
Výstupy Člověk, stát a hospodářství		
<i>VO-9-3-01 Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.</i>	formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	

<i>VO-9-3-02 Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.</i>	příjmy a výdaje domácnosti, rozpočet domácnosti, typy rozpočtu	
<i>VO-9-3-06 Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.</i>	inflace, daně, nabídka a poptávka, tvorba ceny, trh	
Výstupy Člověk, stát a právo		
<i>VO-9-4-05 Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.</i>	základní lidská práva a jejich význam	OSV – Mezilidské vztahy 7c VDO – Občan, občanská společnost a stát 2b MKV – Lidské vztahy 2a
Výstupy Mezinárodní vztahy, globální svět		
<i>VO-9-5-02 Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky.</i>	globální problémy současnosti, příčiny a důsledky globalizace	ENV – Vztah člověka k prostředí 4j
<i>VO-9-5-03 Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.</i>	globalizace a její problémy	

5.11.3 – 8. ROČNÍK: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Výstupy Člověk jako jedinec	Učivo	Průřezová témata
<i>VO-9-2-01 Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování a vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.</i>	vnímání, prožívání, sebehodnocení, sebepoznání	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a OSV – Sebeoznání a sebepojetí 2a, f
Výstupy Člověk, stát a právo		
<i>VO-9-4-01 Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</i>	typy a formy státu	
<i>VO-9-4-02 Rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.</i>	složky státní moci, státní správa a samospráva	VDO – Formy participace občanů v politickém životě 3b
<i>VO-9-4-03 Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.</i>	principy demokracie	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4b

VO-9-4-04 Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	volby, politický pluralismus	VDO – Formy participace občanů v politickém životě 3a MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 1a
VO-9-4-06 Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	význam právních vztahů	
VO-9-4-07 Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci.	právní vztahy a závazky, základní práva spotřebitele	
VO-9-4-08 Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	protiprávní jednání	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2a
VO-9-4-09 Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.	orgány právní ochrany občanů, soudy	EGS – Jsme Evropané 3e
VO-9-4-10 Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	druhy a postihy protiprávního jednání	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11a, b

5.11.4 – 9. ROČNÍK: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Výstupy Člověk ve společnosti	Učivo	Průřezová témata
VO-9-1-06 Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	problémy lidské nesnášenlivosti, konflikt	VDO - Občan, občanská společnost a stát 2 f VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4a
Výstupy Člověk jako jedinec		
VO-9-2-02 Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	osobní rozvoj – životní cíle a plány, vůle	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a, c
Výstupy Člověk, stát a hospodářství		
VO-9-3-03 Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	způsoby plateb, druhy platebních karet – debetní, kreditní, použití platebních karet	
VO-9-3-04 Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	banky a jejich služby	

VO-9-3-05 Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	úspory, investice, hospodaření s penězi	
VO-9-3-07 Rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do které oblasti směřuje stát své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.	státní rozpočet, daně, dávky a příspěvky státní sociální podpory	
Výstupy Člověk, stát a právo		
VO-9-4-11 Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	korupce a tresty	

5.12 FYZIKA /Fy/

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Fyzika stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících 2. stupně. Předmět Fyzika zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním jevů. Poskytuje žákům základní informace a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Fyzika navazuje na vyučovací předmět Člověk a svět, který na 1. stupni žákům na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání. Na 2. stupni je úzce propojena s vyučovacím předmětem Matematika.

Vzdělávací obsah je rozdělen do sedmi tematických okruhů: *Látky a tělesa, Pohyb těles a síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje a Vesmír.*

Jsou zařazovány aktivizující metody a formy práce (pokus, pozorování, měření, laboratorní úlohy, zpracování získaných údajů do tabulek, grafů, audiovizuální technika, internet).

Týdenní hodinová dotace: 6. ročník – 1 hodina, 7. – 9. ročník – 2 hodiny.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme vhodné úlohy, které využívají informace z různých zdrojů a praxe • dbáme na důsledné používání fyzikální terminologie, znaků a symbolů • směřujeme žáka ke kritickému zhodnocení výsledků učení a formulaci patřičných závěrů
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáka k plánu řešení problému, odhadování výsledku, volbě vhodného postupu a k jeho zpětnému vyhodnocení • propojujeme teorii s praxí • zařazujeme úlohy, které vedou k různým variantám řešení
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáka k využívání odborné terminologie při obhajobě názoru
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme úlohy vedoucí ke spolupráci žáků • snažíme se vytvářet vhodné pracovní prostředí

KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • dbáme na dodržování stanovených pravidel • zařazujeme vhodné úlohy reagující na aktuální dění
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • trváme na dodržování pravidel stanovených pro práci, zejména při pokusech a laboratorních úlohách • vedeme žáky k fyzikálnímu experimentování • umožňujeme využití znalostí a dovedností v praktických činnostech běžného života, jiných předmětech (odhady, měření, porovnání, orientace)
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme využívání různých digitálních technologií při řešení fyzikálních úloh, při vyhledávání a analyzování informací pomocí digitálních technologií • poskytujeme odkazy na vhodné výukové materiály • seznamujeme žáka s bezpečným chováním v digitálním prostředí
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme do výuky tematické okruhy - ovzduší, prostředí a zdraví, energie

5.12.1 – 6. ROČNÍK: FYZIKA

Výstupy Látky a tělesa	Učivo	Průřezová témata
F-9-1-01 Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	rozlišování tělesa a látky, měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas	
F-9-1-03 Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	druhy teploměrů v závislosti na způsobu náplně, stupnic; změna délky a objemu v závislosti na teplotě	
F-9-1-04 Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	měřené veličiny – hustota, hmotnost a objem, výpočet hustoty	

5.12.2 – 7. ROČNÍK: FYZIKA

Výstupy Látky a tělesa	Učivo	Průřezová témata
F-9-1-02 Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	
Výstupy Pohyb těles; síly	Učivo	Průřezová témata
F-9-2-01 Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.	pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý	
F-9-2-02 Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	využití vzorců: $v = s:t$, $s = vxt$, $t = s:t$ výpočet průměrné rychlosti	

<i>F-9-2-03 Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.</i>	gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa ($F = mxg$), tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí ($p = F:S$), třecí síla – smykové a valivé tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi, výslednice dvou sil stejných, opačných či různých směrů	
Výstupy Elektromagnetické a světelné děje	Učivo	Průřezová témata
<i>F-9-6-05 Využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh.</i>	vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně);	
<i>F-9-6-06 Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.</i>	zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	

5.12.3 – 8. ROČNÍK: FYZIKA

Výstupy Mechanické vlastnosti tekutin	Učivo	Průřezová témata
<i>F-9-3-01 Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.</i>	Pascalův zákon – hydraulická zařízení, hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře, Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	
Výstupy Elektromagnetické a světelné děje		
<i>F-9-6-01 Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.</i>	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač (vypínač)	
<i>F-9-6-02 Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.</i>	vznik střídavého a stejnoměrného proudu, měření elektrického proudu a napětí	ENV – Základní podmínky života 2n
<i>F-9-6-03 Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.</i>	vodivost pevných látek, kapalin a plynů: polovodiče – dioda	

<p>F-9-6-04 Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.</p>	<p>elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; Ohmův zákon: stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními, elektromagnetická indukce</p>	<p>ENV – Základní podmínky života 2l</p>
---	--	--

5.12.4 – 9. ROČNÍK: FYZIKA

Výstupy Energie	Učivo	Průřezová témata
<p>F-9-4-01 Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.</p>	<p>formy energie – práce, pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p>	<p>ENV – Základní podmínky života 2l, n ENV – Vztah člověka k prostředí 4e</p>
<p>F-9-4-02 Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.</p>	<p>obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>ENV – Základní podmínky života 2m</p>
Výstupy Zvukové děje		
<p>F-9-5-01 Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.</p>	<p>vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku</p>	
<p>F-9-5-02 Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.</p>	<p>hlasitost zvuku</p>	<p>ENV – Vztah člověka k prostředí 4ch</p>
Výstupy Vesmír		
<p>F-9-7-01 Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.</p>	<p>sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze</p>	

5.13 CHEMIE /Che/

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Chemie stanovených RVP ZV. Vyučuje se na 2. stupni v 8. a 9. ročníku. Vyučovací předmět Chemie umožňuje žákům hlouběji porozumět přírodním procesům, a tím si uvědomovat i užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žáci si při studiu osvojují dovednosti objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Ve vyučovacím předmětu Chemie postupně žáci poznávají složitost a mnohotvárnost skutečností, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, jako je závislost člověka na přírodních zdrojích, vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Důraz je kladen na praktickou chemii. Teoretické poznatky, které žáci získávají v hodinách chemie, aplikují do praktického poznávání světa. Učivo je zaměřeno tak, aby rovnou navazovalo na praxi, jevy a skutečnosti, se kterými se žáci setkávají v běžném životě. Žák se učí orientovat v různých informačních zdrojích. Frontální způsob výkladu je podpořený demonstračními pokusy v reálu, videoprojekcemi pokusů, skupinovými pracemi žáků na teoretických i praktických úkolech. Žáci se aktivně účastní laboratorních cvičení na dané téma, pracují v týmu. Diskutují, řeší problémové úlohy ve skupině i individuálně, zpracovávají projekty a prezentují výsledky své práce. Pracují na referátech a domácích laboratorních pracích, které si navzájem předvádějí a seznamují se s nimi. Dovednosti a znalosti žáků jsou prověřovány při prezentacích, skupinových i individuálních pracích na problémových úkolech a v laboratorních cvičeních.

Dle možností se žáci zúčastňují exkurzí a návštěv podniků souvisejících s předmětem (čistírna odpadních vod apod.).

Týdenní hodinová dotace: 8. a 9. ročník – 2 hodiny.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů a využívat je v procesu učení • vedeme žáky k orientaci v základních odborných termínech a k jejich aktivnímu používání • poskytujeme žákům možnost pozorovat chemické jevy, experimentovat, získané výsledky zhodnotit a uvést do souvislostí
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme žákům problémové situace, usilujeme o to, aby žáci o daném problému přemýšleli a hledali podložené řešení
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • dáváme žákům příležitost formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory, vtahujeme žáky do diskuse • vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vyžadujeme dodržování stanovených pravidel • vedeme žáky k respektování názoru druhého
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • napomáháme žákům k pochopení základních ekologických souvislostí a významu chemie v současném světě • vedeme žáky k podpoře ochrany zdraví, životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje společnosti
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce při hodinách chemie a dbáme na jejich dodržování • hodnotíme svědomitost a systematickост práce žáka, povzbuzujeme k dalším aktivitám
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme využívání digitálních technologií při učení, odkazujeme na vhodné výukové materiály • nabádáme žáky k bezpečnému využívání digitálního prostředí

PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozvoji schopností poznávání, zapamatování • přibližujeme chemické jevy běžnému životu (vaření, práce na zahradě, ...) • umožňujeme postupný rozvoj kooperativních dovedností, podporujeme zdravé vztahy ve skupině
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • zdůrazňujeme potřebu a nutnost ochrany ŽP v naší lokalitě • podporujeme žáky v jejich aktivním přístupu k realizaci některých řešení ochrany ŽP
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme diskuzi o různých tématech (význam vody, ovzduší, energie, průmyslu, vliv prostředí na zdraví), zapojení vlastních zkušeností • vedeme žáky k zjišťování naplňování ochrany ŽP v obci – institucemi, nevládními organizacemi a lidmi

5.13.1 – 8. ROČNÍK: CHEMIE

Výstupy Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Učivo	Průřezová témata
<i>CH-9-1-01 Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.</i>	pojem látka, těleso, vlastnosti látek	
<i>CH-9-1-02 Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.</i>	zásady bezpečnosti práce, piktogramy a jejich význam, chemické nádoby a sklo, provádění pokusů, protokol o práci	
Výstupy Směsi		
<i>CH-9-2-01 Rozlišuje směsi a chemické látky.</i>	chemické látky, různorodé směsi, stejnorodé směsi (slitiny, roztoky)	
<i>CH-9-2-02 Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení.</i>	roztoky, hmotnostní zlomek, pojmy koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	OSV – Kooperace a kompetice 9a
<i>CH-9-2-03 Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi.</i>	metody dělení směsí oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	OSV – Kooperace a kompetice 9a
<i>CH-9-2-04 Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu.</i>	důležitost vody pro život, druhy vod dle různých kritérií, voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody, ovzduší, ozónová vrstva	ENV – Základní podmínky života 2a-e

Výstupy Částicové složení látek a chemické prvky		
<i>CH-9-3-01 Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech.</i>	částicové složení látek, atom, atomový obal a jádro, elektrony, protony, neutrony, molekuly, jejich uspořádání a zápis, chemická vazba, chemické prvky – názvy, značky, práce s periodickou tabulkou prvků, skupiny a periody v PSP, protonové číslo, anionty a kationty, chemické sloučeniny, chemická vazba	
<i>CH-9-3-02 Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.</i>	chemické prvky – kovy, nekovy, polokovy, PTP	
Výstupy Chemické reakce		
CH-9-4-01 Vytváří chemické rovnice, vypočítá látkové množství, molární hmotnost.	zákon zachování hmotnosti, chemická rovnice, látkové množství, molární hmotnost	
<i>CH-9-4-02 Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.</i>	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí, katalýza	
Výstupy Anorganické sloučeniny		
<i>CH-9-5-01 Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</i>	dvouprvkové a víceprvkové sloučeniny – halogenidy, sulfidy, oxidy, hydroxidy, kyseliny, soli – kyslíkaté a nekyslíkaté, oxidační číslo, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin, vlastnosti významných zástupců	ENV – Základní podmínky života 2d-f
<i>CH-9-5-02 Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.</i>	kyselost, zásaditost a neutralita roztoků, měření pH	

5.13.2 – 9. ROČNÍK: CHEMIE

Výstupy Chemické reakce	Učivo	Průřezová témata
<i>CH-9-4-01 Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání.</i>	pojmy oxidace a redukce, zápis a vyčíslování redoxní rovnice, koroze, řada reaktivity kovů a vztah k chemickým reakcím, katalýza	

Výstupy Organické sloučeniny		
CH-9-6-01 Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	organická chemie, základní pravidla při psaní vzorců organických sloučenin, základní druhy vzorců vybraných uhlovodíků, dělení uhlovodíků na alkany, alkeny, alkadieny, areny, zdroje, vlastnosti a použití vybraných uhlovodíků	OSV – Kooperace a kompetice 9a
CH-9-6-02 Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	základní zdroje energie, využití fosilních a vyráběných paliv z ekologického hlediska, proces zpracování uhlí, základní frakce ropy a její použití, zemní plyn, pohonné hmoty	ENV – Základní podmínky života 2l-o , ENV – Vztah člověka k prostředí 4a
CH-9-6-03 Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	vybrané halogenderiváty, alkoholy, fenoly, karboxylové a karboxylové sloučeniny, u vybraných zástupců popis zdroje, vlastnosti a použití	ENV – Vztah člověka k prostředí 4e, h
CH-9-6-04 Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.	zdroje, vlastnosti a použití vybraných sacharidů, bílkovin a tuků a jejich nezastupitelné místo v potravě, zásady zdravé výživy	
Výstupy Chemie a společnost		
CH-9-7-01 Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	chemický průmysl, prvotní a druhotná surovina a jejich využívání z environmentálního hlediska, recyklace odpadů, příklady znečišťování prostředí a možnosti nápravy, tepelně zpracované materiály	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3a, f, g ENV – Vztah člověka k prostředí 4a-e EGS – Evropa a svět nás zajímá 1a
CH-9-7-02 Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	příklady otravných a hořlavých látek, zásady bezpečné práce s nimi, postup při vzniku požáru u příkladů z praxe	ENV – Vztah člověka k prostředí 4f-j
CH-9-7-03 Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	plasty a syntetická vlákna, jejich vlastnosti, použití, likvidace, biotechnologie, léčiva, návykové látky, detergenty, pesticidy a insekticidy, průmyslová hnojiva	ENV – Základní podmínky života 2j-l ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3a, f, g, l ENV – Vztah člověka k prostředí 4c-g, ch

5.14 PŘÍRODOPIS /Př/

Vyučovací předmět Přírodopis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Přírodopis v souladu s platným RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících 2. stupně. Vyučovací předmět Přírodopis navazuje na vyučovací předmět Člověk a svět realizovaný na prvním stupni.

Vyučovací předmět Přírodopis zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem. Žáci poznávají přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci jsou vedeni k uvědomění si jedinečnosti podmínek pro existenci života na Zemi a důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav včetně člověka. Žáci se seznamují s některými biologickými obory, poznávají vybrané živé organismy (včetně člověka), orientují se v jejich tělesné stavbě, funkci orgánů a orgánových soustav. Seznamují se s jejich životními projevy a dokážou vybrané živé organismy zařadit do systému. Žáci se učí pojmenovat, zařadit a popsat i zástupce neživých přírodnin. Učí se chápat souvislosti mezi jednotlivými organismy, skupinami organismů, prostředím a člověkem, vnímat vztahy mezi živou a neživou přírodou. Vyučovací předmět vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přírodovědného vzdělání a podle možností dokázali získané znalosti a dovednosti využívat v praktickém životě. V rámci výuky žáci posuzují podstatné souvislosti mezi lidskou činností a přírodou, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích, vliv lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Žáci jsou vedeni k utváření postojů a hodnot v souladu s ochranou přírody, životního prostředí a lidského zdraví a k osobní odpovědnosti za zachování trvale udržitelného života.

Výuka přírodopisu probíhá v kmenových třídách. V případě potřeby je možné využít učebnu, která sousedí s laboratoří a odborným kabinetem přírodopisu. Všechny učebny jsou vybaveny počítačem a dataprojektorem. Do výuky jsou kromě tradičních hodin zařazována vybraná laboratorní a praktická cvičení. Nedílnou součástí přírodovědného vzdělávání je přímé pozorování přírody. Žáci se učí bezpečné práci s přírodninami a pomůckami. Při studiu přírody si žáci osvojují dovednosti soustavně a objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů a vyvozovat odpovídající závěry. Žáci se podle možností účastní odborných přednášek a exkurzí, případně je zařazována práce v terénu.

Týdenní hodinová dotace: 6. – 8. ročník – 2 hodiny, 9. ročník – 1 hodina.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme úlohy, které vedou žáky k vyhledávání, třídění a zpracování informací z různých zdrojů • vedeme žáky k orientaci v základních odborných termínech a k jejich aktivnímu používání • informace dáváme do souvislostí a propojujeme je s poznatky z dalších vzdělávacích oblastí • podporujeme zájem žáka o přírodní vědy, zařazujeme do výuky přímé pozorování přírody
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme žákům problémové situace, usilujeme o to, aby žáci o daném problému přemýšleli a hledali podložené řešení
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů, vyžadujeme výstižné a souvislé odpovědi • využíváme dialog, umožňujeme žákům zapojovat se do diskuse • nabádáme žáky k aktivnímu naslouchání druhým lidem, respektování odlišného názoru
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům podílet se s ostatními na společné práci • vedeme žáky k sebehodnocení
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k utváření postojů a hodnot v souladu s ochranou přírody a životního prostředí, k osobní odpovědnosti za zachování trvale udržitelného života, k respektu a empatii vůči znevýhodněným lidem, zdůrazňujeme rovnost lidí • podněcujeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích ohrožujících život a zdraví
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k bezpečné práci s přírodninami a pomůckami, dohlížíme na dodržování stanovených pravidel • hodnotíme svědomitost a systematickosti práce žáka

KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme využívání digitálních technologií při učení • vedeme žáky ke kritickému a etickému přístupu při získávání a ověřování informací z digitálního prostředí
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme u žáků smyslové vnímání, pozornost a soustředění • umožňujeme žákům využívat jako zdroj informací o sobě vybraná praktická cvičení
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • zdůrazňujeme jedinečnost každého člověka, rovnost lidí a rovnocennost etnických skupin a kultur • vedeme žáky k respektování zvláštností různých etnických skupin
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k ochraně zdraví, ke změně hodnotového systému směrem k udržitelnému rozvoji • umožňujeme žákům pochopit význam biodiverzity a ochrany přírody a biologických druhů • posuzujeme se žáky vliv lidských aktivit na životní prostředí • budujeme v žácích všeobecné povědomí o dlouhodobých programech zaměřených na růst ekologického povědomí veřejnosti • vyhledáváme v naší obci původ a způsob využívání přírodních zdrojů
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme u žáků schopnosti sestavovat příspěvky podle kritérií a vytvářet mediální sdělení • umožňujeme žákům rozvíjet kooperativní dovednosti v rámci týmu

5.14.1 – 6. ROČNÍK: PŘÍRODOPIS

Výstupy Obecná biologie a genetika	Učivo	Průřezová témata
P-9-1-01 Uvede a vysvětlí základní podmínky a projevy života na Zemi.	základní podmínky a projevy života	ENV – Základní podmínky života 2a, d
P-9-1-02 Vysvětlí podstatu různých způsobů rozmnožování u virů, bakterií, hub a bezobratlých.	viry, bakterie, houby, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
<i>P-9-1-04 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.</i>	viry a bakterie (výskyt, význam, praktické využití), sinice	
Výstupy Biologie hub		
<i>P-9-2-01 Rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.</i>	houby s plodnicemi (stavba, význam, jedlé, nejedlé a jedovaté houby), první pomoc při otravě, houby bez plodnic (kvasinky, plísňe, význam pro člověka a přírodu), lišejníky	
Výstupy Biologie rostlin		
P-9-3-01 Popíše stavbu rostlinné buňky.	rostlinná buňka	
P-9-3-02 Vysvětlí princip a význam fotosyntézy a dýchání.	fotosyntéza, dýchání	ENV – Ekosystémy 1g ENV – Základní podmínky života 2a, d

Výstupy Biologie živočichů		
P-9-4-01 Popíše stavbu živočišné buňky. Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných bezobratlých živočichů.	živočišná buňka, základní stavba těla bezobratlých (žahavci, ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny bezobratlých živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci, členovci)	MEV – Stavba mediálních sdělení 3b MEV – Tvorba mediálního sdělení 6b MEV – Práce v realizačním týmu 7a, b, c
P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování bezobratlých živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.		
P-9-4-04 Zhodnotí význam bezobratlých živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s bezobratlými živočichy.		
Výstupy Biologie člověka		
P-9-5-04 Uvede příklady virových a bakteriálních onemocnění, způsoby jejich přenosu, léčby a prevence.	virová a bakteriální onemocnění	ENV – Vztah člověka k prostředí 4ch
Výstupy Praktické poznávání přírody		
P-9-8-01 Zhotoví mikroskopický preparát, pracuje s mikroskopem.	mikroskop, pozorování přírody, buňka	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a

5.14.2 – 7. ROČNÍK: PŘÍRODOPIS

Výstupy Obecná biologie a genetika	Učivo	Průřezová témata
P-9-1-02 Vysvětlí podstatu různých způsobů rozmnožování u strunatců a rostlin.	strunatci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci), výtrusné a semenné rostliny	
Výstupy Biologie rostlin		
<i>P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.</i>	anatomie a morfologie rostlin (pletiva, rostlinné orgány: kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	
<i>P-9-3-02 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.</i>	růst rostlin	
<i>P-9-3-03 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.</i>	řasy, mechorosty, přesličky, plavuně, kapradiny, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny	ENV – Ekosystémy 1g

Výstupy Biologie živočichů		
<i>P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.</i>	strunatci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	EV – Základní podmínky života 2i
<i>P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</i>		
<i>P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.</i>		
<i>P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.</i>		
Výstupy Praktické poznávání přírody		
P-9-8-01 Na základě pozorování a pokusu prozkoumá stavbu těla vybraných živočichů.	strunatci	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a

5.14.3 – 8. ROČNÍK: PŘÍRODOPIS

Výstupy Obecná biologie a genetika	Učivo	Průřezová témata
<i>P-9-1-02 Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.</i>	rozmnožovací soustava člověka, základy genetiky	
<i>P-9-1-03 Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.</i>	základy genetiky	
Výstupy Biologie člověka		
<i>P-9-5-01 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.</i>	opěrná soustava, pohybová soustava, tělní tekutiny, oběhová soustava, mízní soustava, dýchací soustava, trávicí soustava, vylučovací soustava, kůže, nervová soustava, endokrinní soustava, smysly, rozmnožovací soustava	
<i>P-9-5-02 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.</i>	původ a vývoj člověka, lidské rasy vývin lidského jedince	MKV – Kulturní diference 1a, b, d MKV – Etnický původ 3a, b
<i>P-9-5-03 Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.</i>		
<i>P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.</i>	nemoci orgánů a orgánových soustav lidského těla, základy první pomoci, imunita lidského organismu, prevence	ENV – Vztah člověka k prostředí 4ch

Výstupy Praktické poznávání přírody		
P-9-8-01 Praktickým pozorováním poznává funkce vybraných orgánů a orgánových soustav.	orgánové soustavy člověka	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a

5.14.4 – 9. ROČNÍK: PŘÍRODOPIS

Výstupy Obecná biologie a genetika	Učivo	Průřezová témata
<i>P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.</i>	vznik a vývoj života na Zemi	
Výstupy Neživá příroda		
<i>P-9-6-01 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.</i>	vznik a stavba Země, fyzikální a chemické vlastnosti nerostů, přehled nerostů (význam a využití), vyvřelé, usazené a přeměněné horniny	ENV – Vztah člověka k prostředí 4a
<i>P-9-6-02 Rozlišuje důsledky vnitřních i vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.</i>	vnitřní a vnější geologické děje, horninový cyklus	
<i>P-9-6-03 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.</i>	neživé složky prostředí, vliv klimatických změn na život na Zemi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy	ENV – Základní podmínky života 2e ENV – Vztah člověka k prostředí 4ch
Výstupy Základy ekologie	Učivo	
<i>P-9-7-01 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.</i>	základy ekologie, vztahy mezi živými organismy a prostředním, vztahy mezi živými organismy	ENV – Základní podmínky života 2j
<i>P-9-7-02 Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.</i>	neživé složky prostředí, živé složky prostředí, ekosystémy	
<i>P-9-7-03 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.</i>	základy ekologie, potravní řetězce	
<i>P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.</i>	ochrana přírody a životního prostředí	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3a, b, f, m
Výstupy Praktické poznávání přírody	Učivo	
<i>P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody.</i>	nerosty a horniny	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a

5.15 ZEMĚPIS /Ze/

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Zeměpis stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících 2. stupně. Zeměpis umožňuje žákům orientovat se ve světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí. V rámci vyučovacího předmětu si žáci osvojují dovednosti samostatně pracovat s různými druhy map, grafů, statistických materiálů, vysvětlovat údaje v nich obsažené, orientovat se v současném dění u nás i ve světě, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi získanými z různých médií a zároveň i používat nabyté vědomosti v praktických situacích. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do sedmi specifických složek – Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie (prolíná ostatní složky), Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

Žáci na zadaných úkolech pracují v rámci celé třídy, v jednotlivých skupinách i individuálně, ve vzájemné spolupráci i samostatně. Terénní výuka se uskutečňuje v bezprostředním okolí školy. Podle podmínek a možností mohou probíhat geografické exkurze i ve vzdálenějších lokalitách. Při praktických činnostech v terénu se celá třída rozděluje na jednotlivé pracovní skupiny.

Zeměpis se realizuje rovněž v koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Dějepis, Výchova k občanství, Výtvarná výchova). Tento komplexní přístup Zeměpisu učí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

Týdenní hodinová dotace: 6., 8., 9. ročník – 2 hodiny, 7. ročník – 1 hodina.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme úkoly, při kterých žáci využívají informace z různých zdrojů, třídí je a vyvozují z nich závěry • vedeme žáky k práci s mapou a informacemi v mapě obsaženými • upozorňujeme na propojení se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • předkládáme žákům problémové situace geografického charakteru, usilujeme o to, aby žáci o daném problému přemýšleli a hledali podložené řešení
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vyžadujeme vhodné a výstižné formulace a používání odborné terminologie • využíváme řízený dialog, umožňujeme žákům zapojovat se do diskuse
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům podílet se na společné práci a vedeme je k odpovědnému přístupu k práci • hodnotíme výsledky a pracovní úroveň skupiny i jednotlivců, vedeme žáka k sebehodnocení
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k uvědomění si důležitosti ochrany životního prostředí a k odpovědnosti za zachování udržitelného života pro budoucí generace • navykáme žáky na utváření postojů a hodnot v souladu s demokratickými přístupy v řešení společenských a environmentálních problémů
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vyžadujeme správnou a bezpečnou práci s pomůckami a dodržování stanovených pravidel • seznamujeme žáky s technologiemi, které mohou využít v reálném životě • hodnotíme svědomitost a systematickosti práce žáka
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme využívání digitálních technologií při učení • vedeme žáky ke kritickému a etickému přístupu při získávání a ověřování informací z digitálního prostředí

PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • posilujeme u žáků dovednosti týkající se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích (postupné zadávání úkolů podporujících základy týmové práce) • přispíváme k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni (aktivity při skupinové práci)
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme respektování zásad slušnosti, toleranci, odpovědnost, dodržování principu demokracie ve školním životě • vedeme žáky k respektování kulturní, etnické a jiné odlišnosti (rasy, náboženství, jazyky) • rozvíjíme a podporujeme u žáků komunikační schopnosti a dovednosti
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k orientaci v globalizačních procesech současného světa a jejich základnímu chápání • seznamujeme žáky s příčinami a důsledky globálních problémů lidstva • napomáháme vytváření představy žáků o organizaci humanitární pomoci a mezinárodní rozvojové spolupráce
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s různými kulturami, s jejich tradicemi a hodnotami, spoluvytváříme předpoklady k uvědomění si vlastních kulturních zvyků, tradic a hodnot, podporujeme utváření pozitivních mezilidských vztahů (spolupráce, tolerance) • ukazujeme žákům cestu ke komunikaci a soužití ve skupině a s příslušníky odlišných sociokulturních skupin (respekt, tolerance)
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme realizaci konkrétních pracovních aktivit, poznání významů a rolí různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí • vedeme žáky k uvědomování si souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahů k prostředí v různých oblastech světa (živelní pohromy, lidská činnost) • vedeme žáky k angažování se v ochraně životního prostředí, k vhodnému přístupu k přírodě
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • spoluvytváříme předpoklady ke kritickému vnímání mediálních sdělení, k přiměřené analýze mediálních prostředků jako zdrojů geografických dat a informací • vedeme žáky ke sledování zpravodajských relací, k zájmu o geografickou literaturu a časopisy, ke kritickému hodnocení získávaných informací (porovnávání více zdrojů) • rozvíjíme u žáků dovednosti při práci s počítačem a internetem

5.15.1 – 6. ROČNÍK: ZEMĚPIS

Výstupy Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	Učivo	Průřezová témata
Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů.	vesmír, kartografie, krajinná sféra, regiony světa	
Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní pojmy z vybraných oborů geografie, čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů map, rozlišuje druhy map podle zadaných kritérií.	zeměpisná síť, topografické pojmy, symboly, značky	
Výstupy Přírodní obraz Země		
Z-9-2-01 Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů.	vesmír	ENV – Základní podmínky života 2a

Z-9-2-02 Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	přírodní sféra	ENV – Základní podmínky života 2b-g, o
Z-9-2-03 Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.		
Výstupy Regiony světa		
Z-9-3-01 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Austrálie, Oceánie, Antarktida, Světový oceán – poloha, oblasti rozvoje	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3b EGS – Objevujeme Evropu a svět 2c
Z-9-3-02 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry světadílů Austrálie, Antarktidy. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, zvláštnosti a potenciál oceánů.	Austrálie, Oceánie, Antarktida – přírodní podmínky, hospodářství, obyvatelstvo. Světový oceán – poloha, rozloha, charakteristika	OSV – Rozvoj schopností poznání 1d ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3I
Z-9-3-03 Všimá si, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a co je příčinou zásadních změn v nich.	Austrálie, Oceánie, Antarktida – změny ve vybraných oblastech	MKV – Etnický původ 3a ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3a
Výstupy Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
Z-9-7-01 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	topografie	OSV – Mezilidské vztahy 7b
Z-9-7-02 Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.		

5.15.2 – 7. ROČNÍK: ZEMĚPIS

Výstupy Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	Učivo	Průřezová témata
Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů.	Afrika, Amerika – poloha, rozloha, přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo, charakteristika vybraných států, regionů	MKV – Kulturní diference 1d
Z-9-1-02 Aplikuje s porozuměním základní pojmy z vybraných oborů geografie, čte a analyzuje informace z různých druhů map vybraných světadílů.		
Výstupy Regiony světa		
Z-9-3-01 Určuje a rozlišuje na mapách vybrané světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Afrika, Amerika – poloha, oblasti rozvoje	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2c

Z-9-3-02 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry světadílů Afrika, Amerika, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	Afrika, Amerika – přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo, charakteristika vybraných států, regionů	MKV – Lidské vztahy 2c ENV – Vztah člověka k prostředí 4i
Z-9-3-03 Porovnává, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Afrika, Amerika – změny ve vybraných oblastech	OSV – Mezilidské vztahy 7c ENV – Základní podmínky života 2l

5.15.3 – 8. ROČNÍK: ZEMĚPIS

Výstupy Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	Učivo	Průřezová témata
Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů a statistických zdrojů.	Evropa, Asie – poloha, rozloha, přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo, charakteristika vybraných států, regionů	OSV – Mezilidské vztahy 7a MKV – Kulturní diference 1d
Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní pojmy z vybraných oborů geografie, čte, přiměřeně interpretuje a zhodnocuje informace z různých druhů map.		
Výstupy Regiony světa		
Z-9-3-01 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Evropa, Asie – poloha, oblasti rozvoje	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2c EGS – Jsme Evropané 3f
Z-9-3-02 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry světadílů Evropa, Asie, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	Evropa, Asie – přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo, charakteristika vybraných států, regionů	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2b MKV – Lidské vztahy 2c ENV – Vztah člověka k prostředí 4i
Z-9-3-03 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Evropa, Asie – změny ve vybraných oblastech	OSV – Poznávání lidí 6b OSV – Mezilidské vztahy 7c EGS – Jsme Evropané 3c MKV – Etnický původ 3d ENV – Základní podmínky života 2l

5.15.4 – 9. ROČNÍK: ZEMĚPIS

Výstupy Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	Učivo	Průřezová témata
Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	Hospodářský zeměpis, politický zeměpis, zeměpis obyvatelstva, sídel, krajina	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1d
Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Afrika, Amerika, Asie, Evropa, Česká republika	
Výstupy Regiony světa		
Z-9-3-02 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	Česká republika – přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo, kraje	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2a
Výstupy Společenské a hospodářské prostředí		
Z-9-4-01 Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace.	zeměpis obyvatelstva	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2e VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4e MKV – Etnický původ 3e
Z-9-4-02 Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	zeměpis sídel	
Z-9-4-03 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	hospodářský zeměpis	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 10b EGS – Objevujeme Evropu a svět 2d ENV – Základní podmínky života 2m-o
Z-9-4-04 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.		
Z-9-4-05 Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	mezinárodní integrace	EGS – Jsme Evropané 3g MKV – Etnický původ 3d
Z-9-4-06 Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	politický zeměpis	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4e MKV – Princip soc. smíru a solidarity 5b MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2a

Výstupy Životní prostředí		
Z-9-5-01 Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	krajina – udržitelný rozvoj, ochrana životního prostředí, chráněná území, environmentální problémy	OSV – Komunikace 8f, g EGS – Evropa a svět nás zajímá 1b EGS – Objevujeme Evropu a svět 2b ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3g
Z-9-5-02 Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).		
Z-9-5-03 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.		
Výstupy Česká republika		
Z-9-6-01 Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	Česká republika Příbramsko	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3b
Z-9-6-02 Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.		
Z-9-6-03 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	Česká republika – poloha, přírodní poměry, hospodářské poměry	OSV – Kooperace a kompetice 9b ENV – Základní podmínky života 2o ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3j
Z-9-6-04 Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	Česká republika – územní členění, regiony	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11c
Z-9-6-05 Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Česká republika – mezinárodní organizace a integrace	EGS – Jsme Evropané 3c, g MKV – Lidské vztahy 2b, f MKV – Multikulturalita 4c MKV – Princip sociálního smíru a solidarity 5c MEV – Práce v realizačním týmu 7a
Výstupy Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
Z-9-7-03 Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	topografie	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 10b

5.16 HUDEBNÍ VÝCHOVA /Hv/

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa. Rozvíjí se estetické citění, tvořivost a vnímavost k uměleckému dílu, jsou poznávány zákonitosti tvorby, hledány vazby mezi jednotlivými druhy umění. K hlavním cílům předmětu patří seznámit žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechového činností s hudebním uměním, vést je k porozumění hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. Vzájemně se propojující hudební činnosti rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, tvořivými a poslechovémi. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém i sborovém zpěvu, své instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Vzdělávací obsah zahrnuje následující oblasti: *Vokální činnosti* (práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků); *Instrumentální činnosti* (hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební produkci i reprodukci, zejména hra na Orffovy nástroje); *Hudebně pohybové činnosti* (ztvářňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest); *Poslechové činnosti* (aktivní vnímání hudby, při níž žák poznává hudbu v různých žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat).

Týdenní hodinová dotace:

- Třídy se všeobecným a výtvarným zaměřením: 1. – 9. ročník – 1 hodina.
Výuka probíhá většinou v kmenových třídách a v pracovních Hv na 2. stupni, s celou třídou, je však možné utvořit skupinu, kde budou zařazeni žáci dvou tříd (za situace, kdy část třídy jsou žáci se všeobecným zaměřením a část s Hv zaměřením).
- Třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy: 1. – 5. ročník – 3 hodiny, 6. – 7. ročník – 2 hodiny, 8. – 9. ročník – 1 hodina.
Hodiny zahrnují oproti ostatním třídám navíc výuku hry na zobcovou flétnu, v rozšířené míře sborový zpěv, pohybovou a instrumentální výchovu. Žáci pravidelně vystupují na školních koncertech a příležitostně i na dalších kulturně společenských akcích. Žáci mají k dispozici vkusně a účelně vybavenou pracovnu Hv, jež splňuje všechny předpoklady pro kvalitní výuku tohoto estetického předmětu.
Na tyto hodiny dále navazuje nepovinný předmět Orchester. Umožňuje žákům další rozvíjení jejich dovedností a schopností.

Výstupy jsou vždy pro všechny žáky daného ročníku (s rozšířenou výukou Hv i bez ní) totožné. Výuka se liší hloubkou rozvíjení očekávaných výstupů u žáků s hudebním zaměřením. Výstupy, na něž se zaměříme v hudebních třídách podrobněji, jsou v osnovách 1. až 7. ročníku vyznačeny **R** a pro snazší rozlišení **jsou podtrženy a zapsány tučně**.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme u žáků pozitivní vztah k osvojování různých hudebních děl • učíme žáky systematicky pracovat se studovanou písní • vedeme žáky k orientaci v hudební problematice, k užívání odborné hudební terminologie • seznamujeme žáky s hudební historií i současností, základy hudební nauky, kterou postupně převádějí do praxe
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledáváme se žáky vhodné postupy při nácviu skladby, pohybového projevu • sledujeme pokrok při zdolávání konkrétních pěveckých či hudebních problémů

KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k vyjádření se k vyslechnuté hudbě na základě již získaných zkušeností a dovedností, k porozumění hudebnímu umění, aktivnímu vnímání hudby, zpěvu jako možného prostředku komunikace • zprostředkováváme žákům hudební zážitky různými formami • vedeme žáky k prezentování dovedností, k hodnocení jejich pěveckého i instrumentálního výkonu, k respektování názorů druhých • kultivujeme hlasový i pěvecký projev posilováním správných pěveckých návyků
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme příjemnou a tvůrčí pracovní atmosféru • vedeme žáky k objevování a poznávání vlastních možností v oblasti hudby, k rozvoji kultury oblékání a chování při školních i veřejných akcích
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k dodržování základních společenských norem, k respektování řádu pracovního prostředí • motivujeme žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s kulturními hodnotami na základě přímého poznávání • vytváříme pozitivní přístup k tvořivé práci, usilujeme o nejzdařilejší výkon • vedeme žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji, ale i s hlasem a tělem (př. hlasová hygiena)
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k získávání a vyhledávání informací s hudební tematikou a k vyhledávání ukázek hudebních děl
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme emocionální a estetické vnímání žáků, jejich hudební tvořivost • usilujeme o umění relaxace i schopnost naslouchat • napomáháme celkovému rozvoji osobnosti žáků hudbou • rozvíjíme nonverbální vyjadřování prostřednictvím hudby
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme zájem o lidovou slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k uvědomění si vlastního kulturního zakotvení a k respektu ke kultuře jiných národností

5.16.1 – 1. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 Dodržuje hlasovou hygienu, správně dýchá, zpívá jednohlasně osvojené písně v přiměřeném hlasovém rozsahu.	dýchání, výslovnost, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, hudební hry, nota jako grafický znak pro tón	OSV – Komunikace 8a
Výstupy Instrumentální činnosti		
HV-3-1-02 Opakuje jednoduché rytmické příklady a aplikuje je v jednoduchých rytmických a melodických hrách.	hudební hry, hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře a na zobcové flétny R	
HV-3-1-03 Doprovodí hrou na jednoduchý hudební nástroj svůj zpěv nebo zpěv svých vrstevníků.		

Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
HV-3-1-04 Doprovází zpěv nebo hudbu jednoduchým pohybem vyjadřujícím tempo, dynamiku.	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	
Výstupy Poslechové činnosti		
HV-3-1-05 Rozliší výrazné změny tempa a dynamiky při poslechu hudby. Používá základní hudební pojmy, zapíše některé noty do notové osnovy.	kvality tónů – délka, síla, barva, výška, pohyb melodie, nota jako grafický znak pro tón	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
HV-3-1-06 Vyslechne krátkou ukázkou a rozliší některé hudební nástroje a hlasy.	hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje	

5.16.2 – 2. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 Zopakuje vzestupnou a sestupnou řadu tónů, zpívá jednohlasně osvojené písně v přiměřeném hlasovém rozsahu.	pěvecký a mluvní projev, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu intonace, hudební hry	
Výstupy Instrumentální činnosti		
HV-3-1-02 Doprovodí píseň či text rytmickým nebo melodickým doprovodem.	hudební hry, hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře a zobcových fléten R	OSV – Kreativita 5a
HV-3-1-03 Doprovodí hrou na jednoduchý hudební nástroj svůj zpěv nebo zpěv svých vrstevníků.		
Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
HV-3-1-04 Doprovází zpěv nebo hudbu jednoduchým pohybem vyjadřujícím tempo, dynamiku a směr melodie.	taktování, pohybový doprovod znějící hudby taneční hry se zpěvem, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	
Výstupy Poslechové činnosti		
Hv-3-1-05 Rozliší výrazné změny tempa a dynamiky při poslechu hudby. Používá základní hudební pojmy, zapíše a pojmenuje některé noty a pomlky do notové osnovy.	kvality tónů – délka, síla, barva, výška, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, barva	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a

HV-3-1-06 Rozliší hudbu vokální a instrumentální, rozpozná některé hudební nástroje.	hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	---	--

5.16.3 – 3. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
<i>HV-3-1-01 Zpívá v jednohlase.</i>	rozšíření hlasového rozsahu, intonace, záznam vokální hudby – zachycení melodie písně jednoduchým grafickým vyjádřením (např. linky)	
Výstupy Instrumentální činnosti		
<i>HV-3-1-02 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.</i>	rytmizace, melodizace, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), jednodílná písňová forma (a-b), záznam instrumentální melodie – čtení rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby R, hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře a zobcových fléten R	
<i>HV-3-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</i>		
Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
<i>HV-3-1-04 Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</i>	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – Psychohygiena 4a
Výstupy Poslechové činnosti		
<i>HV-3-1-05 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.</i>	hudební výrazové prostředky a prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, metrické, rytmické, dynamické změny v hudebním proudu	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
<i>HV-3-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.</i>	hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, malá písňová forma, interpretace hudby – slovně	

5.16.4 – 4. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
HV-5-1-01 Zpívá v jednohlase i jednoduchém dvojhlas, při zpěvu využívá pěvecké dovednosti.	pěvecký projev – pěvecké dovednosti, dvojhlas, intonace	
HV-5-1-02 Orientuje se v notovém zápisu a sleduje notový zápis při zpěvu.	notový zápis jako opora při realizaci písně	
Výstupy Instrumentální činnosti		
HV-5-1-03 Doprovodí hrou na jednoduchý hudební nástroj svůj zpěv nebo zpěv svých vrstevníků, reprodukuje jednoduché motivy, skladby a písně.	hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře a na zobcové flétny R , hudební improvizace – tvorba předeher, doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku	OSV – Kreativita 5a
HV-5-1-05 Technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře s využitím notového záznamu.		
Výstupy Poslechové činnosti		
HV-5-1-04 Aktivně vyslechne nástrojové skladby, rozliší durovou a mollovou ukázkou.	vztahy mezi tóny – souzvuk, akord, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, harmonické změny v hudebním proudu R , hudební styly a žánry, hudební formy – malá písňová forma, variace	
HV-5-1-06 Podle zvuku a tvaru odliší některé hudební nástroje nebo skupiny nástrojů, vnímá tempo, dynamiku, rytmus.		
Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
HV-5-1-07 Zapojí se do tanečních her, pohybem vyjádří výraz a náladu hudby.	taneční hry, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby	

5.16.5 – 5. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
<i>HV-5-1-01 Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</i>	pěvecké dovednosti, dvojhlas a vícehlas R	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e

<i>HV-5-1-02 Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hru) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.</i>	notový zápis jako opora při realizaci písně	
Výstupy Instrumentální činnosti		
<i>HV-5-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní.</i>	hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře a zobcových fléten R , hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod	OSV – Kreativita 5a
<i>HV-5-1-05 Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.</i>		
Výstupy Poslechové činnosti		
<i>HV-5-1-04 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</i>	hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, zvukomalba, hudební formy - rondo	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
<i>HV-5-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků.</i>		
Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
<i>HV-5-1-07 Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</i>	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, jednoduché lidové tance	

5.16.6 – 6. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 Podle svých individuálních dispozic se zapojuje se do pěveckých a rytmických aktivit.	intonace, notový zápis jako opora při realizaci písně, rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně R pomocí grafického (notového) záznamu	
HV-9-1-02 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu.	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, jednohlasý a vícehlasý zpěv	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e

Výstupy Instrumentální činnosti		
HV-9-1-03 Doprovodí hrou na jednoduchý hudební nástroj svůj zpěv nebo zpěv svých vrstevníků, reprodukuje jednoduché motivy, skladby a písně.	hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií R , hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, záznam hudby – noty vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	OSV – Kreativita 5a
Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
HV-9-1-04 Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků.	pohybový doprovod znějící hudby – vlastní pohybové ztvárnění, pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima	
Výstupy Poslechové činnosti		
Hv-9-1-05 Rozpozná hudební výrazové prostředky, rozliší hudební nástroje a základní hudební formy.	hudebně výrazové prostředky, hudební nástroje, základní hudební formy	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
HV-9-1-06 Uvede základní informace o hudebním skladateli.	hudební dílo a jeho autor	

5.16.7 – 7. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 Při pěveckých aktivitách dodržuje pěvecké návyky, zapojuje se do rytmických aktivit.	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasý a jednohlasý zpěv, intonace, diatonické postupy v durových a mollových tóninách, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu, orientace v notovém záznamu vokální skladby R	
HV-9-1-02 Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, dodržuje hlasovou hygienu.	hlasová hygiena, jednohlasý a vícehlasý zpěv	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e

Výstupy Instrumentální činnosti		
HV-9-1-03 Doprovodí hrou na jednoduchý hudební nástroj svůj zpěv nebo zpěv svých vrstevníků, reprodukuje jednoduché motivy, skladby a písně.	hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií R , hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, záznam hudby – noty vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	OSV – Kreativita 5a
Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
HV-9-1-04 Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest, mimiky a tanečních kroků.	taktování, taneční kroky, pohybové reakce na změny v proudu hudby, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	
Výstupy Poslechové činnosti		
Hv-9-1-05 Vnímá rozdíl mezi polyfonií a homofonií, rozliší hudební nástroje a základní hudební formy.	analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla	
HV-9-1-06 Zařadí vybrané skladby do příslušného období.	interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla	
Hv-9-1-07 Rozlišuje hudební období.	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti	MKV – Kulturní diference 1c

5.16.8 – 8. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 Dodržuje pěvecké návyky, rozšiřuje svůj hlasový rozsah, využívá své dovednosti při rytmických aktivitách.	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasý a jednohlasý zpěv, intonace, notový zápis jako opora při realizaci písně, rozvoj hudebního sluchu a hudební reflexe vokálního projevu – vokální projev vlastní a ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	

HV-9-1-02 Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, pracuje správně s hlasem a dechem.	hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, intonace, vícehlasý a jednohlasý zpěv	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e
Výstupy Instrumentální činnosti		
HV-9-1-03 Doprovodí hrou na jednoduchý hudební nástroj svůj zpěv nebo zpěv svých vrstevníků, provádí jednoduché hudební improvizace.	hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, záznam hudby – noty, vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	OSV – Psychohygiena 4a
Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
HV-9-1-04 Reaguje na hudbu pohybem a tancem, orientuje se v prostoru, spojuje poslech s pohybovou činností.	pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
Výstupy Poslechové činnosti		
Hv-9-1-05 Orientuje se ve výrazových prostředcích a základních hudebních formách, rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti.	analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, základní hudební formy, hudební nástroje	
HV-9-1-06 Orientuje se v hudebních obdobích, na základě charakteristických znaků zařadí skladbu do stylového období.	hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s dobou vzniku a životem autora, hudební skladba v kontextu s vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	EGS – Jsme Evropané 3a
Hv-9-1-07 Rozlišuje hudební období a jejich souvislosti s jinými druhy umění.	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům, hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly	

5.16.9 – 9. ROČNÍK: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Výstupy Vokální činnosti	Učivo	Průřezová témata
<i>HV-9-1-01 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</i>	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasý a jednohlasý zpěv, orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně, rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti, reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	
<i>HV-9-1-02 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.</i>	hlasová hygiena, pěvecký a mluvní projev, vícehlasý a jednohlasý zpěv, intonace, hudební rytmus	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e
Výstupy Instrumentální činnosti		
<i>HV-9-1-03 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</i>	hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	
Výstupy Hudebně pohybové činnosti		
<i>HV-9-1-04 Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.</i>	pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	OSV – Kreativita 5a
Výstupy Poslechové činnosti		
<i>HV-9-1-05 Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</i>	orientace v hudební skladbě, postihování hudebně výrazových prostředků a významných sémantických prvků	
<i>HV-9-1-06 Zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období.</i>	hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s dobou vzniku a životem autora, hudební skladba v kontextu s vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	

HV-9-1-07 Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům, hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly	MKV – Kulturní diference 1c
--	--	-----------------------------

5.16.10 ORCHESTR /Orch/

Předmět Orchestr je nepovinným předmětem a navazuje na vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova. Tento předmět je nabízen žákům 2. - 9. ročníku. Předmět Orchestr patří v etapě základního vzdělávání do oblasti Umění a kultura. Rozvíjí estetické citění, tvořivost a vnímavost v interpretaci skladeb. Mezi hlavní cíle patří pomocí hry na hudební nástroj v kolektivu aktivně vnímat instrumentální hudbu, uplatňovat své instrumentální dovednosti v souborové hře.

Obsah předmětu navazuje na očekávané výstupy dle RVP ZV, které jsou rozpracovány v osnovách předmětu Hudební výchova pro jednotlivé předměty. Výuka probíhá v odborné pracovně Hv na 1. stupni. Školní výstupy odpovídají výstupům Hv zaměřeným na instrumentální hudbu. Výchovné a vzdělávací strategie jsou totožné s předmětem Hudební výchova. Průřezová témata jsou naplňována úměrně časové dotaci. Nejvíce je zastoupena Osobnostní a sociální výchova. V průběhu školního roku se může uskutečnit třídní orchestrální soustředění, v jehož rámci dojde k upevňování interpretovaných skladeb.

Týdenní hodinová dotace: 2. - 9. ročník – 1 hodina.

5.17 VÝTVARNÁ VÝCHOVA /Vv/

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících prvního i druhého stupně. Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat a osvojovat si okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Rozvíjí a prohlubuje estetické vnímání a citění žáků, učí je rozumět výtvarnému umění, chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást duchovního života a bohatství společnosti. Žáci se učí citlivě vnímat svět a skutečnost kolem sebe, hledají a objevují estetické hodnoty, uvědomují si jejich význam. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – vnímání, interpretaci a tvorbě. Tyto činnosti žákům umožňují uplatnit a rozvíjet vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K tomu výtvarná výchova využívá nejen tradiční a ověřené výtvarné prostředky, ale i prostředky nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích.

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků.

Výtvarná výchova se zejména v nižších ročnících 1. stupně podle potřeby a množství žáků dělí na skupiny. Ve většině ročníků se vyučuje v rámci celé třídy.

Formy realizace předmětu jsou ovlivněny samotným zaměřením školy. Předmět je rozvíjen ve třídách bez výtvarného zaměření i ve třídách s rozšířenou výukou výtvarné výchovy. Obsah výuky ve třídách s výtvarným zaměřením má možnosti hlubšího i širšího uchopení a zpracování estetických, obsahových prvků s využitím rozsáhlé škály výtvarných technik a postupů. Žáci mohou uvědoměle a systematicky rozvíjet svůj výtvarný projev.

Výstupy vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou vždy pro všechny žáky daného ročníku (s rozšířenou výukou Vv i bez rozšířené výuky) totožné. Výuka se liší hloubkou rozvíjení výstupů u žáků s výtvarným zaměřením.

Do výuky výtvarné výchovy bývají začleňovány krátkodobé i dlouhodobé výtvarné projekty, výtvarné činnosti v plenéru, besedy o umění, práce s uměleckým dílem, animace, různými způsoby se využívá multimediální a reprodukční technika, navštěvujeme výstavní sítě, galerie, knihovnu a další kulturní památky, žáci se podílejí na utváření výzdoby a estetického prostředí třídy i školy. Předmět Výtvarná výchova se prolíná a navzájem ovlivňuje i s jinými předměty – Hudební výchova, Přírodopis, Český jazyk a literatura, Člověk a svět.

Týdenní hodinová dotace:

třídy s všeobecným zaměřením: 1. – 7. ročník – 2 hodiny, 8. – 9. ročník – 1 hodina;

třídy s hudebním zaměřením: 1. – 9. ročník – 1 hodina;

třídy s výtvarným zaměřením: 1. – 5. ročník – 3 hodiny, 6. – 7. ročník – 2 hodiny, 8. – 9. ročník – 1 hodina.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjíme u žáků estetické citění a tvořivost, vedeme je k samostatnému pozorování, experimentu, hře a objevování výrazových možností, k vytváření a zdokonalování vlastní výtvarné práce, ke vnímání a rozvoji výtvarného myšlení seznamujeme žáky s novými výtvarnými technikami, materiály a postupy rozvíjíme u žáků postupné užívání odborné terminologie oboru vedeme žáky k rozvržení výtvarné činnosti s ohledem na stanovený čas
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjíme u žáků samostatné a tvůrčí řešení výtvarných problémů a vedeme je k získávání informací a k výběru vhodných postupů a technik směřujeme žáky k možnosti kriticky posoudit svou tvorbu a obhájit svá rozhodnutí
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> vedeme žáky k verbální i neverbální komunikaci a k jejich přetváření do výtvarného jazyka, podporujeme žáky v utváření vlastního názoru a k respektování názorů druhých při posuzování uměleckých děl vedeme žáky k vnímání, citění, prožívání a vytváření představy jako možnosti žákovy komunikace se světem
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> podporujeme u žáků pozitivní představu o sobě samém, o vzájemném vztahu k druhým lidem a k chápání umění a kultury spoluvytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v souvislostech
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> podporujeme u žáků poznávání zvyků a tradic, výtvarných směrů a osobností u nás i v jiných zemích vedeme žáky k utváření aktivního vztahu ke světu a k životnímu prostředí motivujeme k reprezentaci školy na veřejnosti prostřednictvím výtvarné činnosti
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> vedeme žáky k dodržování bezpečnosti práce, hygieny a respektování stanovených pravidel při výtvarných činnostech podporujeme rozvoj žáka k samostatnosti, vhodné volbě a používání postupů práce, prostředků a materiálů rozvíjíme u žáků znalosti a zkušenosti z jednotlivých oblastí výtvarné kultury a estetické působení, které mohou napomoci vlastní přípravě na budoucnost (např. studium na střední škole uměleckého zaměření, zájmová činnost)
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> vedeme žáky k využívání digitálních technologií při vhodných příležitostech, k vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálních obsahů, k bezpečnému chování v digitálním prostředí
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> vedeme žáky k poznávání a rozvíjení smyslového vnímání světa kolem nás, využívání sebeuvědomění, originality, kreativity, fantazie, přetváření do výtvarné řeči a světa obrazů
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> podporujeme uvědomění si vlastní identity v rámci místní tradice i evropské kultury seznamujeme žáky s výtvarnými díly regionálních, národních i světových výtvarných umělců
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> umožňujeme žákům seznamovat se s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami, uvědomovat si jejich odlišnosti a specifika a využívat je jako zdroj výtvarné inspirace

PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme chápání a uvědomování si specifík ekosystému prostředí, v němž žijeme, z hlediska výtvarného vnímání, poznání rozvíjíme ve výtvarných činnostech a dovednostech • vedeme žáky k vnímání základních a důležitých podmínek života jako estetické kvality i zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot • určujeme s žáky různé kvality životního prostředí ovlivněného člověkem, vědou a technikou z pohledu výtvarna
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • v rámci výtvarného myšlení rozvíjíme vnímání a rozpoznávání různých typů a forem mediálních sdělení a znaků • starší žáky vedeme k vnímání specifické řeči výtvarných znaků, symbolů, vizuálních obrazů a jejich kombinací, které média používají • se staršími žáky hodnotíme mediálně vizuální produkce a umělecké artefakty z výtvarného a grafického pohledu • žáky vedeme k podílení se na mediální tvorbě prostřednictvím digitálních technologií – počítačová grafika

5.17.1 – 1. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 Rozpoznává charakter bodu, linie, barvy, tvaru, plochy, pracuje s nimi, kombinuje je, vnímá a využívá charakter linie, přítlak a odlehčení kresebného nástroje, rozvoj motoriky.	bod, linie, tvar, plocha, barva, různé kresebné materiály, stopy linie, lineární kresba	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
VV-3-1-02 Poznává a používá základní škálu barev, využívá nejrůznější materiály a techniky výtvarného vyjádření.	základní znalosti a dovednosti práce s barvou, kresebné a malířské nástroje a základní práce s nimi	OSV – Kreativita 5a
VV-3-1-03 Výtvarně vyjádří pocity, nálady, představy ve vztahu k vnímání světa a života kolem sebe.	rozvíjení dětské fantazie a tvořivosti, vizuálně obrazná vyjádření	ENV – Ekosystémy 1a

5.17.2 – 2. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 Porovnává a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření – bod, linie, tvar, plocha, barva.	bod, linie, tvar, plocha, barva	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
VV-3-1-02 V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	kombinace prvků, vizuálně obrazných vyjádření, manipulace s objekty	ENV – Ekosystémy 1d
VV-3-1-03 Výtvarně vyjadřuje pocity, nálady, představy ve vztahu k vnímání světa a života kolem sebe, zapojuje ostatní smysly.	rozvíjení dětské fantazie a tvořivosti	OSV – Kreativita 5a

5.17.3 – 3. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	linie, tvar, plocha, barva, objekt, objem kombinace prvků vizuálně obrazných vyjádření, kompozice	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
VV-3-1-03 Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.	rozdílení dětské fantazie a tvořivosti, lidské smysly jako součást výtvarného umění, práce s výtvarným materiálem, inspirace výtvarným uměním	OSV – Kreativita 5a
VV-3-1-04 Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	interpretace výtvarné práce	
VV-3-1-05 Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	obsah výtvarné práce	

5.17.4 – 4. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-01 Rozvíjí své dovednosti ve vztahu k linii, tvaru, ploše, barvě, objektu, pojmenovává a uspořádává prvky.	linie, tvar, plocha, barva, objekt, objem, podobnost, kontrast a harmonie, rytmus, světlo a stín	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
VV-5-1-02 Výtvarně vyjadřuje pocity, nálady, emoce, představy ve vztahu k vnímání světa a života kolem sebe, pozoruje přírodu a zachycuje ve výtvarném projevu její podobu, různorodost a rozmanitost.	rozdílení dětské fantazie a tvořivosti, příroda ve výtvarném projevu	
VV-5-1-03 Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	rozličné materiály, nástroje, postupy a výtvarné techniky, různé druhy umění	OSV – Kreativita 5a
VV-5-1-04 Volí vlastní osobitý způsob výtvarného postupu práce, techniku, nástroje a materiál.	výtvarné umění, experimentální techniky a postupy, pohyb těla, akční tvar kresby a malby	
VV-5-1-05 Hodnotí výtvarnou práci svoji i druhých, srovnává odlišnosti, respektuje názor ostatních, diskutuje, vyjadřuje se k tvorbě.	komunikace ve výtvarné výchově	

5.17.5 – 5. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-01 Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů.	linie, tvar, plocha, barva, objekt, objem	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
VV-5-1-02 Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.	prožitek ve výtvarném umění, pocit, nálada	
VV-5-1-04 Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy.	výtvarné umění, experimentální techniky a postupy	ENV – Ekosystémy 1i
VV-5-1-05 Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	inspirace ve výtvarném umění	
VV-5-1-06 Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	komunikace ve výtvarné výchově, popis obsahu výtvarné práce	

5.17.6 – 6. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 Rozvíjí získané dovednosti při práci s linií, různé podoby a charakter linie, využití různých kresebných nástrojů, prohlubuje získané poznatky o barvě.	prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, plochy, objemy), lineární a stínovaná kresba, světlostní proměny a dynamika barev, barevné kontrasty a systémy, barvy základní a podvojně, základy teorie barev	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1d
VV-9-1-02 Poznává a užívá obrazové znaky k vyjádření smyslových zkušeností, emocí, pocitů a nálad.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, mimovizuální podněty při vlastní tvorbě	
VV-9-1-04 Vybírá a navrhuje prostředky pro vlastní výtvarné řešení.	výtvarné techniky, materiály, technologie a postupy umělecké tvorby, vizuálně obrazná vyjádření	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
VV-9-1-06 Vyhledává a objevuje hodnoty uměleckých vizuálně obrazných vyjádření minulosti a současnosti.	proměny komunikačního obsahu – záměry a obsah vlastní tvorby i děl výtvarného umění, dějiny výtvarného umění	

5.17.7 – 7. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 Vybírá, variuje a kombinuje prvky vizuálně obrazných vyjádření – prohlubuje získané dovednosti při práci s linií, rozvíjí získané poznatky o barvě.	prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury) uspořádání objektů	OSV – Kreativita 5a
VV-9-1-02 Poznává shody a odlišnosti přírodního prostředí a prostředí vytvořeného člověkem.	přírodní a umělé materiály	MKV – Lidské vztahy 2g
VV-9-1-03 Volí různorodé výrazové zobrazovací prostředky podle námětu, tématu a záměru.	prostředky pro vyjádření obsahu v ploše a prostoru	
VV-9-1-04 Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	výtvarné techniky, materiály, technologie a postupy umělecké tvorby historické i současné	

5.17.8 – 8. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 Volí prvky vizuálně obrazných vyjádření pro osobité výtvarné vyjádření, využívá a kombinuje získané dovednosti při práci s linií.	vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a čase (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), podoby a charakter linie, využití kresebných nástrojů, kompozice, variace, kombinace	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
VV-9-1-02 Zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie.	obrazové znaky k vyjádření smyslových zkušeností, emocí, pocitů a nálad	OSV – Komunikace 8c
VV-9-1-03 Užívá vhodné výrazové prostředky pro plošné, prostorové a technické výtvarné vyjadřování.	typy vizuálně obrazných vyjádření	MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2a
VV-9-1-07 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	prezentace výtvarné tvorby	

5.17.9 – 9. ROČNÍK: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 <i>Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.</i>	vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a čase (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura)	
VV-9-1-03 <i>Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.</i>	způsoby vizuálně obrazných vyjádření	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
VV-9-1-05 <i>Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.</i>	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)	OSV – Kreativita 5a
VV-9-1-06 <i>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</i>	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění, dějiny výtvarného umění	ENV – Lidské aktivity 3i

5.18 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ /Vz/

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví stanovených RVP ZV. Vyučuje se v 6. a 7. ročníku. Navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z 1. stupně. Předmět prolíná i do dalších vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost a v rámci mezipředmětových vztahů se objevuje v předmětech jako Přírodopis, Výchova k občanství, Tělesná výchova, Člověk a práce. Předmět je úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Výchova ke zdraví vede k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení fyzické, psychické a sociální složky ve všech obdobích lidského života a zvláště v období dospívání. Žáci získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i jiných. Rozšiřují si poznatky o vztazích mezi lidmi, o vzájemném vztahu mezi prostředím a zdravím, o rozmanitostech vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexním působení, o možnostech a způsobech ochrany zdraví. Předmět dále směřuje k tomu, aby si žáci uvědomovali možnosti sebepoznání a sebehodnocení. Při realizaci předmětu je kladen důraz na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích běžného života. Do výuky jsou zařazovány různé metody práce (hra, projektová a skupinová práce aj.).

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje: *Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj.* Výuka je propojena se školním programem primární prevence, školními akcemi a projekty.

Týdenní hodinová dotace: 6. a 7. ročník – 1 hodina.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k uvědomění si důležitosti ochrany zdraví • umožňujeme žákům vyhledávat informace a využívat vhodné způsoby, metody pro efektivní učení • vedeme k hodnocení, třídění a propojování získaných poznatků v rámci mezipředmětových vztahů
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k hledání řešení problémů pomocí modelových situací
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k souvislému a kultivovanému formulování myšlenek a názorů, k naslouchání lidem a vhodnému reagování • vytváříme prostor pro hodnocení sebe i ostatních
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozvíjení sebedůvěry, k obhajování rozhodnutí a názorů, spolupráci a vzájemnému naslouchání • akcentujeme odpovědnost za vlastní zdraví
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s obecnými morálními zákony • vedeme k respektování názorů ostatních, formování volných a charakterových rysů • umožňujeme vyhodnocovat možný manipulativní vliv • vedeme žáky k přijímání zodpovědnosti za vlastní chování
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme tvořivé pracovní prostředí • vedeme k efektivitě při organizování vlastní práce
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme dovednosti v práci s digitálními technologiemi • pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí, chovat se bezpečně
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme vyjádření názoru k problematice zdraví a vztahů • vedeme žáky k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji, k sebepoznání a zdravému životnímu stylu, k pochopení změn v době dospívání, k utváření vztahů uvnitř třídy, školy
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k uvědomění si hodnotového systému, práv a povinností, demokratického rozhodování
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • upozorňujeme na globální problémy související se zdravím
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • moderujeme diskusi na téma kulturní diference, mezilidské vztahy
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • řešíme s žáky otázku vlivu prostředí na zdraví lidí a důležitosti péče o přírodu • nabízíme různá témata (lidské aktivity, vztah, vliv a problémy životního prostředí)
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • navozujeme modelové situace (komunikace mezi lidmi, reklama, mediální závislost, nebezpečí vzorů)

5.18.1 – 6. ROČNÍK: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a-f, h, ch OSV – Mezilidské vztahy 7a-d MKV – Kulturní diference 1a, d
VZ-9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OSV – Poznávání lidí 6a, c OSV – Mezilidské vztahy 7a-c OSV – Komunikace 8a, c-g, ch VDO – Občanská společnost a škola 1a MKV – Lidské vztahy 2a, c, d, f, h
VZ-9-1-03 Vyhledá přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím v dětství a v pubertě.	dětství, puberta, dospívání tělesné, duševní a společenské změny	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11a
VZ-9-1-04 Uplatňuje modelové situace v běžném životě v případě stresových situací. Sestaví žebříček hodnot a chápe možné změny.	stres a jeho vztah ke zdraví	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1c OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a, c-e OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3c OSV – Psychohygiena 4b, d, e
VZ-9-1-07 Rozezná zdravou, nezdravou výživu a dodržuje zásady zdravého stravování.	zásady zdravého stravování, pitný režim, poruchy příjmu potravy	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1d EGS – Jsme Evropané 3/g
VZ-9-1-08 Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví, tělesná a duševní hygiena, auto-destruktivní závislosti	ENV – Vztah člověka k prostředí 4h, ch VDO – Občan, občanská společnost a stát 2a, f
VZ-9-1-09 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	režim dne, pohybu	OSV – Psychohygiena 4c OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3b MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5e
VZ-9-1-10 Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	sebepoznání a sebepojetí, sebeorganizace činností a chování	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2ch OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a OSV – Psychohygiena 4a

VZ-9-1-15 <i>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.</i>	pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole, v dopravě, zvládnání agresivity	
VZ-9-1-16 <i>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.</i>	mimořádné události, způsoby varování, první pomoc	

5.18.2 – 7. ROČNÍK: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-03 <i>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.</i>	sexuální dospívání a reprodukční zdraví zdraví reprodukční soustavy	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a, c, d, f, ch OSV – Poznávání lidí 6b, c
VZ-9-1-04 <i>Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.</i>	projevy násilí, sexuální zneužívání, šikana, kriminalita mládeže, služby odborné pomoci, chování v nebezpečných situacích	
VZ-9-1-05 <i>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</i>	lidské potřeby prevence, odpovědnost jedince za zdraví, složky zdraví	
VZ-9-1-06 <i>Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.</i>	vliv reklamy na životní styl	MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1c, g OSV - Kreativita 5a
VZ-9-1-07 <i>Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.</i>	přenosné a nepřenosné choroby, úrazy	
VZ-9-1-11 <i>Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.</i>	tolerance k opačnému pohlaví, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 10b
VZ-9-1-12 <i>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.</i>	sexualita, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity 5a OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11b, d

<p>VZ-9-1-13 Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.</p>	<p>sociálně patologické jevy, návykové látky</p>	
<p>VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.</p>	<p>bezpečné chování a komunikace</p>	<p>OSV – Psychohygiena 4e OSV – Komunikace 8h</p>

5.19 TĚLESNÁ VÝCHOVA /Tv/

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Tělesná výchova stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících. V tomto předmětu je hlavním smyslem rozvoj pohybových schopností a dovedností. Směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Cílem je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků, odhadování zdravotního oslabení žáků a jejich korekce. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, dodržování pravidel fair play i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i spolužáků. Žáci nacházejí prostor k ovládnutí a využívání různého náčiní a nářadí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků, je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo ni. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při něm, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně umocňuje kvalitu jeho prožitku.

Do předmětu jsou vtěleny *Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení a Zdravotní tělesná výchova.*

S ohledem na značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností je výuka vyučovacího předmětu Tělesná výchova členěna do tří na sebe navazujících etap, ty se však mezi jednotlivými ročníky prolínají. Vzdělávací obsah je rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.

Výuka probíhá **na 1. stupni** ve dvou tělocvičnách, na školním hřišti, v přírodě, v bazénu (výuka plavání – 40 lekcí dle nabídky Plavecké školy, obvykle v 1.-4. ročníku), na kluzišti. **Na 2. stupni** je výuka organizována ve dvou tělocvičnách v budově školy, na venkovním hřišti, v areálu Nového rybníka pro vytrvalostní běh. V 7. ročníku lze podle zájmu žáků a aktuální situace realizovat lyžařský kurz. Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy, od 6. ročníku odděleně.

Z organizačních / technických důvodů je možné přesunout splnění očekávaných výstupů plavání i do vyššího ročníku, než je uvedeno ve standardních osnovách (např. uzavírka bazénů z důvodu epidemie apod.).

Do hodin jsou průběžně zařazovány prvky zdravotní TV.

Prostřednictvím průřezových témat, přesahu a vazeb spolupracuje Tělesná výchova s dalšími předměty: Výchova ke zdraví, Člověk a svět, Člověk a zdraví a Přírodopis.

Týdenní hodinová dotace: 1.-5. ročník – třídy s Hv a Vv zaměřením 2 hodiny, třídy se všeobecným zaměřením 3 hodiny; všechny třídy 6.-9. ročník – 2 hodiny.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> využíváme průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičení, motivujeme žáky ke zdravému životnímu stylu vedeme žáky k osvojování nových pohybových dovedností, pravidel sportovních her, ke správnému držení těla rozvíjíme schopnosti žáků vnímat výklad a ukázkou, převést ji do pohybu, organizovat pohybové aktivity vedeme žáky k hodnocení pohybové činnosti vlastní i druhých
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů týkajících se pohybových aktivit a sportu vedeme žáky k tolerantnímu chování při sportu umožňujeme žákům řešit problémy vznikající při pohybových aktivitách
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> vedeme žáky k přátelské komunikaci, k vyjádření vlastního názoru, k čestnému jednání v duchu „fair play“ netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování při sportu umožňujeme, aby žáci prezentovali a reprezentovali svoji osobu i svoji školu na veřejnosti odpovídajícím způsobem vedeme žáky k hodnocení výkonu vlastního i družstva jako celku, k vyjádření postoje, názoru ohledně pohybových činností
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjíme schopnost žáků zastávat ve sportovním týmu různé role a být za ně odpovědný podporujeme vzájemnou pomoc, zejména při kolektivních hrách, cvičení v družstvu, respektování sebe i druhých vedeme žáky k vystupování v roli organizátorů a organizovaných, k využívání sportovních her a skupinových soutěží pro týmovou spolupráci
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> podporujeme žáky při vystupování před třídním kolektivem či jinými sportovci navozujeme u žáků kladné emoce v případě vítězství a vedeme je k úctě k poraženému soupeři vedeme žáky k respektování pravidel v soutěžích/hrách i ve vztahu mezi sebou, k aktivní ochraně zdraví a životního prostředí pořádáme dle možnosti pobyty v přírodě, účastníme se sportovních akcí a soutěží v rámci regionu i ČR
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> upevňujeme v žácích dodržování organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad ve sportovním prostředí seznamujeme žáky se základy první pomoci, přivolání pomoci, nacvičujeme ošetření poranění vedeme žáky k uvědomění si důležitosti pohybových a sportovních činností pro zdravý životní styl
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> umožňujeme žákům využívat digitální technologie při získávání informací, samostatně se rozhodovat, které technologie použít motivujeme žáky k bezpečnému chování v on-line prostředí
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjíme smyslové vnímání, pozornost a soustředění žáků, jejich sebepoznávání, sebehodnocení a sebeovládání vedeme žáky k zdravému životnímu stylu a rozvoji pohybových dovedností objasňujeme základní principy řešení konfliktů ve skupině, týmu, připravujeme žáka k zvládnutí soutěží a konkurence (vyhrát, prohrát a fandit) umožňujeme žákům hrát různé role, kladně prožívat radost z pohybu
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím pobytů v přírodě, soutěží a her vedeme žáky k samostatnosti, odpovědnosti, k demokratickému rozhodování a dodržování pravidel podporujeme uvědomění si významu diskuse, šíře názorů a zároveň hierarchie při rozhodování různých situací
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> upozorňujeme žáky na národní a mezinárodní sportovní setkávání, využíváme historii sportu a jeho úlohu v dnešním světě nabízíme seznámení se sportovními zvyky a tradicemi národů Evropy

PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k toleranci k odlišnostem při sportu a pohybu, k využívání sportu jako nástroje pro poznání vrstevníků a lidí různých krajů i zemí • využíváme příkladu vrcholových sportovců k ukázce rovnosti všech lidí
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím sportu podporujeme vytvoření zdravého životního stylu • vedeme žáky k pochopení významu životního prostředí pro sportovní a pohybové aktivity, rozvíjíme poznání, že rekreační a pohybové činnosti jsou součástí života a že nesmí škodit přírodě
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k orientaci ve sportovních médiích, k využívání médií pro získávání potřebných informací o sportu, zdraví • propagujeme kladné stránky sportu s využitím příkladů známých osobností, národních i mezinárodních sportovních akcí • využíváme a podporujeme u žáků myšlenky olympismu a fair play, podpořené sportovní historií • podporujeme ve výzdobě školy zdravý životní styl a sportovní akce

5.19.1 – 1. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01 Zvládá základní techniku chůze v terénu.	turistika a pobyt v přírodě – chůze v terénu s překážkami	
TV-3-1-02 Podle svých předpokladů předvede základy vybraných atletických a gymnastických disciplín, pohybových her.	<p>Atletika – průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti, motivovaný běh v terénu (běh střídaný s chůzí), skok do dálky, hod míčkem</p> <p>Gymnastika – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, průpravná cvičení, kotoul, odraz z trampolínky, obměny chůze na lavičce s dopomocí učitele, šplh, rytmická a kondiční gymnastika – základní estetický pohyb těla (chůze, běh, poskoky, obraty, ...), rytmizovaný pohyb</p> <p>Pohybové hry – základní pravidla osvojovaných her, pohybové hry, spojování pohybu s představou, rytmem, slovem</p>	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2ch</p> <p>OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika 11a</p>
TV-3-1-03 Předvede základy sportovních her.	pohyb s míčem a bez míče	
TV-3-1-04 Dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních, rytmizaci, atletice, sportovních a pohybových hrách (za pomoci učitele); převlékne se do cvičebního úboru, dodržuje základní hygienická pravidla.	zásady bezpečnosti při gymnastických cvičeních, rytmizaci, atletice, sportovních a pohybových hrách, vhodné obutí a oblečení při cvičeních	<p>ENV – Vztah člověka k prostředí 4g</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a</p>

TV-3-1-05 Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele při různých cvičeních.	základní pokyny a gesta učitele průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení, správné způsoby držení těla	OSV – Sebezpoznání a sebepojetí 2h OSV – Kooperace a kompetice 9a
TV-5-1-03 Podle možnosti a podmínek školy se účastní bruslení. Hází a chytá míč odpovídající velikosti.	Bruslení – základy techniky Sportovní hry – manipulace s míčem, základní přihrávky rukou	
TV-5-1-11 Pohybuje se ve vodě, dodržuje hygienu plavání.	základy plavání, seznámení s různými plaveckými styly	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3c
Výstupy Zdravotní tělesná výchova	pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.	
ZTV-3-1-01 Pod vedením učitele užívá správné držení těla při speciálních cvičeních.	správné držení těla v různých polohách	
ZTV-3-1-02 Provede pod vedením učitele jednoduchá speciální cvičení.	jednoduchá speciální cvičení	

5.19.2 – 2. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01 Aplikuje základní techniku chůze v terénu.	turistika a pobyt v přírodě – chůze v terénu s překážkami	
TV-3-1-02 Zdokonaluje podle svých předpokladů základy vybraných atletických a gymnastických disciplín; osvojuje si základní pojmy a gymnastické držení těla, estetický pohyb, spojuje ho s hudbou, rytmem, slovem.	Atletika – průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti, motivovaný běh v terénu, běh střídáný s chůzí, nízký start, skok do dálky, hod míčkem Gymnastika – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, gymnastické držení těla, průpravná cvičení, kotoul, nácvik odrazu z trampolínky, obměny chůze na lavičce s dopomocí učitele, šplh, rytmická a kondiční gymnastika – základní estetický pohyb těla a jeho částí, rytmizovaný pohyb Pohybové hry – základní pravidla osvojovaných her, spojování pohybu s představou, rytmem, příběhem, pohádkou	OSV – Sebezpoznání a sebepojetí 2ch OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika 11a
TV-3-1-03 Uplatňuje základní pohybové dovednosti sportovních her v praxi.	pohyb s míčem a bez míče, sportovní hry	

TV-3-1-04 Dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení a hrách; samostatně se převlékne, dodržuje hygienická pravidla.	zásady bezpečnosti při gymnastických cvičeních, rytmizaci, atletice, sportovních a pohybových hrách, vhodné obutí a oblečení při různých cvičeních	ENV – Vztah člověka k prostředí 4g OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
TV-3-1-05 Reaguje na základní pokyny a gesta učitele.	základní pokyny a gesta učitele	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2h
TV-5-1-02 Provádí různé druhy cvičení.	průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení, správné způsoby držení těla	OSV – Kooperace a kompetice 9a
TV-5-1-05 Provede základní prvky techniky bruslení.	seznámení s technikou bruslení	
TV-5-1-11 Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	základy plavání, seznámení s různými plaveckými styly	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3c
Výstupy Zdravotní tělesná výchova	pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.	
ZTV-3-1-01 Samostatně užívá správné držení těla při speciálních cvičeních.	správné držení těla	
ZTV-3-1-02 Provede samostatně jednoduchá speciální cvičení.	jednoduchá speciální cvičení	

5.19.3 – 3. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01 Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	příprava na pohybovou činnost, pohybový režim	
TV-3-1-02 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Atletika – průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce, vytrvalý běh, motivovaný běh v terénu, rychlý běh, nízký start, skok do dálky z rozběhu Gymnastika – názvy náradí a náčiní, držení těla	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2ch OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika 11a
TV-3-1-03 Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	pohybové hry s různým zaměřením, netradiční hry a aktivity, pohybová tvořivost, spolupráce ve hře, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	
TV-3-1-04 Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	zásady bezpečnosti při pohybových činnostech, základní hygienické návyky při pohybových aktivitách, bezpečná příprava a ukládání náradí	ENV – Vztah člověka k prostředí 4g OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a

TV-3-1-05 Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	reakce na základní pokyny a gesta učitele při osvojované činnosti	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2h
TV-5-1-02 Zařadí do svého režimu různé druhy cvičení.	průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení, speciální vyrovnávací cvičení, správné způsoby držení těla v různých polohách	OSV – Kooperace a kompetice 9a
TV-5-1-03 Provede v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti (mj. techniku bruslení*); vytváří varianty osvojených pohybových her.	technika bruslení variace her jednoho druhu	*dle možností a podmínek školy
TV-5-1-08 Aplikuje techniku chůze v terénu.	delší vycházka do přírody	
TV-5-1-12 Předvede vybrané plavecké styly.	vybrané plavecké styly	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3c
Výstupy Zdravotní tělesná výchova	pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.	
ZTV-3-1-01 Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	správné držení těla v různých cvičebních polohách při speciálních cvičeních	
ZTV-3-1-02 Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	základní cvičební polohy, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	

5.19.4 – 4. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-5-1-01 Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň atletických a gymnastických výkonů; chová se odpovídajícím způsobem při přesunu do terénu, zvládne chůzi v terénu i s mírnou zátěží.	Atletika – průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, běh v terénu, startovní povely, hod míčkem, skok do dálky z individuálního rozběhu, úprava doskočiště Gymnastika – koordinace pohybu, nácvik odrazu z můstku, kladina, šplh na tyči chůze v terénu, turistické akce	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2ch OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika 11a
TV-5-1-02 Zařadí do svého pohybového režimu různé druhy cviků.	průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a
TV-5-1-03 Vytváří obměny známých pohybových her; aktivně se účastní sportovních akcí školy.	variace pohybových her dle možností bruslení	OSV – Mezilidské vztahy 7b

TV-5-1-04 Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti při atletických, gymnastických, pohybových, rytmických, kondičních a jiných cvičeních; dodržuje pravidla osobní hygieny; předchází různým nebezpečím při cvičení.	základy bezpečnosti při cvičeních, vhodné oblečení a obutí	
TV-5-1-05 Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám; obměňuje estetický pohyb těla, zhodnotí zvládnutý i nezvládnutý pohyb.	rytmická a kondiční gymnastika, základní hudebně pohybové vztahy, základy tance bruslení – jízda vpřed a vzad	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11a
TV-5-1-06 Za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží.	pravidla zjednodušených sportovních her	
TV-5-1-07 Užívá osvojené tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence, smluvené povely, signály.	tělocvičné názvosloví, povely a signály	OSV – Komunikace 8a
TV-5-1-08 Kombinuje elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v utkáních podle zjednodušených pravidel.	průpravné sportovní hry	
TV-5-1-09 Zaznamená výsledek utkání a pomáhá při rozhodování.	základní organizace utkání, měření a zapisování výkonů	
TV-5-1-12 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	vybrané plavecké styly	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3c
Výstupy Zdravotní tělesná výchova	pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.	
ZTV-5-1-01 Provede vyrovnávací cvičení pod dohledem učitele.	speciální vyrovnávací cvičení	
ZTV-5-1-02 Podle pokynů učitele opravuje chybné provedení speciálního cviku.	hodnocení a sebehodnocení při cvičení	MKV – Lidské vztahy 2g
ZTV-5-1-03 Upozorní na podmínky neodpovídající oslabení.	prostředí, která jsou v rozporu s oslabením žáka	

5.19.5 – 5. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-5-1-01 Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	procvičování pohyblivosti, obratnosti, síly a rychlosti, koordinace pohybů, akrobatické kombinace, odraz z můstku, chůze na kladině s obměnami, šplh na tyči a laně	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2ch OSV – Hodnoty, postoje a praktická etika 11a
TV-5-1-02 Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	různá kondiční cvičení, správné držení těla	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a

TV-5-1-03 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.	variace pohybových her turistické akce, dle možností bruslení, lyžování	OSV – Mezilidské vztahy 7b
TV-5-1-04 Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	základy bezpečnosti při cvičení, základní záchrana a pomoc	
TV-5-1-05 Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	hodnocení a sebehodnocení, rytmická a kondiční gymnastika – obměny tempa rytmu, základy tanců	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11a
TV-5-1-06 Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	fair play, olympijské ideály a symboly	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1a
TV-5-1-07 Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	OSV – Komunikace 8a
TV-5-1-08 Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	organizace prostoru a činností ve známém prostředí, turistické akce s plněním úkolů	
TV-5-1-09 Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	měření výkonů, základní pohybové testy	
TV-5-1-10 Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	získávání základních informací o sportovních a pohybových aktivitách ve škole, ve městě	MEV – Stavba mediálních sdělení 3a
Výstupy Zdravotní tělesná výchova	pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.	
ZTV-5-1-01 Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.	speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením	
ZTV-5-1-02 Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.	soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	
ZTV-5-1-03 Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.	činnosti (prostředí), která jsou v rozporu s oslabením žáka	

5.19.6 – 6. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy Činnosti ovlivňující zdraví	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-01 Zařazuje nové pohybové dovednosti, usiluje o rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.	význam pohybu pro zdraví, správné držení těla	MKV – Kulturní diference 1a
TV-9-1-02 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.	rozvoj síly, vytrvalosti, rychlosti, pohyblivosti	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2f OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a
TV-9-1-03 Sestaví rozcvičku před hlavní pohybovou činností.	individuální rozcvičení	
TV-9-1-05 Volí vhodné a bezpečné chování při pohybové a sportovní činnosti ve známém i neznámém prostředí.	zásady poskytování první pomoci	
Výstupy Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
TV-9-2-01 Připraví se za pomoci učitele i samostatně pro různé pohybové činnosti.	pohybové a soutěživé hry	
TV-9-2-02 Používá základní pojmy, aktivně poskytne základní dopomoc a záchranu při cvičení; cvičí podle slovních pokynů, podle svých individuálních předpokladů; vhodně využívá základní pravidla sportovních her; v případě potřeby přivolá pomoc, vhodně využívá základy pohybu v zimní krajině a zásady bezpečnosti při bruslení.	pohybová tvořivost, smluvené povely, signály turistika, bruslení*, sportovní hry Gymnastika – základní pojmy, akrobacie – kotouly, roznožka, skrčka, hrazda po čelo, kruhy, šplh na tyči Atletika – průpravná cvičení, běžecká abeceda, sprint, vytrvalost, skok daleký a vysoký, hod míčkem	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2f OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a * dle možností
Výstupy Činnosti podporující pohybové učení		
TV-9-3-01 Postupně užívá požadované názvosloví u různých typů pohybových činností; snaží se o fair play jednání při TV a sportu, respektuje rozdíly opačného pohlaví.	tělocvičné názvosloví, povely, signály, organizace prostoru a pohybových činností, historie sportu	MEV – Práce v realizačním týmu 7a
TV-9-3-03 Rozliší základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je ve hře, aplikuje základní pravidla.	pravidla osvojovaných pohybových činností SH, závodů a soutěží	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2d
TV-9-3-04 Respektuje základní rozdíly mezi jednotlivými druhy SH.	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech SH	OSV – Komunikace 8g OSV – Kooperace a kompetice 9c OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika 11b

TV-9-3-06 Spolupracuje na jednoduché taktice družstva, uplatňuje znalost sportovních pravidel.	měření pohybových dovedností	OSV – Mezilidské vztahy 7b
TV-9-3-07 Pomáhá při měření dat, zapíše je, vyhodnotí a prezentuje.	evidence dat	
Výstupy Zdravotní tělesná výchova	pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.	
ZTV-9-1-01 Opakuje speciální cviky.	speciální cvičení dle zdravotního oslabení	
ZTV-9-1-02 Dbá na správné provedení speciálních cvičení.	přesné provedení vyrovnávacích cvičení	
ZTV-9-1-03 Neúčastní se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení, upozorní samostatně na činnosti /prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením.	kontraindikace zdravotního oslabení	

5.19.7 – 7. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy Činnosti ovlivňující zdraví	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-01 Kultivuje svůj pohybový projev i správné držení těla.	plánování tělesného režimu, úprava zátěže	
TV-9-1-02 Využívá získané poznatky o pohybových činnostech.	rozvoj síly, vytrvalosti, rychlosti, pohyblivosti	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2f
TV-9-1-03 Samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností.	individuální rozcvičení	
TV-9-1-05 Poskytne záchranu při cvičení, přivolá pomoc a předchází různým nebezpečím při cvičení.	záchrana při cvičení	
Výstupy Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
TV-9-2-01 Aktivně se zapojuje do pohybových a soutěživých her, respektuje základní pravidla sportovních her.	pohybové a soutěživé hry, pohybová tvořivost, smluvené povely, signály, sportovní hry	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2e
TV-9-2-02 Cvičí podle slovních pokynů, provádí cvičení podle svých individuálních předpokladů a rozvíjí svůj estetický pohybový projev; uvědomuje si změny polohy těla; z osvojených cviků připraví a zacvičí krátké sestavy.	Gymnastika – základní pojmy, akrobacie – kotouly, roznožka, skrčka, hrazda po čelo, kruhy, šplh na tyči	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2f
TV-9-2-02 Upraví jednotlivé soutěžní sektory, ovládá povely pro start, změří a zapíše potřebné výkony; označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Atletika – průpravná cvičení, běžecká abeceda, sprint, vytrvalost, hod míčkem, skok do dálky a do výšky	OSV – Mezilidské vztahy 7b

TV-9-2-02 Pohybuje se v náročnějším terénu, rozvíjí poznávací činnosti, orientace, ukrytí v přírodě; přivolá pomoc, řídí se zásadami bezpečnosti při lyžování a bruslení a pohybu v zimní krajině.	pohyb v přírodě, bruslení a lyžování (LVK - týdenní kurz*) – dle podmínek a možností	ENV – Vztah člověka k prostředí 4h *obsah se řídí realizačním plánem akce
Výstupy Činnosti podporující pohybové učení		
TV-9-3-01 Aktivně vyhledává informace o TV a sportu v médiích, zapojuje se do soutěží ŠSL, užívá názvosloví.	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví, povely, signály	MEV – Práce v realizačním týmu 7b
TV-9-3-02 Navazuje a upevňuje při TV a sportu mezilidské a kamarádské vztahy, pomáhá při organizaci.	organizace prostoru a pohybových činností i v nestandardních podmínkách, historie sportu	MEV – Práce v realizačním týmu 7a, b
TV-9-3-03 Volí vhodnou taktiku hry, dodržuje ji, ovládá základy rozhodování ve hře.	pravidla osvojovaných pohybových činností SH, závodů a soutěží	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2d
TV-9-3-04 Zaznamená výsledek v utkání podle pravidel.	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech SH	OSV – Komunikace 8g OSV – Kooperace a kompetice 9c
TV-9-3-06 Pomáhá při rozhodování soutěží, měří výkony.	posuzování pohybových dovedností	
TV-9-3-07 Podílí se na vyhodnocování a prezentaci dat o soutěžích a školní TV.	vyhodnocování dat	
Výstupy Zdravotní tělesná výchova		
pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.		
ZTV-9-1-01 Opakuje speciální cviky a postupně zvyšuje počet opakování.	speciální cvičení dle zdravotního oslabení	
ZTV-9-1-02 Dbá na správné provedení speciálních cvičení a správné držení těla.	přesné provedení vyrovnávacích cvičení	
ZTV-9-1-03 Neúčastní se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení, upozorní samostatně na činnosti/prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením.	kontraindikace zdravotního oslabení	

5.19.8 – 8. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy Činnosti ovlivňující zdraví	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-01 Při pohybovém projevu aplikuje správné držení těla, plánuje pohybovou zátěž.	rekreační a výkonnostní sport, význam pohybu pro zdravý životní styl, pohybová zátěž a její úprava	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a OSV – Psychohygienu 4c
TV-9-1-02 Orientuje se ve zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti.	zdravotně orientovaná zdatnost	
TV-9-1-03 Samostatně získává potřebné informace z oblasti tělovýchovy a sportu.	rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	

TV-9-1-04 Pečuje o svou tělesnou zdatnost a zdraví.	prevence a korekce jednostranného zatížení organismu	
TV-9-1-05 Respektuje různá nebezpečí při sportu a tělesných cvičeních.	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu	
Výstupy Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
TV-9-2-01 Aktivně se zapojuje do her a soutěží.	pohybové, soutěživé hry	ENV – Vztah člověka k prostředí 4h
TV-9-2-02 Dodržuje povely a signály při hrách; poskytne základní dopomoc a záchranu při cvičení; cvičí podle svých individuálních předpokladů; dodržuje bezpečnost a hygienu při sportovních hrách.	pohybová tvořivost, smluvené povely, signály, znamení, gesta Gymnastika – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží a nohou, kondiční cvičení Akrobacie – přemet stranou, stoj na rukou, přeskok, skrčka, roznožka, cvičení na hrazdě, na kruzích Sportovní hry – výběr	OSV – Mezilidské vztahy 7b OSV – Komunikace 8g
TV-9-2-02 Samostatně se připraví pro různou pohybovou činnost, uvědomuje si význam sebeobrany, spojí turistiku s další pohybovou a poznávací činností.	úpoly, orientační běh bruslení* – dle podmínek a možností Atletika – průpravná cvičení, technika a taktika běhu v závodech, vytrvalostní běh, štafetový běh, skok do dálky a do výšky, vrh koulí, šplh na tyči	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3k ENV – Vztah člověka k prostředí 4h *obsah se řídí realizačním plánem akce
Výstupy Činnosti podporující pohybové učení		
TV-9-3-01 Dodržuje organizaci práce při TV, sleduje informace o soutěžích ŠSL a aktivně se zapojuje.	prostředky komunikace při TV a sportu	
TV-9-3-02 Uvědoměle využívá základní poznatky z tělesné kultury při rozvoji pohybových schopností a dovedností.	organizace TV, sportovní výstroj a výzbroj, olympismus	MKV – Kulturní diference 1a MKV – Lidské vztahy 2f, ch
TV-9-3-03 Dodržuje taktiku a spolupráci v družstvu, hodnotí vlastní podíl na herním výkonu družstva.	zásady jednání a chování v TV – bezpečný pohyb a chování ve známém prostoru	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2e
TV-9-3-04 Zdokonaluje si techniku a pravidla pohybových činností.	pravidla osvojovaných pohybových činností, her	
TV-9-3-05 Sleduje a posuzuje pohybové dovednosti druhých, eviduje je a vyhodnocuje	měření a posuzování pohybových dovedností	

TV-9-3-06 Organizuje jednoduché hry a soutěže, využívá poznatky při organizování a řízení utkání.	základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí	
TV-9-3-07 Informuje se o pohybových aktivitách ve škole i mimo ni.	zdroje informací o pohybových činnostech, základní pohybové testy	
Výstupy Zdravotní tělesná výchova	pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.	
ZTV-9-1-01 Zařazuje cviky na posilování oslabených částí svalového aparátu, na korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí.	speciální cvičení dle zdravotního oslabení	
ZTV-9-1-02 Předvede cviky pro korekci vadného držení těla, zvýšení kloubní pohyblivosti, při cvičení správně dýchá.	přesné provedení korekčních cvičení	
ZTV-9-1-03 Neúčastní se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení, upozorní samostatně na činnosti/prostředí, které jsou v rozporu s jeho oslabením.	kontraindikace zdravotního oslabení	

5.19.9 – 9. ROČNÍK: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Výstupy Činnosti ovlivňující zdraví	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-01 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem.	význam pohybu pro zdravý životní styl, pohybová zátěž a její úprava	
TV-9-1-02 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční, průpravná, kompenzační, relaxační a zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3a
TV-9-1-03 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace	
TV-9-1-04 Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	prevence a korekce svalových dysbalancí, kompenzační cvičení	
TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc při TV a sportu, ošetření poranění, odsun raněného	

Výstupy Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	pohybové, soutěživé hry	
TV-9-2-02 Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	pohybová tvořivost, smluvené povely, signály Gymnastika – základní pojmy, akrobacie – kotouly, přeskoky přes kozu, švédskou bednu, hrazda po čelo, kruhy, rytmická gymnastika, šplh na tyči Atletika – průpravná cvičení, běžecká abeceda, sprint, vytrvalost, skok daleký a vysoký, hod míčkem sportovní hry (míčové, pálkovací, pohybové), bruslení*	OSV – Mezilidské vztahy7b OSV – Komunikace 8g *dle možností; obsah se řídí realizačním plánem dané akce
Výstupy Činnosti podporující pohybové učení		
TV-9-3-01 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	sledování informací o TV a sportu	
TV-9-3-02 Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	olympijská charta, fair play	MKV – Kulturní diference 1a MKV – Lidské vztahy 2f, ch
TV-9-3-03 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	zásady jednání a chování v TV – organizace pohybových činností i v nestandardních podmínkách	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2d
TV-9-3-04 Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	pravidla závodů, soutěží	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2e
TV-9-3-05 Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	evidence pohybových dovedností	
TV-9-3-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	organizace prostoru a činností v různém prostředí	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3k ENV – Vztah člověka k prostředí 4h
TV-9-3-07 Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	měření, evidence, vyhodnocování pohybových činností	

Výstupy Zdravotní tělesná výchova	pozn.: Týká se žáků podle vyhlášky č. 27/2016 Sb.	
ZTV-9-1-01 Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	speciální cvičení dle zdravotního oslabení	
ZTV-9-1-02 Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	přesné provedení vyrovnávacích cvičení	
ZTV-9-1-03 Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	kontraindikace zdravotního oslabení	

5.20 ČLOVĚK A PRÁCE /Čp/

Vyučovací předmět Člověk a práce vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Jeho obsahem je rozvíjení klíčových kompetencí a naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stanovených RVP ZV. Vyučuje se ve všech ročnících 1. stupně a v 6., 8. a 9. ročníku 2. stupně. Jde o vyučovací předmět, ve kterém žáci pracují s různými materiály, jsou vedeni k šetrnému zacházení s přírodními zdroji a k využívání druhotných surovin, aktivně se podílí na tvorbě prostředí, ve kterém žijí, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky pro další osobní i profesní život. Získávají důležité informace ze sféry výkonu práce a základní uživatelské dovednosti v různých oborech lidské činnosti. To vše jim pomáhá při zodpovědném rozhodování se o dalším profesním zaměření.

Na **1. stupni** využíváme různé pracovní postupy a techniky, při kterých se žáci učí plánovat, organizovat a postupně též hodnotit pracovní činnost samostatně i společně. Žáci se cíleně zaměřují na praktické pracovní dovednosti a návyky, učí se používat různé tradiční i netradiční materiály a správně zacházet s pomůckami, formují svou osobnost rozvíjením motorických i tvořivých schopností a dovedností. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Využívají znalosti a dovednosti získané z jiných oblastí vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Vzdělávací obsah předmětu je na 1. stupni rozdělen do čtyř povinných tematických okruhů: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitecké práce a Příprava pokrmů.*

Na **2. stupni** využíváme náročnější pracovní postupy a techniky, žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a správné používání vhodných pracovních nástrojů a nářadí při různorodých pracovních činnostech. Vedeme žáky k uplatňování vlastní tvořivosti a nápadů, k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci, dodržování řádů odborných učeben. Předpokládáme, že v hodinách zúročí znalosti a dovednosti získané v jiných předmětech, například v Přírodopisu, Výtvarné výchově, Matematice. Předmět hraje důležitou úlohu při poskytování informací ze sféry výkonu práce a pomáhá žákům v rozhodování o jejich dalším profesním zaměření.

Z nabídky tematických okruhů oboru Člověk a svět práce dle RVP ZV jsou zvoleny okruhy *Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce.*

Výuka probíhá v odborných učebnách (cvičná kuchyně, odborná učebna informatiky) nebo v kmenových třídách. Předpokládá se též výuka mimo budovu školy, například formou exkurzí zaměřených na některý z naplňovaných okruhů (př. exkurze do sběrného dvora, do čistírny odpadních vod, do úpravny vody). Do hodin jsou také zařazovány dle možnosti besedy s odborníky.

Výuka probíhá v celé třídě nebo jsou žáci děleni s ohledem na bezpečnost do skupin. Ve skupinách mohou být zařazeni žáci více tříd stejného ročníku.

Týdenní hodinová dotace: 1. – 6., 8., 9. ročník – 1 hodina.

Tabulka klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich naplňování

Zkratka	Kompetence/PT	Naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat
KK1	k učení	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme u žáků samostatnost, aktivitu a tvořivost, rozvíjíme praktické dovednosti • umožňujeme žákům volit vhodné metody při práci
KK2	k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme u žáků samostatnost, tvořivost, logické myšlení
KK3	komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k vyjadřování jejich názoru přiměřenou formou, poskytujeme žákům prostor k vlastní prezentaci
KK4	sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme podmínky k zastávání různých rolí při práci ve skupině
KK5	občanské	<ul style="list-style-type: none"> • dbáme na dodržování pravidel, uvědomování si práv a povinností ve škole i mimo ni • vedeme žáky k ochraně životního prostředí
KK6	pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k dodržování pravidel a bezpečnosti práce • seznamujeme žáky s chováním v případě úrazu a poskytováním pomoci
KK7	digitální	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k rozvíjení dovedností v oblasti digitálních technologií a bezpečného chování v prostoru internetu a sociálních sítí
PT1 OSV	osobnostní a sociální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme žákovy schopnosti poznávání, např. smyslové vnímání, pozornost, soustředění • vedeme žáky k psychohygieně v rámci např. organizace času (práce – odpočinek) • motivujeme žáky ke kreativitě – pružnost a dořešení nápadů • zdokonalujeme dovednosti žáků týkající se spolupráce v různých pracovních situacích
PT2 VDO	výchova demokratického občana	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme starší žáky k postupné orientaci v různých činnostech a získávání základů podnikatelského myšlení • podporujeme žáky 8. a 9. ročníků, aby získali představu o své budoucí profesi, zaměření, trhu práce, seznamujeme je s možnostmi dalšího studia
PT3 EGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme zájem o Evropu a svět, např. seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi jiných národů • prostřednictvím pracovních činností (např. příprava pokrmů, stolování) umožňujeme žákům poznávat kulturu jiných zemí
PT4 MKV	multikulturní výchova	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům poznávat zvyky a tradice v ČR a ve světě • rozvíjíme vztahy ve skupině, vzájemnou toleranci a spolupráci
PT5 ENV	environmentální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům poznávat různé profese ve vztahu k životnímu prostředí • seznamujeme žáky s možnostmi využití přírodních materiálů v praxi • budujeme kladný vztah k péči o životní prostředí • vytváříme návyky podporující hospodaření s odpady, surovinami a přírodními zdroji
PT6 MEV	mediální výchova	<ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům využívat média k získávání potřebných informací o společnosti, politice a kultuře • rozvíjíme schopnost analyzovat a interpretovat mediální sdělení

5.20.1 – 1. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE

Výstupy Práce s drobným materiálem	Učivo	Průřezová témata
ČSP-3-1-01 Vybere vhodný materiál, předvede jednoduchou praktickou činnost.	vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, netradiční materiály, druhotné využití surovin)	OSV – Kreativita 5a ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3ch
ČSP-3-1-02 Vytvoří jednoduchý výrobek podle pokynů učitele, podle předlohy.	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV – Kreativita 5a
ČSP-3-1-02 Vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní ukládá na správné místo, udržuje čistotu na pracovním místě.	organizace pořádku na pracovním místě	
Výstupy Konstrukční činnosti		
ČSP-3-2-01 Manipuluje bezpečně s jednoduchými stavebnicemi.	stavebnice plošné a prostorové, sestavování jednoduchých modelů	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
Výstupy Pěstitelské práce		
ČSP-3-3-01 Pozoruje a ústně popisuje některé jednoduché děje v přírodě. Na základě jednoduchého pokusu vyvodí potřebu vody pro život rostlin.	pozorování základních podmínek pro pěstování rostlin	ENV – Základní podmínky života 2b
ČSP-3-3-02 Pěstuje a pozoruje pokojové rostliny.	pěstování a přesazování pokojových rostlin	ENV – Základní podmínky života 2j
Výstupy Příprava pokrmů		
ČSP-3-4-01 Jednoduše prostře stůl např. ke svačině a připraví svačinu v souladu se zásadami zdravé výživy.	jednoduchá úprava stolu a příprava svačiny, zásady zdravé výživy, hygienická pravidla	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5d
ČSP-3-4-02 Dodržuje základní pravidla při stolování (např. sezení, používání příboru).	pravidla správného stolování	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

5.20.2 – 2. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE

Výstupy Práce s drobným materiálem	Učivo	Průřezová témata
ČSP-3-1-01 Vypracuje jednoduchý výrobek z různého materiálu, využívá netradiční materiály – druhotné suroviny.	navlékání, nalepování, obtiskování, lepení, stříhání, obkreslování jednoduchých tvarů, tradiční a netradiční materiály (přírodniny, papír, textilie, ...)	OSV – Kreativita 5a ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3ch
ČSP-3-1-02 Vytvoří výrobek podle slovního návodu, předlohy.	jednoduché pracovní postupy	OSV – Kreativita 5a

ČSP-3-1-02 Udrzuje čistotu a dodržuje základy bezpečnosti při stříhání, šití, apod. Uplatňuje zásady třídění odpadu.	osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce, zásady třídění domácího odpadu (barvy kontejnerů, obaly a odpady, značka recyklace, elektroodpad)	ENV – Vztah člověka k prostředí 4b
Výstupy Konstrukční činnosti		
ČSP-3-2-01 Správně používá jednotlivé díly stavebnice.	práce se stavebnicí podle návodu	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
ČSP-3-2-01 Ze stavebnice sestaví výrobek podle plánu nebo podle vlastní fantazie.	stavebnice prostorové, konstrukční – sestavování modelů	
Výstupy Pěstitelské práce		
ČSP-3-3-01 Zaseje nebo naklíčí některá semena, pozoruje jejich růst. Na základě jednoduchého pokusu a pozorování vyvodí podmínky pro klíčení a růst rostlin.	pěstování rostlin ze semen, základní podmínka života – voda, pozorování	ENV – Základní podmínky života 2b
ČSP-3-3-02 Pečuje o pokojové květiny.	péče o rostliny (zalévání, otírání listů, ...)	ENV – Základní podmínky života 2j
Výstupy Příprava pokrmů		
ČSP-3-4-01 Připraví drobnou dekoraci a jednoduše prostře stůl, připraví s dopomocí salát z ovoce, rozliší běžné druhy ovoce tuzemského od tropického.	jednoduchá úprava stolu, příprava ovocného salátu, zásady zdravé výživy	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5d
ČSP-3-4-02 Dodržuje základní pravidla chování při stolování, třídí odpad, uvede význam a příklady vratných obalů.	pravidla správného stolování a úklid stolu, odpad při vaření a stolování, obaly a odpady	ENV – Vztah člověka k prostředí 4b

5.20.3 – 3. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE

Výstupy Práce s drobným materiálem	Učivo	Průřezová témata
<i>ČSP-3-1-01 Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.</i>	navlékání, nalepování, obtiskování, lepení, stříhání, obkreslování složitějších tvarů, šití, aj., tradiční a netradiční materiály	OSV – Kreativita 5a
<i>ČSP-3-1-02 Pracuje podle slovního návodu a předlohy.</i>	pracovní postupy podle návodu a předlohy	OSV – Kreativita 5a
Výstupy Konstrukční činnosti		
<i>ČSP-3-2-01 Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.</i>	stavebnice, stavby z krabic	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a

Výstupy Pěstitelské práce		
ČSP-3-3-01 Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	základní podmínky pro rostliny v jednotlivých ročních obdobích	
ČSP-3-3-02 Pečuje o nenáročné rostliny.	pěstování nenáročných rostlin, např. ve třídě, škole nebo v jejím okolí	EV – Základní podmínky života 2j
Výstupy Příprava pokrmů		
ČSP-3-4-01 Upraví stůl pro jednoduché stolování.	úprava stolu pro jednoduché stolování	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5d
ČSP-3-4-02 Chová se vhodně při stolování.	pravidla stolování	

5.20.4 – 4. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE

Výstupy Práce s drobným materiálem	Učivo	Průřezová témata
ČSP-5-1-01 Zvolí správný postup při výrobě jednoduchého výrobku z daného materiálu.	pracovní postupy, organizace práce – např. rozměřování, stříhání, šití, háčkování, apod.	OSV – Kreativita 5a
ČSP-5-1-02 Tvoří výrobky z různého materiálu s tradičními lidovými prvky.	prvky lidových tradic, zvyky, řemesla - zaměření např. na Vánoce, Velikonoce	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e MKV – Kulturní diference 1c
ČSP-5-1-03 Vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní při práci s drobným materiálem.	pracovní pomůcky a nástroje – nůžky, dírkoč, sešíváčka, jehly, háček apod.	
ČSP-5-1-04 Udržuje pořádek, a bezpečnost při práci s materiálem a ošetří s pomocí učitele jednoduchá poranění, třídí odpad vzniklý při práci.	hygiena a bezpečnost práce, seznámení se s lékárníčkou, zásady třídění odpadu	ENV – Vztah člověka k prostředí 4b
Výstupy Konstrukční činnosti		
ČSP-5-2-01 Vytvoří výrobek ze stavebnice, výrobek rozebere a díly stavebnice uklidí.	práce s návodem, předlohou, jednoduchými náčrtý	OSV – Psychohygiena 4c
ČSP-5-2-02 Pracuje podle pokynů učitele, zvládá jednoduché modely podle vlastního rozhodnutí, předlohy.	práce s návodem, práce podle pokynu	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
ČSP-5-2-03 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	hygienické návyky, bezpečnost	

Výstupy Pěstitelské práce		
ČSP-5-3-01 Pozoruje rostliny, vede si jednoduché záznamy o pozorování při pěstitelské činnosti, na základě jednoduchého pokusu a pozorování vyvodí podmínky pro růst rostlin.	pozorování pokojových i volně rostoucích rostlin, bioodpad	ENV – Základní podmínky života 2j
ČSP-5-3-02 Pečuje o rostliny např. ve třídě, škole nebo i v okolí školy.	pěstování pokojových i okrasných rostlin	ENV – Základní podmínky života 2j
ČSP-5-3-03 Poznává a používá správné pomůcky, nástroje a náčiní při pěstitelských činnostech.	pěstitelské pomůcky	
ČSP-5-3-04 Dbá na osobní hygienu a bezpečnost při manipulaci s jednoduchým nářadím a rostlinami.	základní bezpečnostní předpisy, jedovaté rostliny, alergie	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2e
Výstupy Příprava pokrmů	Učivo	Průřezová témata
ČSP-5-4-01 Popíše základní vybavení kuchyně.	základní vybavení kuchyně a jednoduché spotřebiče	
ČSP-5-4-02 Připraví samostatně jednoduché pohoštění ze studené kuchyně.	jednoduché pohoštění ze studené kuchyně, základy zdravé výživy	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5d
ČSP-5-4-03 Dodržuje základní pravidla stolování, chová se společensky u stolu.	pravidla stolování a chování u stolu	
ČSP-5-4-04 Dodržuje bezpečnost a hygienu při stolování a při přípravě jednoduchého pokrmu.	hygienu a bezpečnost práce při přípravě pokrmu	

5.20.5 – 5. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE

Výstupy Práce s drobným materiálem	Učivo	Průřezová témata
ČSP-5-1-01 Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	pracovní postupy, organizace práce, např. odlévání sádry, přišívání poutka, háčkování, apod.	OSV – Kreativita 5a
ČSP-5-1-02 Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	prvky lidových tradic, zvyky, řemesla, zaměření např. na Velikonoce, Vánoce, přírodní materiály, netradiční materiály, druhotné využití materiálů	EGS – Evropa a svět nás zajímá 1e MKV – Kulturní diference 1c
ČSP-5-1-03 Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	pracovní pomůcky a nástroje	

ČSP-5-1-04 Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	hygiena a bezpečnost práce, použití obvazu, obinadla	
Výstupy Konstrukční činnosti		
ČSP-5-2-01 Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	práce s návodem, předlohou, jednoduchými náčrtu	OSV – Psychohygiena 4c
ČSP-5-2-02 Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	práce s návodem, práce podle pokynu, jednoduchého náčrtu	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1a
ČSP-5-2-03 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	hygiena a bezpečnost práce, ošetření lehkého poranění, jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	
Výstupy Pěstitelské práce		
ČSP-5-3-01 Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	základní podmínky pro pěstování, postupy pro pěstování	ENV – Základní podmínky života 2j
ČSP-5-3-02 Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	péče o pokojové i okrasné rostliny	ENV – Základní podmínky života 2j
ČSP-5-3-03 Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	pěstitelské pomůcky, nástroje a náčiní	
ČSP-5-3-04 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	základní bezpečnostní předpisy, jedovaté rostliny, alergie, rostliny jako drogy	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2a
Výstupy Příprava pokrmů		
ČSP-5-4-01 Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	základní vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02 Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	jednoduchý pokrm	MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti 5d
ČSP-5-4-03 Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	společenská pravidla stolování	
ČSP-5-4-04 Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	hygiena a bezpečnost práce, ošetření úrazu v kuchyni, zásady správné výživy	

5.20.6 – 6. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE

Výstupy Provoz a údržba domácnosti	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-4-01 Připraví podklady pro rozpočet.	rozpočet domácnosti, příjmy a výdaje domácnosti	
ČSP-9-4-02 Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	obsluha domácích spotřebičů a jejich ekologická likvidace	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3ch
ČSP-9-4-03 Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu.	úklid domácnosti, postupy a dopad na životní prostředí	ENV – Lidské aktivity a problémy ŽP 3ch
ČSP-9-4-04 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnostní pravidla.	hygiena a bezpečnost při různých činnostech	
Výstupy Příprava pokrmů		
ČSP-9-5-01 Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	kuchyňské spotřebiče a náčiní, obsluha spotřebičů	
ČSP-9-5-02 Orientuje se v základních zásadách ukládání a skladování potravin, připraví jednoduché pokrmy.	potraviny a produkty, příprava jednoduchých pokrmů	
ČSP- 9-5-03 Ovládá základní principy stolování.	jednoduchá úprava stolu a pravidla stolování	OSV – Kreativita 5a
ČSP-9-5-04 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	hygiena a bezpečnost práce	

5.20.7 – 8. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE

Výstupy Provoz a údržba domácnosti	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-4-01 Ovládá jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví, sestaví rozpočet.	úspory, ekonomika domácnosti, rozpočet	
ČSP-9-4-04 Poskytne první pomoc.	první pomoc	
Výstupy Příprava pokrmů		
ČSP-9-5-01 Rozlišuje spotřebiče v domácnosti a náčiní.	kuchyňské spotřebiče a náčiní, životní styl	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2h ENV – Vztah člověka k prostředí 4e
ČSP-9-5-02 Sestaví jídelníček, aplikuje základní postupy při přípravě pokrmů.	teplé a studené pokrmy	
ČSP-9-5-03 Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	etiketa stolování	OSV – Kreativita 5a

Výstupy Svět práce		
ČSP-9-8-01 Rozezná základní druhy pracovních činností.	trh práce, povolání, pracoviště, podnikání	
ČSP-9-8-02 Posoudí své možnosti v profesní oblasti.	formy podnikání, charakter a druhy práce, druhy pracovišť	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a, f, g OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3c
ČSP-9-8-03 Vyhledá informace o možnostech vzdělávání.	poradenské služby, učební a studijní obory	OSV – Rozvoj schopností poznávání 1d
ČSP-9-8-04 Vyjádří rysy a projev své osobnosti.	osobní vlastnosti a schopnosti, člověk jako osobnost	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a

5.20.8 – 9. ROČNÍK: ČLOVĚK A PRÁCE

Výstupy Provoz a údržba domácnosti	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-4-01 <i>Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.</i>	platební styk	
ČSP-9-4-04 <i>Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.</i>	první pomoc při úrazu, bezpečnost a hygiena provozu	
Výstupy Příprava pokrmů		
ČSP-9-5-02 <i>Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.</i>	studené a teplé pokrmy, zásady zdravé výživy	EGS – Objevujeme Evropu a svět 2h
ČSP-9-5-04 <i>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.</i>	první pomoc v kuchyni, hygiena a bezpečnost provozu	
Výstupy Svět práce		
ČSP-9-8-01 <i>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.</i>	práva a povinnosti zaměstnance, zaměstnavatele	VDO – Občan, občanská společnost a stát 2a
ČSP-9-8-02 <i>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě.</i>	kvalifikační předpoklady a zdravotní způsobilost	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a, d OSV – Seberegulace a sebeorganizace 3c
ČSP-9-8-03 <i>Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.</i>	učební a studijní obory, přijímací řízení, poradenské služby	
ČSP-9-8-04 <i>Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.</i>	životopis, pohovor, úřad práce, sebepoznání a sebehodnocení	OSV – Sebepoznání a sebepojetí 2a, f

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ ŠKOLY

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává po celý školní rok. Je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Škola má zpracovaná podrobná Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků jako součást Školního řádu, kterými se všichni pedagogičtí pracovníci řídí a se kterými jsou seznámeni žáci i jejich zákonní zástupci. Tato pravidla vycházejí z výchovných a vzdělávacích strategií školy, akceptují příslušná ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a stanovují způsob a kritéria hodnocení žáků.

6.1.1 OBECNÉ ZÁSADY HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se vyjadřuje klasifikačními stupni 1–5.
- Průběžné hodnocení vzdělávání může být vyjádřeno též slovně, na vysvědčení však pouze klasifikací.
- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaní žáci a žáci se státní příslušností jiného státu EU mohou být průběžně i na vysvědčení hodnoceni kombinací slovního hodnocení a klasifikace klasifikačními stupni; slovně jen na základě žádosti zákonných zástupců žáka a rozhodnutí ředitele školy v případě vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Průběžné i celkové hodnocení žáků zahrnuje vedle hodnocení vzdělávacích výstupů (znalosti, dovednosti, schopnosti, postoje) daného vyučovacího předmětu také hodnocení žákova přístupu ke vzdělávání a zvládnutí obecných dovedností a znalostí vyplývajících ze žakovy přípravy na další studium a život v dospělosti.
- Při průběžném i celkovém hodnocení a sebehodnocení žáka učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt, bere v úvahu pokrok a možnosti žáka a poskytuje zpětnou vazbu (pokud možno pozitivní). Při poskytování zpětné vazby rozvíjí samostatnost a odpovědnost žáka za vlastní vzdělání.
- Sebehodnocení žáků se uskutečňuje průběžně ve všech předmětech ústní i písemnou formou. Formu sebehodnocení stanovuje učitel.

6.1.2 ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ

- Sledování výkonů a očekávaných výstupů žáka (znalosti, dovednosti, schopnosti, postoje, naplňování klíčových kompetencí, stanovených pravidel v daném předmětu) a jejich porovnávání s předchozími výstupy.
- Kontrolní testy, písemné práce a jiné typy a druhy zkoušek prokazující dovednosti a znalosti, které žák vzděláváním získal (i ve formě portfolia).
- Analýza výsledků činnosti žáka, jeho hodnocení a sebehodnocení (ústní i písemnou formou).
- Konzultace a pohovory s žákem, třídním učitelem, dalšími vyučujícími, zákonnými zástupci žáka, výchovným poradcem apod.

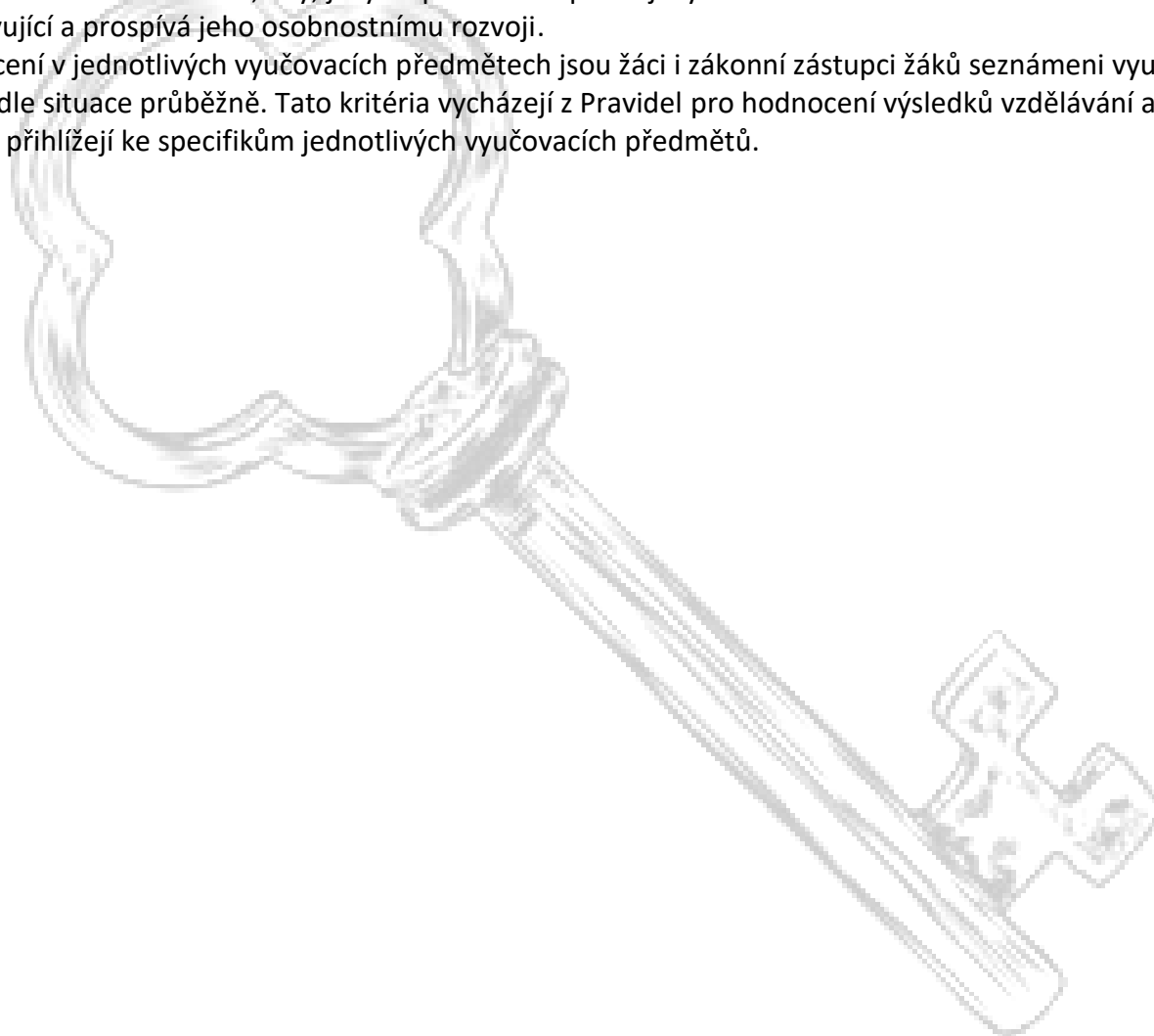
6.1.3 FORMY HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ ŽÁKA

Žák je hodnocen průběžně klasifikací nebo slovně ze všech vyučovacích předmětů daného ročníku. Na konci každého čtvrtletí je žák i jeho zákonný zástupce prokazatelně seznámen s výsledky vzdělávání ve všech vyučovaných předmětech a s dodržováním pravidel chování daných školním řádem.

Při hodnocení nenechává učitel žáka na pochybách, jak byl hodnocen. Oznamuje mu výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Poskytuje žákovi zpětnou vazbu, rozvíjí jeho samostatnost a odpovědnost za vlastní vzdělání. Práce s chybou je součástí zpětné vazby. Pedagogové školy respektují, že jakémukoli hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné formulování cílů vzdělávání (očekávaných výstupů) a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák musí mít dostatek času na procvičení i přípravu před zjišťováním úrovně znalostí a dovedností.

Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván, kdy, jakým způsobem a podle jakých kritérií bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen, být hodnocen způsobem, který je motivující a prospívá jeho osobnostnímu rozvoji.

Se specifickými kritérii hodnocení v jednotlivých vyučovacích předmětech jsou žáci i zákonní zástupci žáků seznámeni vyučujícími daných předmětů na začátku školního roku, případně dle situace průběžně. Tato kritéria vycházejí z Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků ZŠ, Příbram VII, 28. října 1 (součást Školního řádu) a přihlížejí ke specifikům jednotlivých vyučovacích předmětů.

PŘÍLOHA – SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

zkratka (abecedně)	význam
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
EGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
ENV	Environmentální výchova
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
ICT	Informační a komunikační technologie
IVP	Individuální vzdělávací plán
KEV	Klub ekologické výchovy
KK	Klíčové kompetence
MěÚ Příbram	Městský úřad Příbram
MEV	Mediální výchova
MKV	Multikulturní výchova
OSV	Osobnostní a sociální výchova
PLPP	Plán pedagogické podpory
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje
PT	Průřezové téma
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠPZ	Školské poradenské zařízení
ŠVP	Školní vzdělávací program
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
VDO	Výchova demokratického občana
Wi-Fi	Bezdrátový přenos dat
ZŠ	Základní škola
ŽP	Životní prostředí
1. SčV	Člen skupiny Veolia ČR, a.s

vyučovací předmět (dle pořadí v RVP)	
ČJl	Český jazyk a literatura
Aj	Anglický jazyk
Nj	Německý jazyk
Ij	Italský jazyk
Šj	Španělský jazyk
Rj	Ruský jazyk
Ma	Matematika
Inf	Informatika
Čas	Člověk a svět
Dě	Dějepis
Vo	Výchova k občanství
Fy	Fyzika
Che	Chemie
Př	Přírodopis
Ze	Zeměpis
Hv	Hudební výchova
Orch	Orchestr
Vv	Výtvarná výchova
Vz	Výchova ke zdraví
Tv	Tělesná výchova
Čp	Člověk a práce